

Zares največji

Torek, 14. julij 1998 bo ostal v spominu kot dan, ko je Poslovni sistem Mercator odprl vrata največjega nakupovalnega centra na Obali - Mercator centra Koper. Otvoritveni trak je simbolično prerezal predsednik države Milan Kučan. Predsednik Poslovnega sistema Mercator Zoran Jankovič je povedal, da gre za eno največjih Mercatorjevih naložb doslej, ki znaša okoli 4 milijarde SIT. Direktor Mercator - Degroja Portorož Boris Požar pa je poudaril, da je Degro prva Mercatorjeva hčerinska družba, ki bo vodila in poslovala s tako velikim prodajnim centrom v Kopru. Hipermarket, kot ga imenujejo, je zrasel na 7700 m² površine in ponuja kar 30.000 različnih izdelkov. V njem so našli mesto številni najemniki kot so Banka Koper, Modiana, Petejan, Hervis, Ariel, Mc Donald's, Finali, Menjalnica Boris, Zmajčkov butik, Mlinotestova pekarna in drugi. Hipermarket kot največji in najmočnejši ter očitno tudi najcenejši je upravičeno zagnal strah v kosti sorodni konkurenci, ki v paničnem strahu ne ve kako in kaj. Predsednik Milan Kučan si je po otvoritvi Hipermarketa ogledal tudi nov Istrabenzov bencinski servis.

Morski park v laguni Bernardin

Bernardinski hotelski kompleks postaja vrhunsko kongresno središče in najlepše letovišče slovenske obale. Z obveznicami do svežega kapitala. V Laguni Bernardin bo do Velike noči prihodnje leto zrasel pravi mali morski park. (Več na strani 16)

mms '98

Zmagovita pesem : Cela ulica nori

V soboto, 18.7.1998 pozno zvečer so v prekrasnem ambientu na Tartinijevem trgu v Piranu slovesno zaključili 21. Festival melodij morja in sonca '98. Zmagovito pesem je zapela skupina Kingston.

Čestitamo!

Da za nadkritje letnega dela Avditorija

Občinski svet Piran je na svoji redni 35. seji 16. julija 1998 dal soglasje k letnemu programu dela Avditorija Portorož in potrditev investicijskega programa. Celotna vrednost investicije znaša 230 milijonov SIT. Viri financiranja so trije.

Garaža na Fornačah

Občinski svet Piran 16. julija ni sprejel predlaganega lokacijskega načrta za garažno hišo Fornače. Le informacija. Zadeva se še vleče...

MESINA OPTIKA

Pristaniška 33
Koper
066 272 461

Kongresni trg 9
Ljubljana
061 214 156

Mestna optika je podjetje z najdaljšo tradicijo s področja pripomočkov za korekcijo in zaščito vida. Naša ponudba zajema celotno paleto storitev:

- korekcijska očala - sončna očala - kontaktne leče
- tekočine, etuii, vrvice in vsi ostali pripomočki.

V ponudbi so zajete vse pomembnejše svetovno priznane blagovne znamke, kot so:

Luxotica, Yves Saint Laurent, Giorgio Armani, Lacoste, Ray Ban, Police, Cottet, Zeiss, Rodenstock, Valentino, Country, Lastes.

MESINA OPTIKA

NAGRADNI KUPON

-10%

Ob predložitvi kupona vam priznamo popust pri nakupu kateregakoli artikla iz našega prodajnega programa.

fotooptika RIO

IZOLA

Naj očala za vse generacije

ZEISS

fotooptika RIO - Ljubljanska 24 - IZOLA

NEPREMIČNINE GASSPAR

POSLOVANJE IN PROMET Z NEPREMIČNINAMI

PE PIRAN	PE IZOLA
Bolniška 1	Ljubljanska 41
Tel.: 066/ 747-153,	Tel./Fax.: 066/ 647-218
747-154, 746-178	Mobitel: 0609/626 337,
Telefaks: 066/ 747-153	GSM 041/626-337
Mobitel: 0609/649 190,	GSM 041/649-190

TERME PALACE

Portorož Portorose Slovenija

Mesec julij - mesec
BLATNIH OBLOG in OBLOG Z
ALGAMI

Mesec avgust - mesec TERMALNO -
REKREACIJSKEGA CENTRA

V mesecu juliju vam v NOVEM THALASSO CENTRU nudimo:
blatne obloge in obloge z algami
z 10% popustom.

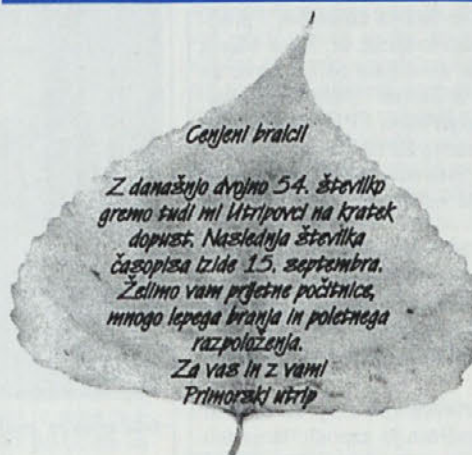
Od 5. avgusta dalje pa vas vabimo v naš Termalno-rekreacijski center s savnami, tepidariumom in bazeni s termomineralno vodo.

Nudimo vam vstop z 10 % popustom in
vsakih 10 vstopov - prost vstop v solarij ali whirlpoole s slanico.

Obiščite nas v NOVEM THALASSO CENTRU s številnimi izjemnimi storitvami kot so:
Thalaxion, Škotski tuš, Vichy masaža, masaža multi jet, whirlpooli.

Vabljeni v Terme Palace

Informacije in rezervacije: Tel.: 066/ 747 360, 747 041

Pekarna Koper d.o.o.
Pobeška 15, 6000 Koper
Tel. & fax: 066/ 31-303

Bogato obložena miza s pekarskimi in
slaščičarskimi dobrotami

Mlinotestove Pekarne Koper

* Sveže potice * Pince

ter druge pekarske in slaščičarske
posebnosti na vaši mizi

Quicklab

Foto color laboratory - Obala 7, Bernardin, 6320 Portorož - Tel.: +386 66 75 664

Foto color laboratory - Obala 41, Portorož - izdelava fotografij, prodaja fotografskega materiala in opreme

IZDELAVA FOTOGRAFIJ V ENI URI - RAZVIJANJE DIAPOZITIVOV -
IZDELAVA FOTOGRAFIJ IZ DIAPOZITIVOV - PRODAJA FOTOMATERIALA IN OPREME

OD VSEPOVSOD

Avstrija

Ostrejše zahteve do tujcev

Avstrija bo od tujcev, ki zaprosijo za avstrijsko državljanstvo zahtevala znanje nemščine. To namreč predvideva amandma k zakonu o državljanstvu, ki ga je 8. julija 1998 sprejel avstrijski parlament. Upamo lahko le, da ta ukrep ni toliko v nasprotju z prostim kroženjem prebivalstva znotraj meja EU, katere članica in predsedujoča je Avstrija.

“Čiščenje” po italijansko

Iz Italije prihaja vedno več informacij o uspešnih preiskavah zoper “odlične in spoštovane osebnosti”, ki jim doslej nihče ni mogel skriviti niti prsta. Milansko sodišče je obsodilo znanega televizijskega magnata in nekoč premiera Italije Silvia Berlusconi na dve leti in devet mesecev zapora, glas o potrebi po redu ter medsebojnem spoštovanju, tudi v sodniških vrstah, je izrekel tudi predsednik države Oscar Luigi Scalfaro. Kaže pa tudi, da bodo ustanovili tudi posebno parlamentarno komisijo, ki naj bi se ukvarjala s podkupninskimi aferami, ki so nakašna vsakdanost italijanskega družbenega življenja, zlasti na jugu države, kjer še vedno številne vzvode obvladuje mafija.

Kaj najbolj jezi povprečnega Nemca?

Neki hamburški znanstveni inštitut je opravil vzorčno anketo in povprašal 1093 moških in žensk s čim so najmanj zadovoljni oziroma kaj jih v življenju najbolj jezi: 66% vprašanih ni zadovoljnih s povišanjem davkov, 65% jih meni, da politiki lažejo, 62% vprašanih se jezi zaradi “papirnate vojne” z birokracijo, 62% vprašanih ima slabe izkušnje z nezanesljivimi obrtniki, 61% ni zadovoljnih, ker morajo predolgo čakati pri zdravniku, da pridejo na vrsto, 57% ljudi ni zadovoljnih z vremenom, 56% vprašanih se pritožuje nad splošno slabo voljo ljudi in kar 53% ljudi jezi neskončno iskanje parkirišč. 39% ljudi ima preglasne sosede. Rezultati so bili objavljeni v nemškem Bildu. Vsaka primerljivost s Slovenci je zgolj slučajna.

Zvesti Clintonovi telesni stražarji

Varovati najpomembnejšega in največjega državnika svetovne velesile, ameriškega predsednika, je predvsem tudi vprašanje časti. Sedanji predsednik Združenih držav Amerike Bill Clinton je varovan kot trdnjava. Mogočnega in še vedno priljubljenega predsednika varuje okrog Bele hiše 2070 agentov v civilu in 1200 uniformiranih stražarjev. Pravila, zlasti glede telesnih stražarjev so zelo stroga in natančna. Biti morajo pripravljeni žrtvovati življenje za svojega šefa, v primeru atentata na predsednika skočiti v “prvo linijo” in ga zavarovati s svojim telesom. Pomeni, nastavit se krogla. Agente vežbajo za ta poklic kar dolgih 8 let. Seveda gre tu za popolno predanost in zvestobo. O tem, da bi kaj lagali o početju svojega šefa ni niti govora. Nekaj pa le ne gre skupaj. Sodišče bo poklicalo na razpravo kot priče tri njegove telesne stražarje, ki naj bi vedeli za domnevni sex Clintona z Monico Lewinsky. Na sodišču je kljub zapirgeli o večni zvestobi in vdanosti svojemu šefu treba govoriti resnico. Pa še nekaj skrbi glavnega šefa varnostne službe Lewisa Merlettija. Pravi, da, če se bo še nadaljeval nezasišani pritisk neodvisnega tožilca Starra na Clintona v zvezi z afero Lewinsky, bi to lahko pripeljalo tudi do nevarnosti atentata na sedanjega predsednika Billa Clintona. V Ameriki je res vse mogoče.

Cene parkiranja v Piranu

Za uro parkiranja na velikem parkirišču pred Piranom je že dober mesec, odkar je župan sprejel nov cenik, treba odšteti 90 SIT (prej 80). Dnevno parkiranje nad 11 ur 1000 SIT (prej 900), tedensko parkiranje (neprekinjeno) 6000 SIT (prej 5400). Večnevno parkiranje (za tri in več dni) 900 SIT/dan (prej 800 SIT/dan). Mesečno parkiranje lastnikov nepremičnin v mestu Piran 6000 SIT (prej 5000).

Občani s stalnim prebivališčem v ožjem delu mesta Piran imajo pravico do brezplačnega abonmaja v času od 1.6. do 31. 8. 1998. V Portorožu stane ura parkiranja (poletna tarifa) v času do 10 ur parkiranja: 100 SIT/ura. Cena dnevnega parkiranja (nad 10 ur) se ni spremenila in je 1000 SIT. Podražilo se je tedensko parkiranje: prej 4200, sedaj 6000. Parkiranje v času do 7 ur na območju Fiese je dražje: prej 50 SIT/ura, sedaj 80 SIT/ura. Dnevno parkiranje v Fiesi - nad 7 ur: prej 500 SIT, sedaj 600 SIT.

Mednarodni posvet

Konvencija o socialni varnosti med Italijo in Slovenijo še čaka na ratifikacijo

Patronat INCA OSO Slovenija in Patronat INC CGIL - državni in Furlanije Julijske krajine, sta v torek, 16. junija 1998 v Kongresnem centru Hotelov Bernardin pripravila Mednarodni posvet na temo Konvencija med Republiko Italijo in Republiko Slovenijo o socialni varnosti. Posveta so se udeležili tudi najvišji predstavniki slovenskega in italijanskega Ministrstva za delo in predstavniki državnega in področnih INPS-ov (Državni zavod socialnega zavarovanja Italije) in ZPIZ-a (Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje). Iz Italije so prišli na posvet Ciro Importa, generalni direktor Sektorja za mednarodno sodelovanje in mednarodnih konvencij, Sergio Janitti in Vincenzo Arlotta - direktorja področnih INPS-ov, Luigi Weber in Maria Grimaldi - predstavnika regijskega odbora INPS Furlanija Julijska krajina, dr. Rosa Maria Chicco Ferraro - generalni konzul v Kopru, ki je zastopala Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Italije. Iz Slovenije: Boris Gačnik - direktor za izvajanje zavarovanja ZPIZ Republike Slovenije, predstavniki ZPIZ Aleksander Vrabec in Stanko Žgavc - direktorja Območne enote ZPIZ Koper in Nova Gorica, Roberto Treu - predstavnik MSS FJK in Slovenije, Boris Mazalin - predsednik KS 90, Marij Černe - predsednik Obalne sindikalne organizacije in drugi.

Posvet je bil pomemben predvsem zato, ker gre za eno prvih srečanj predstavnikov različnih institucij, ki v praksi uveljavljajo določila konvencij na področju socialnega zavarovanja, hkrati pa pomeni možnost za lažje in boljše sodelovanje med Patronatom in pristojnimi državnimi institucijami. Konvencija je bila podpisana julija 1997 in čaka na ratifikacijo v obeh parlamentih.

Na posvetu so se dotaknili tudi problematike delavcev ob meji in izrazili mnenje, da bi s poenostavitvijo postopkov za legalizacijo zaposlovanja teh delavcev, bistveno omilili pojav, ki mu pravimo delo na črno, hkrati pa bi bili ti delavci tudi ustrezno zaščiteni. Po podatkih je vse do leta 1995 italijansko pokojnino in razne dodatke prejemale 30.645 ljudi (bivši jugoslovanski državljani). Potem so s tega seznama črtali veliko število ljudi. Lani je v Sloveniji prejemale italijanske pokojnine 9.118 upravičencev.

Na posvetu so spregovorili tudi o številnih operativnih problemih, ki se pojavljajo pri uveljavljanju socialnih pravic iz veljavne konvencije med Republiko Italijo bivšo Jugoslavijo iz leta 1961.

Diana Pelosa
Vodja Patronata INCA OSO

Bolj tesno sodelovanje dveh fakultet

Prof. dr. Janez Kranjc, dekan Pravne fakultete v Ljubljani in prof. dr. Marija Bogataj, dekanica Fakultete za pomorstvo in promet Portorož sta v ponedeljek, 6. julija v prostorih Fakultete za pomorstvo in promet v Portorožu podpisala pismo o nameri v katerem so zapisali, da si bosta Fakulteti prizadevali za tesno sodelovanje na področju transportnega, pomorskega, zavarovalnega in gospodarskega prava.

Sodelovanje bo obsegalo različne dejavnosti, od raziskovalnega dela, oblikovanja predlogov transportnih in zavarovalnih predpisov, organizacije mednarodnih in domačih posvetovanj, praktičnega usposabljanja študentov, do predavanja na diplomskem in podiplomskem študiju, izmenjavi visokošolskih učiteljev, mentorstva pri diplomskih, magistrskih in doktorskih nalogah.

Za koordinacijo bosta skrbela prof. dr. Marko Ilešič s Pravne fakultete v Ljubljani ter doc. dr. Marko Pavliha s Fakultete za pomorstvo in promet v Portorožu.

Na sliki: Dekanica prof. dr. Marija Bogataj in dekan prof. dr. Janez Kranjc podpisujeta pismo o nameri.

FOTO: Franc Krajnc

Porod pred TV kamero v “živo”

TV-zvezda Susanna Wellenbrink (23) iz Nemčije je verjetno prva ženska na svetu, ki bo dovolila snemanje poroda njenega otroka z namenom neposrednega predvajanja po televiziji. Gledalci bodo videli najbolj intimne situacije, ki jih doživlja ženska ob porodu, z vsemi podrobnostmi: popadki, bolečine, kri, prvi krik novorojenčka... Bi res želeli vse to videti v živo, sprašuje svoje bralce ilustrirani časnik Bild, ki je objavil to nenavadno novico. Susanna je sedaj noseča že 6 mesece in bo rodila v začetku oktobra. Pravi, da je ni nič strah kamere in da bi s tem rada pomagala številnim ženskam. Opisuje svoje občutke, kako lepo je biti noseča ženska. Rojstvo in smrt sta pomembni, a čisto normalni življenjski temi, pravi Susanna Wellenbrink.

Viagra - tabletka za potenco Iznajditelj je ni jedel

Zdravnica splošne prakse Alyson Osterloh, žena slovitega idejnega očeta tabletke za potenco dr. Iana Osterloha je že drugič noseča - vendar brez pomoči plavih tabletk. Njen mož izpolnjuje zakonske dolžnosti ne, da bi jih moral uživati. Po poklicu je kemik in že deset let dela pri neki ameriški farmacevtski firmi v Veliki Britaniji. Je nekakšen idejni oče nove tabletke, ki je že preplavila svet in vzbudila precej zanimanja pri moških, ki pač ne zmorejo več, pa tudi smešnih komentarjev na račun njene čudežne moči ne manjka. Doktorju Ianu gre tudi zasluga za uspešno klinično preizkušanje viagre v Evropi, piše Bild. Seveda ne vemo, kdo so bili poskusni zajci. Dr. Osterloh je umirjen človek in komajda opazen. Svoj prosti čas preživi skupaj z družino. Z ženo julija pričakujeta drugega otroka. Viagra pa ni tako nedolžna stvarca kot pravijo. Zlasti nevarna je za ljudi s kakšno srčno hibo, pa tudi mešati je ne smemo z drugimi tabletami. Je zelo draga. Ena sama modra tabletko stane v Nemčiji 30 mark, zato je tam tudi (še) ni mogoče dobiti na recept. Je pa menda zares učinkovita. Neka ženska se je potožila, da je njen 70-letni mož, ko je pojedel viagro, pobegnil čez plot k sosedi.

Tudi v Nemčiji so reveži

Občasno le pade kakšen pfenig v pločevinasto posodico

Tipična nemška jed za gastebeiterje s plitkim žepom

Morda le po naključju, a vendarle. Tale dva prizora z glavne avenije nemškega mesta Stuttgart sta se pred nedavnim ujela v objektiv Primorskega utripa. Ne bi mogli trditi, da ponazarjata simboliko evropske gospodarske velesile in vodilne graditeljice integracijskih procesov v okviru Evropske unije. V Nemčiji z okoli 4,5 milijona brezposelnih je tudi ta znamenita, še vedno poceni “ulična” jed, Krenwurstel (hrenovka), ki jo dobite v številnih kioskih z oznako Schnellimbiss (nekaj kar lahko na hitro zaužijemo), še vedno dostopna tudi ljudem s plitkim žepom. Hrenovka z žemljico in malo gorčice stane 2 DM, za pivo pa je treba dodati še 1,5 DM. So pa žal tudi takšni (na sliki) ki si v deželi izobilja ne morejo privoščiti niti te priljubljene jedi. Nekateri, kot tale na sliki, prosjajo (klošarijo) na ulicah. Če bi človek vedel, da bo tale možakar, ki sedi na pločniku porabil denar za hrano, bi mu kajpak vrgel kakšen Pfening.

FOTO: FK-INFORMA

Robert TRUNKL, mag. klinične psihologije

Svetovalni center Koper za otroke, mladostnike in starše, predsednik Zveze prijateljev mladine

gre za dobro kombinacijo. Med drugim tudi zato, ker predavam na pedagoški fakulteti in lahko bodoče učiteljice opravljajo del prakse v kolonijah. Seveda jim tudi nekaj plačamo.

Imamo enega zaposlenega na Zvezi prijateljev mladine, to je gos. Podleskova, ki je upokojena in dela samo po štiri ure, sredstva dobimo samo za njo in morda malenkost za dejavnost. S tem vsekakor ne moremo kriti."

KAJ PA BREZPLAČNE DEJAVNOSTI, KI BI SE ODVIJALE V DOMAČEM KRAJU?

"Tega ni, imeli pa smo, tudi med letom določene keramične delavnice s predstavitvijo našega dela v soboto na tržnici. Vendar se kaže pasivnost v tem pogledu. Morda so ti otroci preveč vpeti v šolski sistem, vendar mi nismo šola in jih le povabimo. Pri tem morajo imeti večjo vlogo tudi starši. Čutiti bi morali, da je to neka potreba, je koristno za otroke, enako ali še več je koristno za starše, da si lahko tudi malo odpočijejo."

ŠOLA NE SODELUJE Z VAMI, DA BI PODALJŠANE POČITNICE NEKJE PREVZELI VI?

"Ne. Šola zaključuje s šolskim letom, drugo pa to ni stvar šole - v prostem času lahko delajo, kar hočejo. Koristno bi bilo, da starši dobijo informacijo o tem tudi v šoli. Tako grem jaz npr. v sredo v slikarsko kolonijo na Pohorje, z mano gre slikar, ker se jaz pač s tem ne ukvarjam. Že v šoli bi morali reči, da je to zelo dobro. Slikarska kolonija je v tem smislu tudi neko sproščanje."

ALI VIDITE KRATEK STIK MED ŠOLO...

"To je vedno. Šola je bolj usmerjena v storilnostno, mi smo bolj v sprostitveno. Ali je to vloga šole ali ni, je zopet vprašanje. Če pa pogledamo, da je to vzgojni sistem, ki bi moral biti v celoti, bi morala tudi šola nekaj več na tem napraviti. Na koncu šolskega leta se vsi borijo za ocene, so živčni in komaj čakajo, da to končajo. Tako, da bi morali starši le ugotoviti to stisko otrok. Mi tukaj omogočimo, da se bo v koloniji lepo imel."

STARŠI OBISKUJEJO GOVORILNE URE ZELO POREDKO

"Samo to ni v času šolanja, to je v prostem času. V tem primeru bi jaz kot starš moral videti svojega otroka, videti, da je napet, živčen in bi moral zanj nekaj napraviti. Predvsem s skupnim letovanjem predšolskih otrok in njihovih staršev smo želeli, da bi se naučili, kako naj med seboj komunicirajo. Želeli smo, da bi bili otrok, očetje in mame skupaj. Potem bi imeli delavnice za starše, bi se pogovarjali o vzgoji otroka, otroci bi se med seboj igrali, naučili bi se konceptualno reševati probleme, tudi starši bi se med seboj pogovarjali itd."

KAJ MISLITE, ZAKAJ SE STARŠI TAKO IZOGIBAJO TOVRSTNE KOMUNIKACIJE?

"To je zaprtost družinskega sistema. To je vse posledično. Starši imajo več drugih težav, s samimi seboj, službo, zaposlitvijo. Če pogledate, mi imamo možgane toliko razvite, kot smo jih imeli pred tisočimi leti, nič niso bolj razviti. Koliko problemov imamo danes in koliko problemov je bilo takrat. In vsemu temu plačajo davek. Sprva rekoč "saj bo šlo", si zapirajo oči, kasneje pa se le vidi, da so neke napake. Kljub temu se ne obrnejo po pomoč, češ, kaj si bo kdo mislil o meni. To je potem povezano s Svetovalnim centrom, kamor pa le prihajajo straši, ki so dovolj osveščeni in ne takrat, ko je že

prepozno"

MISLITE, DA SO SE NAENKRAT RAZPASLA VSA MOGOČA PREDAVANJA IN JE PREVEČ INFORMIRANOSTI, DA SO STARŠI UTRUJENI?

"V šoli npr. sta eno do dve predavanji na leto, pa še takrat si starši ne vzamejo časa. To upada s starostjo otroka. Prvi, drugi, tretji razred še hodijo, kasneje skoraj ne. Nek kratek stik je tukaj tudi šola. Šola bi morala ne samo ugotavljati obnašanje otroka, ampak tudi pomagati. Prvi psihoterapevt otroka je starš, drugi je učitelj, šele tretji smo mi, ki vstopamo v ta prostor."

KAJ BI PREDLAGALI ŠOLI?

"Šoli bi predlagal, da bi kot sistem, malo več razmišljali o učencih, o otroku, o njegovih potrebah, da bi bili manj storilnostno nastrojeni. Tudi devetletka ne bo prinesla tistega, če se bodo striktno držali vsega, kar piše notri glede programa. Da bodo imeli pol ure več tehničnega pouka, so banalne zadeve. Malo bi morali otroke in starše povprašati, kaj mislijo o teh stvareh, kajti nihče nič ne sprašuje."

KAKO NAJ STARŠI V POČITNICAH POSKRBIJO ZA SVOJE OTROKE?

"Vsekakor morajo poskrbeti zanje. Oni, ki gredo v kolonijo na Pohorje, napravijo v desetih dneh preko 100 km, npr. vsak dan po deset. To so sprehodi. Normalno bi naredil 2 km, od sobe do kuhinje, televizije, stranišča itd. Skratka starši so dolžni kot prvi vzgojitelji poskrbeti za otroke."

KAJ PA TISTI, KI SI TEGA NE MOREJO PRIVOŠČITI?

"Takšnim predlagam, da jim starši doma dajo neke zaposlitve, lahko se dogovorijo z vrstniki, da prosti čas preživljajo koristno in ne samo vse štiri dni od sebe, počivati, nič delati. Otroka morajo zaposliti in ko pridejo domov, se morajo z njim ukvarjati. Znotraj družine ali soseske se da tudi nekaj napraviti. Ni treba zmeraj čakati neke specializirane institucije in stokati, kaj ni v redu. Odgovornost staršev je predvsem do svojega otroka. Kot starš moram poskrbeti, da kvalitetno preživlja dan, da nekaj prebere, ugotoviti njegove interese, za katere v času šole ni imel časa in mu te stvari približam, se ukvarjam z njim tudi v času dopusta. Takrat moramo iti kam skupaj in se ne pogovarjati o šoli. Vse te spodbude, igra so odvisne od starosti otroka."

KAJ PA SPOLNA VZGOJA? ZA NEKATERE JE ŠE VEDNO TABU TEMA.

"Spolna vzgoja je vedno segment vzgoje. Nekateri še vedno pravijo, da tega ni treba, da bodo to že kasneje izvedeli. So pa zopet drugi trendi, ko jih že v vrtcu poskušajo po neki bližnji osveščati. Doma je še vedno premalo tega."

KAKO DELUJE "TOM"?

"TOM" je telefon, kjer je precej neresnih klicev okoli 1/3, drugo je pa osamljenost, ljubezenske težave, simpatije, problemi pri učenju, problemi spolnosti. Široka paleta, teh kateri pokličejo, je odvisna od njihove starosti. Moram reči, da ima "TOM" kar pomembno vlogo pri osveščanju. Starost teh otrok je od sedmega leta pa do petnajstega. Tu je največja frekvenca, čeprav je meja tudi nižja. Vendar je na tem področju še premalo osveščanja. Starši bi lahko napotili otroka na "TOM", tudi v šoli bi jih morali.

Ob koncu šolskega leta so stiske seveda večje in če enega rešimo na ta način (lahko bi pomislil tudi na samomor), je to velik uspeh."

KAKŠEN ODNOS IMAJO STAR-

ŠI, KO PRINESE OTROK SLABO OCENO?

"Starši bi morali celo leto spremljati otrokov uspeh, ker otrok ne dobi ocene zadnji dan. Nekateri starši preveč zaupajo svojim otrokom in jih ti prinašajo okrog, nekateri pa so takšni, ki se sploh ne zanimajo in so na koncu vznemirjeni. Če je otrok premalo dosegel tisto leto, je dobro, da se ugotovi, zakaj. Ali je snov pretežka ali se ni učil ali je vzrok prenizka sposobnost otroka ali mu določen predmet ne gre, v tej fazi bi lahko starši organizirali neke vrste inštrukcije itd. Če bi bile vse možnosti izkoriščene, bi starši bolj realno sprejeli slabo oceno na koncu leta. Otroku bi dali vedeti, da se je premalo trudil, nima razvitih učnih navad, je bil premalo motiviran, ni imel odnosa do učenja in podobno."

KAJ PA ŠOLA? NE BI LAHKO STARŠE PISNO OBVESTILA, ČE ŽE NE PRIDEJO NA GOVORILNE URE?

"Nekateri šole to delajo. Zopet pa, ko pride učenec iz šole domov, vidi, da je pošta iz šole in jo skrije. Vendar je dolžnost staršev, da bi morali vsaj enkrat na leto pogledati, katera učiteljica uči njihovega otroka, da bi vsaj videli, zakaj gre."

Če je na koncu šolskega leta slab izid, bi morali starši imeti trezen razgovor z otrokom doma, skupaj ugotoviti dejstva brez čustvenih izpadov, histerije, nervoze. Vsak uspeh je odvisen pol od znanja, pol od drugih stvari. Tudi starši smo krivi. Morda nismo spodbujali, nismo prisluhnili težavam. Teh vzrokov je več. Šok vsekakor je, ampak to je vse neka življenjska izkušnja."

KAJ PA STARŠI, KI PREVEČ ZAHTEVAJO OD SVOJEGA OTROKA?

"To bi pa že moral učitelj ali šolska svetovalna služba, lahko pa tudi mi, neke znižati inspiracije pri starših, pa reči, da tudi ocena tri glede na zmožnosti in inteligentnost je optimalna ocena za tega otroka. Tudi naši politiki npr. ne vem, če so bili vsi odlični v osemletki. Pri nas pa je zdaj to zelo pomembno, kajti štejemo otroke od prvega do osmega razreda skozi točke. Toliko točk mora zbrati, zbrati mora še eksterne preverjanje male mature, tako da smo usmerjeni preveč na storilnost. Za to plačajo davek učitelji in starši, ki se vsi borijo samo za točke."

Želel bi povedati, da v našem sistemu, ko so pritiski z vseh strani na otroke in tudi na starše in učitelje, ni slabo, da človek gotovi, koliko je sam zmožen prenašati vsakdanje stresne situacije. V kolikor pa to presega ta njegov okvir, je pa le dobro, da poišče neko pomoč v začetku, da se mu svetuje, pomaga, da se mu odpre oči in da z nekimi tehnikami obvladuje samega sebe in okolje, da pač poišče tisto srečo, kjer pač je. Vendar ne srečo z umetnimi sredstvi, kot so droga, alkohol, ampak na konstruktiven način, da se nauči nekih socialnih veščin obvladovanja samega sebe, obvladovanja okolja in podobno. Slovenci smo pri tem dokaj zaprti. Še vedno kuhamo v sebi, tuhtamo, potem pa pridejo k nam rekoč, nekaj napravite in želi zapustiti naše prostore kot čisto nov človek. Tu pa le gre za proces učenja od slabega vedenja do novih vedenjskih vzorcev."

Snežica Krajnc

Še daleč od turizma

Veliko se govori o turizmu na podeželju. Kdo je tisti, ki bi zares lahko kaj premaknil z mrtve točke je kajpak neznanka. Vse se zdi kot ponujeno na krožniku, naše lepe vasi pa živijo svoje osamljeno življenje. Poznamo le še šagre, tombole, poulično gostilniško tavanje in pijančevanje, disko in televizijo. Spomin mi sega 40 let nazaj, ko je bilo v naši majni vasici še drugače. Nedelja je bil praznik. Preoblekli smo se v praznično obleko, šli cerkev ali v kakšno vaško gledališče, okrasili odre, skratka bilo je praznično, nepozabno lepo.

Tudi v Sv. Peter je prišla kultura. Organizatorji Primorskega poletnega festivala so jo pripeljali v vas, pred znamenito Tonino hišo. Saša Pavček (Luča) je odlično odigrala monokomedijo v istrskem narečju avtorja Marjana Tomšiča in režiserja Borisa Cavazze BUŽEC ON, BUŠCA JAZ.

Na majnem dvorišču je bilo premalo prostora za vse, ki so si želeli ogledati monokomedijo. In kako sploh priti do Sv. Petra v tej poletni gneči? Najprej zastoj na cesti pred mejnim prehodom v Sečoveljah, potem pa se je potrebno nekako prebiti na regionalno cesto za mejni prehod Kaštel. Pred njim je treba zaviti na levo za Sv. Peter. Toda glej ga zlomka, spet kolona čakajočih za prehod čez mejo na Hrvaško. Potem vas čaka še ovinkasta cesta do Sv. Petra. Kako naj pripelje do Sv. Petra malo večji avtobus pa je uganka, ki je še niso uspeli razrešiti niti na piranskem občinskem svetu. Če se v Sv. Peter podate z vozilom iz koprške smeri čez hribe, vam table ne bodo veliko pomagale, ker jih preprosto povsod ni, pot pa vam bodo pokazali dobri ljudje.

Pa pustimo to. Pogledajmo raje kaj vse se je, ali bi se lahko dogajalo v Sv. Petru ob taki prireditvi. Ljudje prihajajo iz različnih krajev Slovenije, tu in tam zaide v zaledje tudi kakšen tujec v želji, da si na primer Tonine hiše ne bi želel ogledati le od zunaj, popil bi kozareček vina, poskusil domače pecivo, kroštole, kupil domače olivno olje, dober spominek. Nisem prepričana, da je Tonina hiša v pravih rokah, ko govorimo o trženju, zlasti takrat, ko so prihodi znani ali vsaj pričakovani. Številni obiskovalci, bilo jih je okoli 200, bi si takrat želeli ogledati tudi Tonino hišo.

Velikokrat se izgovarjamo, da ni denarje. Sicer pa, kdo naj bi vse to turistom sploh nudil, kdo naj bi jih pričakal s prijaznim nasmehom in polno košarico dobrot?

Idilična vas pa ta večer ni bila tako tiha in mirna. Med premiero smo zaslišali pasje lajanje in ropotanje traktorja. Pred lepo Tonino hišo pa obiskovalec lahko občuduje zapuščene barake, zavrženo kmečko orodje in še kaj. Tudi razsvetljave ni, kajti po preiditvi smo zabredli v pravo temo. Če ste malce nerodni boste končali v jarku tik ob Tonini hiši.

Toda, ko človek doživi nekaj lepega, kot je bil ta kulturni nastop, pozabi tudi na zbadljive podrobnosti.

Snežica Krajnc

Darinka in Bogdan Gustinčič

Gostinca, ki naj bi bila Krajevni skupnosti Portorož dolžna velike vsote denarja za najemnino. Edina, ki sta imela v lokalni gasilni aparat. Na srečo ga tam ni bilo treba uporabiti. Njihova restavracija Feniks je ostala ob velikem požaru, ki je prišel iznenada kot nesreča ali božja kazen, ostala nepoškodovana in obratuje normalno naprej. O tolikokrat zapisanem dolgu imata svojo, drugačno zgodbo. Počakajmo do septembra.

Vlado FIDLER,

Komunalni inšpektor zaposlen na Uradu za komunalni nadzor občine Piran

ja, da je, potem ko je bila obveščena, obvestila zdravnika in vse ostalo, samo kar se tiče naše službe, jim je bilo omogočeno takoj, da pridejo na Prešernovo nabrežje. Rad bi poudaril, da ima v ta namen Reševalna postaja Izola dva ključa piranskih zapornic, ki naj bi jih imeli s sabo, ker se lahko zgodi, da smo mi odsotni, da smo nekje na terenu in ni nobenega v Piranu. Če nimajo tega ključa, lahko na vhodni zapornici v Piranu na Dantejevi ulici, dobijo ključ od zapornic.

Rampa bi bila ovira edino, če bi bila zaparkirana. Moram pa povedati, da vsaj to sezono imajo naši nadzorniki, ki se ukvarjajo s prometom, striktno navodilo s strani župana in načelnika našega urada, da se tekom celega dneva in tudi med nočnim dežurstvom kontrolirajo zapornice in da se s pajkom odstranijo vsa vozila, ki bi ovirala prehod.

KAKŠNA JE TA ZADEVA S PAJKOM? LJUDJE IMAJO PRIPOMBO, DA ČE OVIR NI, VOZILO TUDI NE ODSTRANITE.

Vozila se po nepotrebnem ne odstranjujejo. Odstranjujejo se tam, kjer ovirajo dostavo, promet, avtobusni promet oziroma z rezerviranih prostorov, to je za invalide, za dostavo, banko, sodišče, Italijansko šolo predvsem pa iz teh parih parkirnih mest, ki so namenjena invalidom.

ALI OBČANI SPOŠTUJEJO TE PREDPISE O PARKIRANJU?

Velika večina, tam od 70-80%, občanov razume te težave s prometom in prezasedenostjo parkirišč. Se pa vedno najdejo izjeme, ki dobesedno nagajajo in se dogaja, da nalašč puščajo vozila tam, kjer ni potrebno. Piran je pač majhen in dostopen samo po eni cesti iz Cankarjevega in Dantejevega nabrežja. V glavnem na Cankarjevem nabrežju se vozila odvažajo, zato ker če so parkirana ob samih zgradbah, kjer so trgovine in restavracije, delno

so na cestišču in ovirajo avtobusni promet, ki je precej gost. Na petnajst minut vozijo avtobusi v Luciji, na parkirišče....

KAJ BI BILO V PRIMERU, DA SPLOH NE BI BILO ZAPORE?

Mislil, da bi bil totalni kaos. Tako kot je bilo prej. Vse zaparkirano, ni se dalo niti peš, niti z invalidskimi vozički niti z otroškimi vozički. Tisti pirančani, ki pametno razmišljajo, se tega dobro zavedajo. Zdaj, recimo, je možen dostop skoraj povsod. Zgodi se včasih, da se kakih deset do petnajst minut čaka vozilo pajek in je takrat treba malo potrepeti. Drugače je pa vse prehodno. V primeru, da ne bi bilo rampe in bi se vse gužvalo v Piranu oziroma kot pravijo eno uro zastoj, tudi ta ura zastoj pomeni, da bi bilo v Piranu ogromno vozil. Računajte, da je preko vikenda okoli 400 vozil turistov na parkirišču, kar bi se v takem primeru vse gnetlo v mestu. To, kar nekateri zagovarjajo, da bi se turist zapeljal v Piran in ko bi videl, da nima kje parkirati, da bi šel nazaj ven, mislim, da je to absurd. Vsak bo gledal, če je že v Piranu, da bo nekje pritisnil avto, ali bo to na kakšnem dvorišču, pred vhodom, na cestišču. Malo bi se jih obrnilo in šlo z vozilom iz Pirana.

KAJ BI SVETOVALI PIRANČANOM, KI VODIJO TAKO NEGATIVNO AKCIJO O RAMPI?

Naj bodo srečni, dokler je rampa, saj je razen Tartinijevega trga cel Piran za njih. To se pravi, samo teh 60 parkirišč na trgu je za obiskovalce vse ostalo je za pirančane. Poleg tega imajo v teh treh poletnih mesecih še zastoj parkiranje na velikem parkirišču. Mislim, da tega ni nikjer v Sloveniji, pa tudi na svetu ne. Malo strpnosti je potrebno, ker konec koncev ves Piran živi od turizma in je to glavni vir dohodka verjetno tudi za mnoge pirančane. Nekaj jih je, ki delajo v Izoli, Kopru, vendar jih velika večina živi od Pirana. Potrebna je samo strpnost, ker se da vse rešiti z malo dobre volje in strpnosti.

Modre zastave veselo plapolajo

V Marini Portorož, Salineri v Strunjanu, na osrednji plaži JP OKOLJE v Portorožu, in na plaži Zdravilišča Krka v Strunjanu.

Predsednik odbora Enes Lojo predaje modro zastavo direktorju Krkinega Zdravilišča Strunjan Gaspariju

Modra zastava v Salineri Strunjan

Fondacija za okoljsko vzgojo Evrope FEEE - Društvo za okoljevarstveno vzgojo Evrope v Sloveniji je sodeč po številu zastav in ob upoštevanju strogih meril za njeno pridobitev pravzaprav s tem, ko se je odločilo, da bodo letos modre zastave visele na drogih kar štirih različnih firm na Obali, napravilo moder korak in s tem takorekoč rahlo prisililo ponosne dobitnike te redke nagrade, da so vsako leto kar se tiče čistoče vode, varovanja okolice in podobno, boljši ali vsaj enaki. Samo na tak namreč lahko po enem letu znova pridobijo ta statusni simbol. Vsa ta podjetja so konkurirala za ekološki znak in uspela. Društvo, ki podeljuje zastave pa želi modro zastavo predati v enoletno last tudi kakšnemu podjetju v kontinentalnem delu Slovenije.

To soboto popoldne sem dežural na Tartinijevem trgu pred Občino zaradi porok. Ko sem opazil, da po Cankarjevem nabrežju prihaja reševalno vozilo z vključeno sireno in lučmi, sem se napotil proti zapornici na Prešernovem nabrežju. Ko sem bil nekje na vogalu Savudrijske ulice, to se pravi nekje pri slaščičarni Oaza, me je na mobitel poklical s policijske postaje Piran dežurni policist in prosil, če poskrbim za prehod intervencijskega vozila, da odklenem rampo. To se pravi, da od klica policijske postaje pa do takrat, ko sem odklenil rampo, je minilo mogoče pol minute, ker je to cca 50 m razdalje. Ob mojem prihodu je bilo reševalno vozilo neposredno pred zapornico, za njim pa službeni, mislim da belí AX, zdravstvene postaje z dr. Prelčev, tako da ko sem odprl zapornico, sta obe vozili odpeljali proti bivšemu hotelu Punta.

TOREJ REŠEVALNO VOZILO NI NALETELO NA KAKŠNE OVIRE? Pravim, ob mojem prehodu je bilo reševalno vozilo tik pred zapornico in takoj, ko sem odklenil, je tudi nadaljevalo z vožnjo.

PONESREČENEC NI DOBIL POMOCI TAKOJ!

Jaz ne vem, koliko časa je rabila polici-

Zmagovalna skupina MMS '98 Kingston s pesmijo Cela ulica nori FOTO: Anja Depangher

KOPRSKA NOČ '98

24.-26. julij še bolj uspešna. Pričakujejo 100 tisoč obiskovalcev.

- Izbior Miss in fanta Koprške noči '98 v soboto, 25.7. ob 21.00 uri na Titovem trgu
- Veliki ognjemet v soboto ob 00.30 uri v koprskem zalivu
- Velika tombola na Ukmarjevem trgu v nedeljo 26. julija ob 18.00 uri

Nepreviden voznik poškodoval parkirno uro v Portorožu

Voznik Renaulta 21 ljubljanske registracije je v soboto 17.7. okoli 18.00 ure vozil po cesti skozi Portorož. Pri diskoteki Tivoli je zadel s prednjim kolesom ob notrni rob cestišča tako da ga je zaneslo na zelenico in se zaletel v parkirno uro. Nihšče ni bil poškodovan.

Nov pomol in stare smeti

K pravkar zgrajenemu portoroškemu pomolu, ki sicer nima nobene klasične arhitektonske izvirne umetniške vrednosti zagotovo ne sodijo odpadki vseh vrst, ki jih večkrat videvajo turisti na začetku pomola. Neketere očino obdaja nočna slabost ali mora, ko zmečejo v morje vse živo, od praznih steklenic, pločevink do stolov in miz. Na dnu morja, tik ob obali, v soboto 19.7. smo videli ležati polno praznih pločevink. Ob pomolu se včasih nabere prava svinjarija. Morska trava, ki jo prinaša tok je še najbolj nedolžna stvarca. Le kdo naj čisti portoroško morsko obalo. Okolje, Ministrstvo za okolje, gostinci, turistično olepševalno društvo, ki ga ni, Turistično združenje Portorož...?

In vendar se premika

Prvi Slovenci na "spornem ozemlju" onkraj reke Dragonje dobili osebne izkaznice RS in stalno prebivališče

Joško Joras, občan, eden prvih, ki mu je geodetska uprava iz Kopra v zaselku Mlini določila novo hišno številko Sečovelje 001 in ki je na tej podlagi 22. 6. 1998 na Oddelku za notranje zadeve v Piranu dobil tudi osebno izkaznico kot državljan Republike Slovenije.

Prvi slovenski prebivalci na "spornem ozemlju" prek meje na Dragonji so dobili hišne številke, ki glasijo na Sečovelje, šest so jih je že za stalno prijavili na občini v Piranu, zato letos ne bodo izpadli iz imenika volivcev v svoji volilni enoti na lokalnih volitvah v piranski občini. Morda pa bomo dobili tudi že prvega občinskega svetnika v Občini Piran s stalnim prebivališčem na spornem ozemlju Sečovelje 001, če se bo seveda odločil za kandidaturu in če bo tudi izvoljen. Komu pripisati zasluge za nekakšno bolj optimistično stanje v pogledu urejanja vsakdanjih zadev, ki sicer obremenjujejo delo in življenje teh ljudi? Vladi, Diplomatski komisiji za mejna vprašanja z Republiko Hrvaško, Upravnim enoti Piran, medijem, ki nenahno pritiskajo, ali kar vztrajnim stanovalcem, ki so si sami priskrbeli ustrezne dokumente. Mlini, Bužini, Škodelintrije zaselki, sedaj že onkraj slovensko-hrvaške meje na kopnem, so kot nekakšno žrtveno jagnje neodločnih, morda celo preveč diplomatskih slovenskih pogajalcev, ki se lahko še kaj naučijo od spretnih hrvaških zunanje politike. Za poseg hrvaških školarjev v (kot pravijo Hrvati), hrvaškem delu Piranskega zaliva, "ni vedelo" hrvaško zunanje ministrstvo. Vse skupaj naj bi zakuhala in ribičem dala dovoljenje hrvaška lokalna oblast v Istri - Istrska županija. To je le drobček le drobček iz navidežno zakulisnih iger z mejo, ki še ni določena, vsaj na morju ne! Stranka Slovenski forum oz. njen vodja mag. Janez Jug pa celo hoče izvesti

kaj več o domnevnih "tajnih" pogajanjih o meji med Slovenijo in Hrvaško. Slovensko-hrvaški odnosi se žal zaostrujejo, vzrok za tako stanje pa ni toliko Piranski zaliv ampak nereseno stanje dolga Hrvaške Jadrski elektrarni v Krškem in ostra zahteva hrvaških varčevalcev pri predsedniku države Tuđmanu, da jim vendarle pomaga priti do svojih privarčevanih deviz.

Diplomatska komisija za mejna vprašanja z Republiko Hrvaško še vedno ne želi podrobneje seznanjati javnosti o poteku pogajanj, ker njen predsednik Peter Toš meni, da nam to ne bi bilo v korist. Hrvati so medtem na kopnem delu ozemlja že uredili vse potrebno za svoje državljane, sedaj pa jih čaka še nekaj malega sprenevedaja in četrt Piranskega zaliva bo njihov. Natanko tako kot so predvideli že pred leti. Komisija verjetno za vse to že ve. Hkrati njen predsednik Peter Toš v nekem pismu piše, da ni razlogov, da bi izgubili zaupanje vanjo. Nekemu občanu onkraj reke Dragonje, v zaselku Mlini priznava, da je to kar so tam dosegli, predvsem rezultat in zasluga Jorasove dolgoletne vztrajnosti in visoke nacionalne zavesti. Pa še kako lepo zvenijo te besede! Pogajalci se bodo morali počasi pohiteti, kajti, če bodo občani sami urejali zadeve in če jim bodo pošiljali položnice za isto stvar s hrvaške in slovenske strani, bo prišlo do zmede. Morda pa bo prav to razlog za hitrejšo iskanje pravih mejnikov.

Franc Krajnc

4. kongres DeSUS

Zavrnilo besedilo o Deklaraciji in Izjavo o narodni spravi

O polpretekli zgodovini naj povedo svoje zgodovinarji, politične stranke pa naj raje svoj čas namenijo razvoju države.

Na sliki: Delegati DeSUS na 4. kongresu v Celju z novoizvoljenim starim predsednikom Jožetom Globačnikom
FOTO: Pavel Godnič

Na 4. kongresu Demokratične stranke upokojencev Slovenija (23.6.) v Celju so delegati prevetrili celo vrsto aktualnih političnih vprašanj, ki ta čas silijo v ospredje. DeSUS je parlamentarna politična stranka in se, kot so zapisali v svojih Informacijah št. 3, zaveda soodgovornosti za uspešno bodočnost naše države in polno uveljavljanje pravic in svoboščin državljanov, ki jim je treba dati priložnost, da se v socialni državi tudi kot posamezniki polno uveljavljajo. Med dokumente, ki so jih obravnavali na kongresu sodijo vprašanja samostojnosti in odprtosti politične stranke DeSUS, njene soodgovornosti za uspešen razvoj države, vpliv sprememb lastninskih odnosov na ljudi in nov položaj v katerem so se znašli zaposleni, položaj upokojene generacije, sprememba sistema pokojninskega in invalidskega zavarovanja - Kebričev zakon, kot pridobitev DeSUS-a, njihove zahteve ob teh spremembah in podobno.

K predlogu Deklaracije o protipravnem delovanju komunističnega totalitarnega režima in o razmejitvi med komunističnim režimom in demokratično Slovenijo in k Izjavi o narodni spravi je 4. kongres DeSUS v Celju 23. junija sprejel naslednja stališča:

Kongres je bil seznanjen z delom in stališči njihovega predstavnika v skupini parlamentarnih strank, ki so usklajevale omenjena dokumenta in ugotovil, da niso uspeli uveljaviti svojih bistvenih pripomb in predlogov. Med bistvene predloge štejejo potrebo po celoviti in objektivni oceni polpretekle zgodovine. Kongres ugotavlja, da so bile socialne pravice v prejšnjem sistemu dobro urejene; ne soglašajo s posplošno rabo pojma komunistični totalitarni režim, kot, da med našim in drugimi komunističnimi režimi ni bilo velikih razlik. Predlogi Demokratične stranke upokojencev, da bi vsebino obeh doku-

mentov združili v enem samem dokumentu z naslovom Ocena polpretekle zgodovine Slovencev, so bili preslišani enako kot so bili preslišani predlogi, da naj bi tak dokument brez posebnega političnega vznemirjanja pripravljala skupina zgodovinarjev, politične stranke pa naj bi svoj čas namenile razvojnemu vprašanju države. DeSUS ne soglašajo, da se prejšnji mednarodno priznani državni odredki legitimnost, saj s tem prekinjamo in otežujemo mednarodne odnose in še posebej odnose s sosednjimi državami.

Od vsega začetka so izražali dvom, da bi lahko v političnih strankah pripravili ideološko neobremenjena in za večino sprejemljiva pravna dokumenta, ki ne bi smela biti predmet preglašovanja. Odločili so se sodelovati v skupini parlamentarnih strank, ki je pripravljala vsebino obeh dokumentov z namenom, da "bomo poslušali razmišljanja drugih in da bomo tudi mi poslušani". Kot pravijo, ostalo je žal le pri prvem.

Kongres ugotavlja, da je bil narodnoosvobodilni boj sestavni del zmogovite, svetovne antifašistične koalicije. Kongres nadalje ugotavlja, da je svetovna demokratična javnost na Nurnberškem procesu obsodila nacifašistične zločince in njihove sodelavce. "Pri tem se zavedamo, da je II. svetovna vojna povzročila mnogo žrtev. Obžalujemo in obsojamo poveljne poboje in žrtve montiranih procesov." Ugotavljajo, da predlagani dokumenti niso primerna osnova za narodno spravo, temveč vodijo še k večjim delitvam.

4. kongres DeSUS zavrača besedilo Deklaracije o protipravnem delovanju totalitarnega režima in Izjavo o narodni spravi in sporoča javnosti, da se predstavniki DeSUS ne bodo več udeleževali sej skupine parlamentarnih strank, ki je oba dokumenta tudi pripravila.

Bo država prevzela letališče?

Kje so že tisti časi, ko je skupina zanesenjakov zasnovala in pozneje povečini s svojim lastnim delom, ob materialni podpori portoroškega Casinoja, zgradila eno najlepših, športu in turizmu namenjenih letališč v Sloveniji. Casino je letališče prevzel od Zavoda za turizem, kril amortizacijske stroške in po potrebi tudi izgubo. Skratka, dajal je denar.

Anton Kovšca, direktor JP Aerodrom Portorož

Potem je družbeni kapital začel iskati prave lastnike. Casino se je svojemu deležu odrekal v korist Občine Piran. Občina je letališče prevzela, za njegov razvoj pa ni vložila niti tolarja. No, postavila je direktorja, imenovala Nadzorni svet, všteti pa je treba tudi ure govorjenja na občinskem svetu kaj in kako bi z detetom, ki je včasih morda res preglasno in moti miru željne krajanke in povrh posluje z igubo. Občini pa naj bi kmalu odvzela skrb za letališče država. Po zakonu naj bi bila mednarodna javna letališča v domeni države - Republiška javna gospodarska služba.

Pogovarjali smo se z Antonom Kovščo, ki ga je Občinski svet marca lani imenoval za direktorja letališča. Z delom na tem odgovornem mestu je pričel 1. aprila 1997. V tem času je podvzel že nekaj krepkih korakov. Začeli so razširševati in sanirati stanje, snovati bolj zanesljivo prihodnost.

V razvoju sečoveljskega letališča, ki ima danes že 10 zaposlenih, je bilo že nekaj pomembnih prelomnic. Leta 1962 je Letalska zveza Slovenije sprejela odločitev za organizacijo Jadranskega pokala v Portorožu, ki se je potem odvijal kar na travniku, podaljšanem od 400 na 800 m. Leta 1971 je takratni Zavod za pospeševanje turizma (predsednik Anton Nino Spinelli) pridobil odobritev lokacije za 700 m vzletno-pristajalne steze širine 20 m. Leta 1973 je bilo letališče v Sečoveljah registrirano za športne potrebe. Tehnični prevzem prvega dela stavbe, platforme in vzletno-pristajalne steze dolžine 850 m in širine 28 m je bil opravljen 21. avgusta 1976. Dve leti zatem, leta 1978 je letališče dobilo registracijo za panoramske polete, decembra 1979 so postavili hangar za letala, leta 1980 pa je letališče bilo nekaj časa odprto tudi za mednarodni zračni promet. 1. maja 1981 so dobili dovoljenje za mednarodni javni zračni promet in iz Passaua je priletelo turbo Comander z devetimi potniki. Istega leta septembra so zgradili stolp, mejni prehod, postavili meteorološko postajo, FIO, izboljšali telefonske zveze, leto 1983 pa je zabeleženo v zgodovini sečoveljskega letališča kot leto prvega pristanka letala DASH 7. Leta 1984 je bil prevzem

podaljšane steze, leta 1985 izgradnja servisa za JET gorivo in leto pozneje izgradnja tehničnega servisa. Mnogim je ostal v spominu velik letalski miting, ki so ga pred leti izvedli italijanski mojstri letenja Freccie tre colori in pa ponesrečeni pristaneč Natovega letala F16, ki je ob prisilnem pristanku zdrsnilo s piste in se globoko zarilo v sečoveljsko solinsko blato.

V začetku junija lani so na letališču Portorož pristajali z letali predsedniki držav Srednje Evrope. Takrat so rekli, da tako

izvežbane in profesionalne ekipe še niso videli. Pohvala visokih gostov za majhen kolektiv.

O nastanku in delovanju letališča obstajajo tudi pisni dokumenti, eden od teh je tudi zapis Pavleta Zamarja "Moje delo v letaliških organizacijah."

Za letališčem je vedno stala jugoslovanska armada, čeprav to ni bilo oblašeno na veliki zvon. Prave težave, povezane s statusnimi vprašanji, vprašanji olastninjenja, nerazrešenih zahtev ter statusa Obalnega letalskega centra, vse večjimi pritožbami okoliških stanovalcev zaradi hrupa in zahtev Zelenih Pirana, da bi bilo treba letališče enostavno zapreti, so se začele po osamosvojitveni vojni, pač takrat, ko se je izrodil družbeni in se začel pojavljati zasebni interes. Turizem, ki mu je (bilo) v osnovi letališče tudi namenjeno, pa kot da je nanj pozabil, čeprav je, roko na srce, od njega že kar nekaj pridobil. Zaradi privatizacijskih pogledov je nastal tudi spor med Obalnim letalskim centrom in Letališčem, glede domnevnega vlaganja finančnih sredstev in lastninskih pravic. Vmes je moral poseči najprej Nadzorni svet letališkega podjetja Aerodrom (predsednik dr. Darko Opara, člani Rado Bedene, Ivan Dekleva, župan Franko Fičur in Marko Zorman) potem pa še Občinski svet, ki je določil pogoje pod katerimi lahko OLCP posluje na letališču Portorož in tudi rok za ureditev razmer.

OLCP je namreč 10. junija 1993 vložil tožbo zoper lastnika Občino Piran, Casino Portorož in Aerodrom Portorož zaradi ugotovitve pravice uporabe in izstavitve zemljiškoknjižne listine na celotnem letališkem kompleksu v višini 40 - odstotnega deleža. Postopek je na sodišču in še ni končan. Anton Kovšca, direktor JP Aerodrom Portorož pravi, da pri OLC očitno ni pripravljenosti za konkretne pogovore. Celo pošto zavračajo in odklanjajo podpisovanje delovnih nalogov za opravljanje letaliških storitev. OLC bi jih moral namreč v bodoče plačevati. Nova pogodba med Aerodromom in OLC je tako še vedno v zraku.

Na letališču je zaposlenih deset delavcev - entuziastov, ki radi delajo in tega ne jemljejo zgolj kot golo službo. Ker je to mednarodno letališče (mejni prehod), sodelujejo tudi nekatere druge službe: policija in carina, poleg tega sta še kontrola letenja in meteorološka služba. Ker je mednarodno letališče je tudi pomembno tranzitno letališče, predvsem v poletnem času. Turist z letalom se ustavi tukaj, dotoči gorivo in

odleti naprej. Če hoče nekdo na primer iz Lesc z letalom v tujino, ne more od tam neposredno preleteti meje, ampak mora obmejne formalnosti opraviti na mednarodnem letališču, na primer v Ljubljani ali v Portorožu.

Za tuje turiste, ki prihajajo od daleč in želijo na dopust v Istro je precej utrujajoče, če se morajo voziti z avtobusom, na primer z Brnika. Lahko bi prileteli neposredno iz tujine, na primer iz Londona, pristali na našem mednarodnem letališču v Sečoveljah, pot v Istro pa nadaljevali z avtobusom. Tu pa se že srečamo s problemom prekratek vzletno pristajalne steze, kajti letalo, ki prileti iz Londona in pripelje 60 ali več potnikov potrebuje za pristanek in vzlet daljšo stezo. Interes Istre za takšne rešitve je velik. Izrazili so ga celo župani istrskih mest. Pripravljeni so celo posodobiti cesto neposredno do letališča, tako da bi turisti iz letala kar prestopili v avtobus in se odpeljali neposredno do Hrvaškega mejnega prehoda, torej mimo naše formalne policijske in carinske obmejne kontrole. Čisti tranzit torej, s čimer se prihrani prestop preko ene države. Pa še ena zanimivost se ponuja. EU bo do junija 1999 ukinila brezcarinske prodajalne znotraj svojih meja. Ker bo sečoveljsko letališče mejilo na zunanjo mejo EU, bi lahko tam odprli velik brezcarinski trgovski center. Brezcarinsko trgovino imajo že sedaj, pravi Kovšca in omenja kako pridno so tam kupovali predsedniki srednjeevropskih (vzhodnih) držav, ko so bili na srečanju v Piranu. Predsednik Republike Italije Oscar Luigi Scalfaro pa v Sečoveljah ni pristal zaradi napačnih informacij njegovih služb (pilota), da je letališka steza prekratka, čeprav so z enakim letalom pristali drugi.

Anton Kovšca priznava, da letališče ni poceni objekt, je pa zagotovo nad vse pomembno za turistični kraj, kajpak tudi z vidika nacionalne varnosti. Morali bi končno tudi jasno povedati, da občina ne more ukiniti letališča.

Prizadevajo si, da bi karseda omejili hrup, ki so ga povzročala zlasti šolska letala - in povečati število obiskov s turističnimi letali. Anton Kovšca poudarja, da je to bilo nekdo športno letališče, danes pa ni več!

Večja turistična letala niso tako hrupna, so pa rešitev za letališče. Z njimi prihajajo turisti - in zaslužek. "Pri nas pristane skoraj enako število letal kot na Brniku. Samo s to razliko, da pri nas pristajajo majhna letala, pri njih pa velika. Oni imajo 700 tisoč potnikov, mi pa 20.000. V čem je problem? Ekipa, ki dela pri nas mora delati enako kot dela ekipa, ali pristane petdesetonsko ali ultralahko 330-kilogramsko letalo. Kontrola poletov mora delati iste operacije pri majhnem in velikem letalu. Za moje pojme pomeni dvajset tisoč potnikov ogromno. Vedeti morete, da to ni potniški promet, ko letalo kar naenkrat pripelje sto potnikov. To so individualci s svojimi letali, posamičnimi željami in zahtevami. Ti gostje sodijo med najpomembnejše. Mi zanje posredujemo prenočišča. Hoteli nam plačujejo krepke denarje, priznavajo nam 10-odstotno provizijo za posredovanje. To ni tako nepomembno. Zelo veliko naših gostov ima jahte v portoroški Marini., gredo v igralnico, na večerjo...

Veste, vprašanja ali je letališče za turizem pomembno je isto kot, če bi se vprašali ali je avtocesta za turizem pomembna, pa najdete ekonomski izračun upravičenosti izgradnje avtoceste", je povedal Anton Kovšca. Lansko izgubo 14,847 milijona SIT šteje za knjigovodsko, saj so morali odpisati kar nekaj terjatev.

TV PRIMORKA
TRSTELJ 67 KANAL
tel.: (065) 36-236 - fax: (065) 32-325
Televizija Primorka že štiri leta med nami

gospodarstvo in finance

Banka Koper

Učinkovita skupščina delničarjev

Na letni skupščini delničarjev Banke Koper d.d. (23.6.) je šlo vse hitro in gladko. Sprejeli so sklep o razdelitvi 797.840.600,00 SIT neto dobička za dividende.

V Banki Koper štejejo leto 1997 kot prelomno za ekspanzijo in uvrstitev banke v slovenskem prostoru.

Na sliki: Predsednik uprave Banke Koper Vojko Čok govori na 12. redni skupščini delničarjev v prostorih Banke Koper 23.6. 1998
FOTO:FK-INFORMA

Za Banko Koper z več kot štiridesetletno tradicijo organiziranega bančništva je značilno, da je preživela številne organizacijske in tudi statusne spremembe, vse skozi pa je ostala gonilna sila ekonomskega razvoja na obalno-kraškem območju. Banka že nekaj let zapored uvaja naj-sodobnejšo tehnologijo v bančno poslovanje in hkrati povečuje tudi ponudbo. Banko Koper uvrščajo v sam vrh slovenskega bančništva. Njen strateški razvoj do leta 2000 predvideva bistveno povečanje tržnega deleža. Na koncu leta 1997 je bilančna vsota Banke Koper presegla 121,5 milijarde SIT in se po tej vsoti uvršča med prve v državi oziroma je četrta največja slovenska banka. Lani je realizirala več kot milijardo ameriških dolarjev deviznega plačilnega prometa, poslovanje ob koncu leta 1997 pa je potekalo preko 30 kontokorentnih računov, odprtih v 15 državah. Poleg tega imajo korensipodenčne odnose s 525 tujimi bankami.

Banka Koper je zasnovala tudi kartični sistem Activa, ki je v letu 1997 praznoval pet let uspešnega obstoja na slovenskem trgu. V letu 1997 je spremenila tudi svoje ime in sedaj posluje pod firmo Banka Koper d.d. tudi z znanim sloganom: Dokazujemo z dejstvi. Vojko Čok, predsednik uprave Banke Koper je v svojem poslovnem poročilu nanizal vrsto zanimivih ugotovitev, zlasti pa je opozoril na močno znižanje aktivnih in pasivnih obrestnih mer, prihajajočo konkurenco tujih bank ob približevanju Slovenije Evropski uniji, vendar nekih

resnih ponudb tujih bank na tem območju še ni bilo. Banka uspešno čisti portfelj, vendar znesek terjatev trenutno obsega okoli 10 milijard SIT. Lansko leto so uspeli finančno konsolidirati Lamo, intenzivno se zaključuje obdobje za sprejem temeljnih rešitev v zvezi z dolgom Splošne plovbe, Cimos in še nekaterih kroničnih dolžnikov. Na tiskovni konferenci mesec dni pred sejo skupščine je Vojko Čok tudi dejal, da ima banka celo viške sredstev za plasmaje, kar naj bi pomenilo, da podjetja ne investirajo več toliko kot prejšnja leta. Banka Koper ima 51% delež v M-Banki Ljubljana, svoje poslovanje pa je razširila celo v štajersko prestolnico.

Širitev poslovanja bo izvedla na več načinov: Prek bančne tehnologije, z združevanjem in povezovanjem oziroma s kapitalskimi povezavami z drugimi domačimi in tujimi bankami, v manjši meri pa tudi s širjenjem lastne poslovne mreže. Še nekaj podatkov iz bilance za leto 1997: Banka Koper je ustvarila 1,23 milijarde tolarjev bruto dobička. Po odbitku davka na dobiček je znašal neto dobiček banke 1,227 milijarde tolarjev. Skupščina delničarjev je odločila, da se iz čistega dobička nameni za dividende 797.840.600,00 SIT, 13.350.099,00 SIT je namenjeno za udeležbo nadzornemu svetu, upravnemu odboru, nadzornemu odboru in predsedniku banke kot udeležba v dobičku. Za oblikovanje sklada lastnih delnic so namenili 181.361.000,00 SIT. Nerazporejen dobiček za leto 1997 znaša 234.690.266,00 SIT.

Dario Radešič, direktor sektorja poslovne mreže Banke Koper d.d. Iščemo rešitev tudi za Lucijo

Direktorja sektorja poslovne mreže Dario Radešič smo med drugim povprašali tudi ali bodo v doglednem času v Luciji, ki ima že 7000 prebivalcev in

največ varčevalcev in komitentov prihaja prav v njihovo banko v Luciji, kjer postaja včasih tudi velika gneča, poskušali najti nekoliko večji prostor. Povedal nam je, da iščejo pravo rešitev in čakajo na izgradnjo druge faze Trgovsko poslovnega centra v Luciji. V Banki Koper je trenutno odprtih že 52.000 tekočih računov, 43.000 žiro računov, v celotnem sistemu pa je že bilo izdanih 180.000 kartic, ki jih lahko uporabijo lastniki TR na več kot 13.000 prodajnih mestih v Sloveniji. Pred kratkim so izdali novo večnamensko plačilno kartico ACTIVA - MAESTRO, ki jo prejmejo vsi imetniki TR. Glede širjenja poslovne mreže z graditvijo novih stavb so nekoliko previdnejši in iščejo rešitve v poslovnem povezovanju z drugimi bankami. Problem vidijo tudi v Piranu zaradi omejitve prometa. Od tam so že preselili eno bančno funkcijo - krediti za občane - v Lucijo.

EVROKOTIČEK

Slovenija v Evropi

Pod tem naslovom bomo od julijske številke Primorskega utripa dalje objavljali različne informacije o Evropski uniji, prizadevanjih naše države za polnopravno članstvo v EU, sklepih iz Bruslja, uvedbi skupne denarne enote evra in druga aktualna vprašanja. Vabimo bralce Primorskega utripa in druge, ki vas procesi zbliževanja držav Evrope zanimajo, da sodelujete v naši rubriki. Pišite nam ali vprašajte kaj vas v zvezi z Evropsko unijo najbolj zanima. Pri ustreznih inštitucijah v Sloveniji in drugod bomo poskušali najti ustrezne odgovore, ki jih bomo skupaj z vašim vprašanjem ali mnenjem objavili v našem časopisu.

* Kaj je Evropska unija?

Evropska unija je struktura pretežno evropskih držav s ciljem nastanka evropske federacije z ekonomsko in monetarno (denarno) unijo, eno samo valuto, skupno zunanjo in varnostno politiko in vojsko. Model družbene blaginje v Evropi s ciljem prostega pretoka kapitala, storitev in blaga ter svobode gibanja, nastanitve in bivanja ljudi znotraj trga in meja EU.

Informacije: 080 2002 - evrofon

Nekatera vprašanja v zvezi z vključevanjem Slovenije v Evropsko unijo lahko vsak delavnik od 9.00 do 19.00 zastavite na brezplačno telefonsko številko evrofona 080 2002. V primeru, da vam odgovora ne bodo mogli takoj posredovati, ga boste prejeli pisno, po telefonu ali po elektronski pošti.

Vprašanja, ki jih boste namenili Primorskemu utripu sprejemamo izključno v pisni obliki in sicer na naslov: Primorski utrip, Liminjanska 91 Lucija, 6320 Portorož.

Osnovne informacije najdete tudi v priročni knjižici Slovenija - Doma v Evropi

Naročniki Primorskega utripa in bralci, ki časopis kupujete v prosti prodaji ste z junijsko številko časopisa prejeli tudi priročno modro knjižico z naslovom Slovenija - Doma v Evropi. Priložnostni evropski potni list, kot pravijo knjižici, je ob 9. maju, Dnevu Evrope, izdal Urad Vlade RS za informiranje. V knjižici lahko najdete več zanimivih osnovnih informacij in odgovorov na nekatera temeljna vprašanja kakaj v Evropsko unijo, EU se predstavi ter tudi naslove, kje lahko dobite dodatne informacije. Kratek uvodnik je napisal dr. Janez Drnovšek. Če knjižice morda niste našli v časopisu nas pokličite na tel. 066/ 770- 185 (Primorski utrip) in vam jo bomo dostavili.

V knjižici ne boste našli odgovora na vprašanje kdaj bo Slovenija postala polnopravna članica Evropske unije in kako dolgo bodo potekala tako imenovana prilagajanja, kar je glede na obsežnost procesa evropeizacije Slovenije, vključno s prilagajanjem pravnih norm, nemogoče napovedati. Največji optimisti omenjajo leto 2002, največji pesimisti pa leto 2005 ali 2006.

Članice Evropske unije (15)

Avstrija, Belgija, Danska, Finska, Francija, Grčija, Irska, Italija, Luksemburg, Nemčija, Nizozemska, Portugalska, Španija, Švedska in Velika Britanija.

Pridružene članice EU (11)

Bolgarija, Ciper, Češka, Estonija, Latvija, Litva, Madžarska, Poljska, Romunija, Slovenija in Slovaška.

Razvoj odnosov med Slovenijo in EU

Države članice EU so Republiko Slovenijo kot samostojno in neodvisno državo skupno priznale 15. januarja 1992.

Začela so se pogajanja in obojestransko sodelovanje, ki je bilo pravno formalizirano 5. aprila 1993 s Sporazumom o sodelovanju. Ta sporazum je začel veljati 1. septembra 1993. Sporazum o sodelovanju na gospodarskem in političnem področju je bil osnova za sklenitev Sporazuma o pridružitvi, ki sta ga Slovenija in Unija podpisali 10. junija 1996 v Luksemburgu. Hkrati ob podpisu je Slovenija vložila prošnjo za polnopravno članstvo EU.

25. julija 1996 je Slovenija Evropski komisiji predala tudi odgovore na njen vprašalnik, ki je bil osnova za pripravo mnenja o slovenski prošnji za članstvo. 11. novembra 1996 sta Slovenija in EU podpisali začasni sporazum o trgovini, ki velja od 1. januarja 1997. Državni zbor RS je trgovinski del Sporazuma ratificiral 24. aprila 1997.

14. julija 1997 je Državni zbor RS spremenil ustavo glede lastninske pravice tujcev na nepremičninah, naslednji dan, 15. julija 1997 je ratificiral Sporazum o pridružitvi med Republiko Slovenijo in EU, dan kasneje, 16. julija 1997 pa je Evropska komisija parlamentu predlagala mnenje o državah kandidatkah za vstop v EU. Mnenje komisije je bilo ugodno. Evropski svet je 13. decembra 1997 v Luksemburgu sprejel sklep, da EU spomladi 1998 začne pogajanja z državami kandidatkami, ki so se 31. marca 1998 tudi uradno začela. Doslej je Evropski pridružitveni sporazum ratificiralo že 13 parlamentov držav članic EU.

Slovenska vlada je kot osnovni dokument za vse nadaljnje dejavnosti v zvezi s pripravami na polnopravno članstvo v Evropski uniji 8. januarja 1998 sprejela Strategijo Republike Slovenije za vključevanje v EU, na podlagi te strategije pa je marca 1998 pripravila še Državni program za prevzem *acquis communautaire*, ki prednostno navaja področja prilagajanja slovenske zakonodaje, določa roke in nosilce ter načine financiranja.

Avstrija prevzela šestmesečno krmilo EU

Avstrija je s 1. julijem 1998 od Velike Britanije prevzela šestmesečno predsedovanje Evropski uniji. Na dan prevzema predsedovanja je bila velika proslava na Dunaju. Program, ki ga avstrijsko vodstvo pripravlja skupaj z Evropsko komisijo in Evropskim parlamentom bodo predstavili sredi julija, predvideva pa vprašanje zaposlovanja, reforme znotraj EU, odpravljanja brezposelnosti v prostoru EU, širitev petnajsterice in priprave na uvedbo skupne evropske valute evra (Euro) s 1. januarjem 1999 v 11 državah - članicah EU.

Nova skupna evropska valuta

Bo evro s 1. 1. 1999 veljal tudi v Sloveniji?

Priprave na uvedbo skupne valute evra potekajo v treh fazah: Najprej so sprejeli zahtevne konvergenčne kriterije, katerim morajo zadostiti članice EU, da bi lahko vstopile v Evropsko monetarno unijo (EMU) oziroma v svoji državi uvedle evro. Slovenija sicer že izpolnjuje dva od petih kriterijev, ki jih predpisuje Maastrichtska pogodba, vendar evra v Sloveniji ni pričakovati pred letom 2005!

Druga faza je pomenila ustanovitev evropske banke. Tako so pred nedavnim v Frankfurtu že ustanovili Centralno evropsko banko, ki bo bdela nad evrom. S 1. 1. 1999 pa se začne tretja odločilna faza: Euro bo postal poleg nacionalne valute uradno plačilno sredstvo (kot knjižni denar - odprti računi na bankah) v 11 državah članicah EU. Anglija in Danska sta si medtem izposlovali posebni status. Euro bodo uporabljali kot knjižni denar predvidoma do 31. 12. 2001. S 1. 1. 2002 pa bo Euro v državah članicah EMU tudi dokončno zamenjal nacionalne valute. Tudi tako priljubljeno nemško marko. Nacionalne valute bo mogoče zamenjati za evro še šest mesecev, torej do 30. 6. 2002. Takrat bomo po predvidevanjih imeli edino skupno evropsko valuto, ki bo kot svetovni denar lahko lažje konkurirala ameriškem dolarju ali japonskemu jenu.

V zvezi z uvajanjem evra vlada zaskrbljenost, vendar brez panike. V ponedeljek, 6. julija 1998 je bil v Bruslju prvi finančni vrh držav Euro -11, ki so že pristopile k skupni evropski valuti.

Kot rečeno, bo evro najprej začel funkcionirati kot knjižni denar v državah članicah, ki so zadostile konvergenčnim kriterijem in Maastrichta. V Sloveniji torej še ne. Tako bodo banke v Italiji že od januarja prihodnje leto poleg čekov v lirah, začele deliti svojim komitentom tudi čekovne knjižice v evropski valuti evru. Imetniki tekočih računov bodo lahko izdajali čke v eni ali drugi valuti. Evroček bo po izgledu drugačen kot lirski in bo označen z rumeno črko E. Po sedanjih medvalutnih razmerjih bo vero vreden v Italiji okoli 2.000 lir.

gospodarstvo in finance

Ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem bo krilo del stroškov za pridobitev certifikatov kako-

Še je čas za vloge

Ministrstvo za malo gospodarstvo in turizem je do sedaj obravnavalo 28 vlog na razpis za subvencioniranje deleža stroškov malih podjetij pri pridobitvi certifikata sistema kakovosti ISO 9000 in 14000. Za pomoč je namenjenih 50 milijonov tolarjev, posamezno podjetje pa lahko pridobi največ 300.000,00 SIT. Med prijavitelji je največ podjetij z do 30 zaposlenimi delavci. V vseh podjetjih izkazujejo dobre poslovne rezultate. Do sedaj je komisija odobrila 8 vlog, ostale so še v obravnavi. Pri ocenjevanju vlog sodeluje tudi Ministrstvo za znanost in tehnologijo - Urad za standardizacijo in meroslovje.

Na razpis se lahko podjetja, ki že imajo certifikat kakovosti, prijavijo do konca leta 1998, oziroma do uporabe namenskih sredstev, sporoča Maja Tomanič-Vidovič, svetovalka vlade.

Avto, ki posluša

Nemški dobavitelj avtomobilov Visteon je pred nedavnim v Koelnu predstavil avto, ki uboga na besedo. V avtomobilu je vgrajen poseben vodljiv elektronski sistem, ki uboga na besedne ukaze voznika; prižge se radio, vključita se klimatska naprava in avto-telefon. Sistem bo na voljo kupcem v začetku leta 1999, zanj pa bo treba odšteti okoli 1000 nemških mark.

Sedmi pomol v rokah tujcev

Najpomembnejši del tržaškega pristanišča VII. pomol je od 1. julija dalje v rokah nizozemskega podjetja ETC. Nizozemci bodo upravljali pomol 30 let, predvidevajo tudi velika nova vlaganja. Želijo potrojiti kontejnerski promet, povečati prevoze po kopnem na Vzhod. Čez čas se bo videlo ali se bo to poznalo v obliki zmanjšanja kontejnerskega prometa v Luki Koper, ali pa bosta obe pomembni severnojadranjski pristanišči, kljub tako ogromnemu povečanju zmogljivosti, imeli dovolj naročil.

Jože Krečič
Direktor Mlinotestove Pekarne Koper

Pomembne novosti za gostince V pripravi je predlog sprememb in dopolnitev zakona o gostinstvu

Pobudniki sprememb predlagajo:

- gostincem je treba omogočiti, da bodo lahko brez posebne registracije gostom nudili izdelke, katerih ponudba je v gostinstvu običajna (tobačni izdelki, spominki, slaščice in podobno), s čimer bi omogočili razširitev in obogatitev gostinske ponudbe.
- na novo je treba opredeliti opravljanje gostinske dejavnosti zunaj gostinskega obrata, s čimer bi razširili pravne možnosti za opravljanje gostinske ponudbe, upoštevaje nove oblike te ponudbe. Prav na tem področju imajo gostinci in drugi, ki bi radi prodajali na terenu, na kakšnih prireditvah, največ problemov.
- na novo je treba opredeliti pogoje za opravljanje dejavnosti sobodajalstva, s čimer bi poenostavili pogoje za opravljanje dejavnosti sobodajalstva v tem smislu, da za "manjše" sobodajalce ne bo več potrebna obvezna registracija kot samostojnih podjetnikov posameznikov, temveč bo zadostoval vpis v poseben register sobodajalcev na upravni enoti. Na tem področju smo si v Sloveniji, ko predpis zahteva, da postane gospodinja, ki slučajno oddaja eno sobo, samostojna podjetnica z vsemi mogočimi in nemogočimi poslovnimi papirji. Rezulta je dokaj klavrn. Samo v piranski občini je "neznano izginilo" okoli 1000 sobodajalcev.
- omiliti je treba določbe, ki se nanašajo na zahtevo po uporabnem dovoljenju za obrate, ki sicer že dalj časa obratujejo, kar bo močno olajšalo postopke prenosa dejavnosti v takih primerih (dedovanje, prodaja ali oddaja gostinskega obrata v najem), kot tudi izvedbo postopka kategorizacije nastanitvenih obratov, med drugim sporočajo z Ministrstva za malo gospodarstvo in turizem.

Mlinotest tudi v koprskem Hipermarketu

Mlinotest Ajdovšina je delniška družba, kapitalski lastnik in ustanovitelj družb z omejeno odgovornostjo v Tolminu, Ilirski Bistrici, Sežani in v Kopru. Slednja je v Hipermarketu M-Degro v Kopru odprla pekarno in prodajalno različnih vrst kruha in peciva.

Mlinotest Ajdovšina je delniška družba, kapitalski lastnik in ustanovitelj družb z omejeno odgovornostjo v Tolminu, Ilirski Bistrici, Sežani in v Kopru. Slednja je v Hipermarketu M-Degro v Kopru odprla pekarno in prodajalno različnih vrst kruha in peciva.

Direktor nas je popeljal tudi po pekarni in sami smo si lahko ogledali kako poteka proizvodni proces, od priprave do peke. Pri njih nikoli niso pekli manj kot 30 vrst kruha. Človek bi pomislil, da ni dolgo od tega, ko smo poznali le tri vrste kruha: belega, črnega in specialnega. Bel kruh je jedla gospoda, za siromake je bil črni, pozneje so mu dali ime socialni, ker je osnovnim vrstam kruha ceno določala država. No, danes vemo, da so siromaki jedli vseskozi boljši kruh. Črni kruh je bil včasih tako poceni, cenejši od otrobov, zato so ga nekateri kmetje kupovali tudi za krmljenje živali. Danes ni več tako. Kruh ima svojo ceno, je zdrav, potrošnik lahko izbira kolikor mu je volja, vendar je v kruhu še vedno ostalo nekaj simbolike. Morda se ga ne poje več toliko kot prej. Pekarna v Bertokih je nastala pred 30 leti, zgodovina Mlinotesta na Obali pa se začneja že veliko prej in sicer z pridruženjem obalnih pekarn v 60. letih. V letu 1968 je v praksi dozorela zamisel o eni takrat največji pekarni na Obali. Rezultat je opazen - v Bertokih. Mlinotestova Pekarna je ena od dobaviteljev kruha, peciva in polizdelkov na obali, na Gorenškem, v ljubljanski regiji in na mariborsko-ptujskem področju. Vedno bolj zanimive so tudi tako imenovane Mlinotestove enote - mini pekarnice v marketih. Tako imajo že mini pekarnice marketih M-Degro, Jestrine in Agrarie. V ta sklop sodi tudi ptujski obrat. Novost od 15. julija dalje predstavlja mala pekarna in prodajalna kruha ter peciva Mlinotest v M-Degrojevem Hipermarketu v Šalari. Ta prostor imajo v najemu v izmeri 130 m². Bistvo teh mini pekarn je, da potrošniki lahko vedno kupujejo svež kruh. Vidijo kako ga peki pripravljajo, pečejo in še vročega prinašajo na prodajne police. Na Primorskem imajo tudi 42 produkcijskih enot - pečic v različnih trgovinah, skupaj s sestrsko pekarno iz Tolmina in Ilirske Bistrice, Ajdovščine in Sežane, kjer pečejo polpečene idelke.

Na dan odprtja Hipermarketa za kupce, 15.7.1998, je bila v trgovskem centru velika gneča, saj so se potrošniki na lastne oči hoteli prepričati kaj neki vse bodo ponudili v Hipermarketu. Splača se, bi lahko na kratko povedali. Sicer pa je bil prvi dan, dan nekakšnega tipanja in ogledovanja, zlasti zanimiv tudi zaradi degustacij, ki jih je organiziral tudi Mlinotest. Delniška družba Mlinotest zaposluje 700 delavcev in je v celoti že olastninjena. Urejene ima tudi kapitalne odnose s svojimi hčerami, družbami z omejeno odgovornostjo. V Mlinotestovi Pekarni Koper, eni največjih pekarn, je 67delavcev, na trg pa pošiljajo kar 400 različnih izdelkov - vrst kruha in peciva. Zanimiv proizvod so njihovi polizdelki (okoli 40), ki jih pripravijo za uporabnike. Ti jih v pečicah nato spečejo do kraja. Peciva pripravijo 100 vrst. Kako velika pekarna je to, pove podatek, da spečejo toliko kruha, da ga lahko vsak Slovenec je en teden. Drugače povedano, v Mlinotestovi Pekarni v Kopru pripravijo, spečejo letno 2,5 milijona izdelkov iz moke, nam je povedal direktor Jože Krečič. Izdelke tudi pakirajo in jih kot takšne dostavljajo prodajalnam, tudi izdelke z daljšim trajanjem uporabe. Dostavljajo tudi polpečeni kruh. Postopek je tak, da kruh spečejo do polovice, ga ohladijo (ne zamrznejo), skladiščijo ga lahko do 7 dni oziroma ga je mogoče uporabiti v sedmih dneh. Kruh se vzame iz komore, postavi v ogreto pečico in speče do kraja. Pri tem ne izgubi na svojih lastnostih. Tak kruh lahko dobimo že v 15 minutah. Tehnologijo uporabljajo že peto leto.

ISTRABENZ

Istrabenza smo se po celi Sloveniji začeli zavedati šele po letu 1990. S tem letom je namreč izstopil iz sistema Petrol in se odločil za kapitalsko povezovanje z tujimi partnerji.

V prvih štirih letih po izstopu iz sistema Petrol, so v Istrabenzu podvojili prodajo naftnih derivatov. V letih od 1993 do 1996 so v osnovna sredstva investirali preko 140 milijonov mark. Letos junija so ob avtocesti Dane - Fernetič odprli že 100 bencinski servis. Istrabenz danes posluje kot holdinška družba, ki vključuje pet odvisnih družb, v katerih ima različne lastniške deleže. Struktura holdinga je prikazana v tabeli 1.

Tabela 1: Struktura holdinga Istrabenz d.d.

ODVISNE DRUŽBE	DELEŽ LASTNIŠTVA ISTRABENZA V ODVISNIH DRUŽBAH V Odstotkih
SLOMIN	50
ISTRAGAS	51
INSTALACIJA	58,71
MARINA KOPER	56,91
ISTRABENZ AVTO	70

Osnovni kapital družbe je razdeljen na 5.180.000 navadnih delnic z nominalno vrednostjo 1.000 SIT. V uradni kotaciji A Ljubljanske borze vrednostnih papirjev trenutno kotirajo prosto prenosljive delnice oznake G, ki predstavljajo 87,05 odstotkov osnovnega kapitala. Tržna kapitalizacija na dan 8. julij 1998 je znašala nekaj več kot 12,7 milijarde tolarjev.

V Istrabenzu so v preteklem letu ustvarili za nekaj manj kot 900 mio tolarjev čistega dobička. Nekonsolidirana knjigovodska vrednost delnice znaša 3.073 tolarjev, dobiček na delnico pa 172 tolarjev. Letos je bila skupščina delničarjev 30. junija. Uprava je predlagala, da se 284,9 mio tolarjev nameni za dividende, 12 mio za upravo, 6 mio za člane nadzornega sveta, ostanek pa naj bi pustili nerazporejeni. Republika Slovenije je posredovala nasprotni predlog, po katerem naj bi 445 mio SIT namenili za dividende, preostanek pa za proste rezerve, vendar je bil predlog pozneje umaknjen. Vrednost delnic Istrabenza se je v letošnjem letu precej spreminjala. Najvišji posel je bil sklenjen pri tečaju 3.054 tolarjev, najnižji pa pri 2.522 tolarjih. Kljub dokaj skladnim spremembam je enotni tečaj delnic Istrabenza v primerjavi z borznim indeksom naraščal nekoliko počasneje. Pri tem je treba opozoriti na dejstvo, da je borzni indeks največ točk pridobil na račun strme rasti delnic obeh farmacevtskih podjetij. Slika bi bila precej podobna, če bi borzni indeks primerjali z gibanjem enotnega tečaja delnic Petrola, vendar o tem kaj več kdaj drugič.

Simon Banič
za PUBLIKUM d.d.

PUBLIKUM
borzno posredovanje d.d.

Banka Slovenije pomaga vzdrževati devizni tečaj

Banka Slovenije je nekaj časa kar dodobra poprla slovenski tolar. Tako so komercialne banke so lahko zvišale odkupne devizne tečaje, manjalnice pa so se morale zadovoljiti z manjšimi zaslužki. Lira spet drsi navzdol?

Devizni tečaji so v mesecu maju kar nekaj preveč drsli navzdol. Podjetja so se pritoževala (in se še pritožujejo) nad umetnimi tečaji, ki ne odgovarjajo dejanski vrednosti tolarja na deviznem trgu, nič manj pa niso bili zadovoljni občani. Da bi nekoliko omilila takšno stanje je Banka Slovenije posredovala na trgu z intervencijskim nakupnim tečajem ali drugače rečeno, po višji ceni je odkupovala devize od komercialnih bank. Te pa so lahko ponudile višjo ceno za nakup deviz. Devizni tečaji v menjalnicah so tako tudi v menjalnicah hočeš nočeš nenadoma nekoliko poskočili. Takšno posredovanje Banke Slovenije je prenehalo 8. julija letos in to se seveda že pozna pri deviznih tečajih v menjalnicah, ki si lahko spet obetajo večji zaslužek od razlike med nakupom in prodajo deviz. Pa tudi lira je spet malce padla. V času intervencije Banke Slovenije je ponekod že dosegla tečaj 9,48 in celo višjega, 12. julija pa so lro kupovali v nekaterih menjalnicah v Portorožu in Luciji po 9,30.

Od vključno 9. julija pogodbene banke niso več dolžne vzdrževati intervencijskega nakupnega tečaja, na primer za marko, ki je takrat znašal 94,40 SIT. Banka Slovenije je sedaj nekoliko spremenila način poseganja na trgih tujega denarja. Sodelujočim bankam, ki želijo izkoristiti njeno novo ponudbo v zvezi z vzdrževanjem deviznega tečaja, ponuja začasni intervencijski odkup deviz po novih pogojih, ki so za komercialne banke menda še vedno zanimivi. Na prostem trgu deviz se

Banka Slovenije praviloma ne bi smela vmešavati z intervencijskimi nakupi deviz, ker to pač enostavno ni naravno in na dolgi rok koristno.

Nove večnamenske kartice tekočega računa

Banke zamenjujejo obstoječe bančne kartice. Veljavnost obstoječe, ki jo je imetnikom tekočega računa izdala Banka Koper, zapade 28. 7. 1998, hkrati pa istega dne prične veljati nova.

V teh dneh ste ali še boste imetniki tekočih računov (okoli 40.000), ki gotovino dvigujete na avtomatih, prejeli na dom priporočeno pisemsko pošiljko Banke Koper, v kateri vas pričakuje nova bančna kartica Activa-Maestro, skupaj z informacijami o njenih značilnostih in uporabi. Nova kartica predstavlja posodobitev vaše obstoječe bančne kartice tekočega računa in jo s tem tudi nadomešča. Veljavnost obstoječe preneha 28. 7. 1998, hkrati pa istega dne prične veljati nova. Z Activo-Maestro bo mogoče plačevati blago in storitve, dvigovati gotovino na bankomatih in v nekaterih trgovinah, ki so ali bodo z bankami sklenile poseben dogovor. Bankomatske številke bodo ostale enake. Novo kartico prejmete brezplačno, razen onih, ki bodo želeli Activo-Maestro koristiti tudi v tujini. Cena take kartice bo predvidoma 900 tolarjev. Veliko imetnikov tekočega računa pri Banki Koper še vedno nima bankomatske številke in torej ne uporabljajo tega praktičnega siste-

ma, zato pri banki pripravljajo dodatno akcijo.

V sistem nove kartice se vključujejo tudi druge komercialne banke v Sloveniji. Abanka se namerava v mesecu juliju vključiti z novo kartico tekočega računa v slovensko mrežo bankomatov. V ta namen je že lani začela zamenjati stare kartice z novimi, zamenjavo pa bo predvidoma dokončala do konca letošnjega leta.

S kartico bo mogoče plačati blago in storitve na vseh prodajnih mestih, ki so označeni z nalepko Ba ali Maestro. Plačevanje oziroma evidenca bo potekla preko terminalov POS, banka pa bo bremenila imetnikov račun še isti dan, ko bo plačilo izvedeno. Nekateri trgovine bodo začele plačila z novo kartico tekočega računa Abanke sprejemati takoj, nekatere pa se bodo vključile pozneje.

V zamenjavo se vključuje tudi Nova kreditna banka Maribor Nova Gorica, Banka Vip in druge. Imetniki tekočih računov bodo z novo kartico, predvidoma jeseni, že lahko dvigovali gotovino tudi na vseh poštah v Sloveniji. Tehnološko poenotenje bančnega delovanja v prid komitentom se torej vidno nadaljuje. Spomnimo se samo spora nekaterih bank s Pošto Slovenije, ko so se ljudje kar nekaj časa morali po nepotrebnem jeziti na poštni bančni sistem. Vse večja konkurenca med bankami s prihajajočo mednarodno, ima nevidno, tudi povsem praktično moč racionalnega obnašanja tudi v bankah.

FK

Robert Časar

Kandidat, ki želi prevzeti odgovorno funkcijo piranskega župana in kar konkretno prispevati k razvozanju piranskega prometnega vozla z novo garažo na Fornačah

Roberta Časarja vsi poznamo. Je mlad diplomirani pravnik, direktor javnega podjetja Okolje Piran, občinski svetnik, funkcionar v svoji stranki SDS. Človek, ki se je naka-ko pri sebi odločil, da bo poskusil, s tem pa se strinja tudi njegova stranka, ki ga je že nominirala. Prvo vprašanje, ki smo mu zastavili je bilo o gospodarjenju v občini. Zdelo se nam je namreč, da je to nekaj kar postaja vse pomembnejše: Bolj kot politika in posplošeno kritiziranje svojih morebitnih tekmecev.

Gospoda Časar, najbolje je, da bralcem Primorskega utripa že na začetku nalijemo čistega vina. Želite postati prvi človek občine Piran. Ljudje si želijo župana, ki bo bolj gospodarstvenik, manj politik. Včasih je bilo drugače.

"Mislim, da je potrebno eno in drugo. Dejstvo pa je - in to vemo vsi, da je proračunskega denarja tudi za lokalno samoupravo vedno manj in da bo prišel dan, ko ga ne bo več. Občina bo takrat morala delati kot kot gospodarska enota. Sicer pa jo novi zakon tako tudi opredeljuje, le take mislenosti v birokraciji še žal ni. V splošnih, ne preveč rožnatih pogojih, ni lahko. Tega se zavedam."

Če bi na hitro ocenili utrip in priljubljenost vaše stranke SDS bi lahko rekli, da je to stranka ki odkriva, stranka, ki napada!

"Takšno je pač mnenje. Vendar je stranka, ki se hoče prebiti do resnice, štiti verodostojnost. To je stranka, ki je v Državnem zboru že predlagala tudi ogromno število zakonov in drugih pozitivnih predpisov. Vendar, dejstvo je, da so mediji praviloma pristranski in na strani vladajočih strank. Tako glas naše stranke in tudi nekaterih ostali opozicijskih, težko prode. Odkrivanje nepravilnosti, je logična posledica poskusov prikrivanja. Morda je naša stranka v preteklosti nekoliko več napadala, odkrivala, kot pravite. Vendar stanje se je bistveno spremenilo. Postali smo konstruktivna stranka. Smo družba, ki se mora hitro razvijati in približati visokim evropskim pravnim normam in standardom."

Kakšna je pravzaprav SDS?

"Mislim, dobra. Ne smemo zanemariti, da je povprečna starost naših

članov 38 let in da je v stranki precej naprednih intelektualcev, tako s področja kulture kot tudi drugih zvrsti. Če se ozrem na bližnje lokalne volitve, ki tudi za našo stranko v Piranu pomenijo veliko preizkušnjo, ocenjujem, da bo seveda še potrebna tudi kakšna koalicijska.

V piranskem Občinskem svetu ima SDS dva svetnika, ste tretja najmočnejša stranka v Piranu. Kako ste v tem mandatu, ki se počasi izteka, urejali odnose z ostalimi strankami.

Ve se namreč, da si na prejšnjih volitvah nobena od strank ni izborila večine. Kako je delovala koalicijska?

"Mi smo v začetku bili v neki koalicijski, širši koalicijski, ker pač volilni sistem omogoča, da pridejo v svetniške ali parlamentarne klopi tudi predstavniki določenih list. Vendar, potem smo nekatere pač "motili", ker smo bili boljši od njih. Z gospodm Rugljem sva bila preveč dominantna v tisti koalicijski, zaradi tega sva morala iti ven, da si ne bi ustvarjala preveč reklame. Po drugi strani pa je prišla komanda LDS-a iz Ljubljane - in to v času, ko je LDS sklenil koalicijsko z SLS- in naloga je bila, da je treba SDS odstraniti iz te koalicijske."

Vaš strankarski kolega mag. Josip Rugelj in vi Robert Časar, dipl. iur. sta človeka, ki poskušata na občinskem svetu vedno dati nekakšno piko na i, ko gre za posamezno problematiko. Čuti se, da sta poznavalca pravnih norm, čeprav imamo še nekaj pravnikov v tem občinskem svetu, ki veliko govorijo in morda nekoliko manj naredijo. Zdi se nam tudi, da glede vaše večplastne funkcije (direktor pomembnega občinskega javnega podjetja Okolje, občinski svetnik, predsednik statutarno parve komisije, predsednik občinskega odbora SDS...), vedno znova prihaja do vprašanj, ali so te funkcije združljive. Omenjajo, da zaradi tega niso možne neposredne kontrole in tako naprej.

"Dejstvo je, da zgolj nekateri nagajajo, praviloma dva ali trije v občinskem svetu. Od mojega imenovanja za direktorja v JP OKOLJE, sprejemanje zaključnih računov..., vsi predlogi, ki so izvirali iz te firme so bili sprejeti na občinskem svetu z več kot dvotretjinsko večino, kar pomeni, da mi tam skorajda vsi zaupajo in mi vsi priznavajo sposobnosti vodenja te firme. Ta firma, mislim na Okolje, je v zadnjih letih postala prava firma. Mi smo naredili ogromno projektov; končali smo smetišče v Dragonji, uredili smo pomol v Portorožu, čistila naprava ne smrdi več. Smo jo bistveno popravili. Dobili smo modro zastavo, priznaje kar se tiče plaže. Potem smo bistveno mehanizirali tudi postopke dela v firmi, od kanalizacijskih vozil do smetarskih, specialnih - tudi brez denarja. Letos smo na primer kupili smetalno veliko belo novo vozilo. Občina ni dale še nobenega tolarja, a obljubljeno je bilo, da bo dala 5 milijonov SIT.

Bolje je, da se vsi z vem povprek preveč ne hvalimo. Naj omenim, da smo imeli v občinskem svetu par projektov, ki so "šli vsi skozi". Odlok o obalnem pasu....Posebno vprašanje je gospodarjenje z občinskim premoženjem. Koncesije, na primer. Od Marine dobi občina 10 milijonov SIT iz naslova koncesije. Takšno vsoto lahko zliticiraj za vsak lokalček v Portorožu."

Je imela vaša stranka prste vmes pri slovitih "stoletnih" najemniških pogodbah?

"To je bil prejšnji Izvršni svet, ki ni imel nobenega nadzora nad sabo. Skupščina ni delovala. Predsednik skupščine je bil takrat Franko Fičur. Mi smo poskušali revidirati (sanirati) to neverjetno stanje okrog dolgoročnih pogodb. Zahtevali smo, naj se razpišejo določene koncesije. To je nevzdržno, da za stari Palace hotel nihče ni kriv. A vsi so bili zraven."

Občina Piran si je z leti nakopala na svoja pleča nekaj javnih zavodov oziroma podjetij, ki jo vedno bolj bremenijo. Eden od teh je zagotovo Avditorij, ki črpa iz proračuna del sredstev za svoje, rekli bi, nekomercialno poslovanje. Kaj bi vi naredil, če bi seveda lahko, da bi razbremenili občino podobnih bremen?

"Pomemben je nadzor nad poslovanjem in trošenjem sredstev. Takega nadzora kot ga ima Okolje, nima nobena od teh firm. Morda samo zato, ker sem jaz tukaj? Ali pa tudi ne. Medtem, ko v teh javnih zavodih, vključno z Letališčem, Avditorijem, Športnim centrom. Ne vem kaj bi storil. Jaz bi jim pustil malo več proste roke, da imajo možnost nekaj več zaslužiti. Po drugi strani bi jih malo bolj "stisnili" in nadzirali. To so instrumenti, ki se jih da uporabiti. Če ne bi videl izhoda bi dovolil določeno udeležbo privatnega kapitala."

Je JP Okolje lani poslovalo z izgubo?

"Kot celota da. Izguba je bila izkazana zaradi povečanja stroškov amortizacije. Če bi manj delali, manj investirali v osnovna sredstva, je morda ne bi bilo. Če ne bi plačevali redarjev in varnostnih služb..., da ne nadaljujem."

So varnostne (komunalno redarske) službe na plečih Okolja?

"Tudi Okolja."

Občinski svet po ugotovitvah iz nedavne ankete, ki jo je opravila Informa Portorož, ni dobil najbolj visoke ocene za svoje delo. Komaj 10 odstotkov vprašanih pravi, da jih svetniki informirajo o svojem delu. Ni tekočih povratnih informacij. Visok odstotek ljudi si želi videti na prestolu nove obraze. Kako to komentirate?

"Gospodarsko in kulturno stanje v državi je na psu. V naši občini tega ni toliko zaslediti, saj imamo enega najvišjih standardov. Na splošno je trend takšen, da bodo ljudje imeli vedno manj radi politiko. Vedno bolj se bo pljuvalo po politikih. Približujemo se "evropskemu odstotku". Če dobim na volitvah 60% aktivnih volivcev, potem je to že kar velik uspeh. Dejstvo pa je tudi, da novi obrazi, ki se pojavljajo, nimajo veliko možnosti na volitvah, ker pač niso znani."

Spremljate predloge sprememb lokalne zakonodaje? Vam bo kot županu prinesla kakšne olajšave pri delu, več pristojnosti v tem zapletenem sistemu lokalne samouprave v naši lokalni skupnosti na relaciji občinski svet-občinska uprava-župan?

"Gotovo je, da mora imeti župan več pooblastil kot jih ima sedaj. To, da bi župan vodil občinski svet, mu predsedoval in imel tam še svoj glas se mi ne zdi primerno, ker bi lahko prišlo do prevelike oblasti skoncentrirane v eni osebi. Tudi staro odprto vprašanje: Piran - mestna občina, bo treba še izpeljati. Izgleda, da se je malo ustavilo. Dejstvo je tudi, da bi moral župan imenovati tajnika občinske uprave brez soglasja občinskega sveta. Tu običajno pride do razkora, do dveh bregov, kar ni dobro. Če je že tak sistem, da je župan izvoljen na neposrednih volitvah, potem mora imeti tudi več pristojnosti. Biti bi morala tudi možnost odpoklica župana."

Če bi vam volivci dali svoj glas in bi postal župan. Nedvomno, da boste to tudi poskušal na letošnjih volitvah, kaj vse boste postorili za dobro svojih občank in občanov, zlasti onih v mestu Piran, ki so kot tujci v svojem mestu, brez svojih pravic? Sedanji župan je namreč prepričan, da je to kar je uspel napraviti v zvezi s prometnim režimom, dobro. Mislim tudi, da se je nekako razrahljalo sodelovanje med podjetniki, managerji in sedanjo občinsko oblastjo?

"Težko vprašanje. Po pravici povedano, sedanji župan Franko Fičur se je kar nekaj potrudil. Veliko sva se pogovarjala o Piranu, o prometu, čistosti, komunalnih zadevah... Dejstvo je, da če karkoli "zašteta" ali, če gre kaj narobe v tej občini, je kriva občinska oblast. K takšnemu stanju je precej pripomogla tudi država s privatizacijo stanovanjskih hiš, poslovnih prostorov itd. Veliko bolje bi bilo, če bi bil en lastnik vseh etaž. To je problem. V Piranu je malo avtohtonih Pirančanov. Piranu manjka specialna ponudba. V Piranu boste težko našli vseže girice, bakalar, joto. Drugo zelo pomembno vprašanje je garažna hiša zunaj mesta in urejen prevoz. Na primer: imitacija tramvaja do Pirana, skratka tudi prijaznejši javni prevoz. Prostor od GH Emone do Pirana je nabit s pločevino in ga je neprijetno gledati."

Piran zaprto ali odprto mesto. Kakšni so vaši pogledi in predlogi za oživitve Pirana?

"Piran je že vrsto let v pad poziciji, iz kater vidim relativno hiter in učinkovit izhod v hitrem sprejetju lokacijskega načrta za garažno hišo na Fornačah v podzemni varianti, ureditvi zelenice in postavitvi športnih igrišč na sedanjem parkirnem prostoru in hkratno ureditvijo plaže vse od GH Emone do avtobusne postaje pred mestom. Hkrati bi sanirali tudi obalo in pridobili za Piran prepotrebne plažne površine, posebej pa bi pridobili še sprehajališče. Omenjeni lokacijski načrt za garažno hišo na Fornačah bo v kratkem šel na sprejemanje na občinski svet."

Kakšen bi potem bil prometni režim v mestu?

"S tem projektom bi se začela "pločevina" dokončno in za vedno umikati iz Pirana in spet bi postal "srednjeveško mesto. Od garažne hiše na Fornačah do mestnega jedra

bi uvedli gratis mestni promet z ustreznimi vozili. Okolje že ureja formalnosti okrog nabave dveh specialnih avtobusov tipa tramvaj, kot je nekoč vozil do Pirana. Na ta način bi sam po sebi odpadel sedanji prometni režim, ki spričo svoje uniformiranosti, rigidnosti ter občutka nesvobode zavrača domače obiskovalce in tujce od Pirana. Po opisanem konceptu se Piran torej ponovno odpre vsem obiskovalcem, vsi bi prišli do svojega parkirnega prostora, prebivalci mestnega jedra pa do svojega miru. Ob takih pogojih bi tudi za razvoj turizma v Piranu nastopili boljši časi, ki bi sami po sebi dali večji gospodarski zagon."

Ali je občinska politika v Piranu sposobna rešiti vse te probleme glede na dejstvo, da se ji mandat počasi izteka?

"V svojem iztekajočem se mandatu je dala premalo rezultatov. Človek bi pričakoval, da bo mandat kronala vsaj s sprejemom pomembnega projekta o katerem govorimo in tako ponudila novemu občinskemu svetu in bodočemu županu prvo delovno nalogo oziroma zadolžitev."

Z delom občinske politike se ne moremo pohvaliti.

Kar se tiče mene osebno in SDS, smo pri delu občinske politike pogrešali predvsem skrb za javni interes. Eden redkih projektov, ki se izključno nanaša na javni interes je bil sprejem Odloka o priobalnem pasu, ki smo ga mi predlagali in katerega posledice so vidne v tem, da je obalni pas v naši občini ostal v javni lasti, medtem ko je na primer v Izoli skoraj v celoti sprivatiziran. Sedanja občinska izvršna oblast, ki je vseskozi v rokah ZL tudi ni skrbela za svoje premoženje kot dober gospodar. Odtujila je mnogo dragocenih nepremičnin, brez nadomestila in prepocen, ali pa z njimi ne zna gospodariti. Tako je neodgovorno bila odtujena Vila Tartini v Strunjanu. Nekaj podobnega je v kompleksu Zdravilišča Krka v Strunjanu. Župan ni naredil nič, da bi vložek občine ugotovil in statusno zaščitil. Potem je tu še odgovornost prejšnjega izvršnega sveta in tudi Župana za stari Palace hotel v Portorožu, ki propada, namesto da bi predstavljal blagovno znamko Portoroža. Omenim naj še skromen izkupiček iz koncesije za marino v Portorožu."

Mislite, da bodo z načrti, ki jih predlagate zadovoljni prebivalci na Puntih?

"Ni idealnega projekta, ki bi lahko zadovoljil vse hkrati. Mislim pa, da je projekt na Fornačah v takih okoliščinah največ kar lahko ponudimo, saj ne bo nikogar neposredno ogrozil ali kako drugače oškodoval njegove interese. Pridobili bomo kar 1000 parkirnih mest in lepo okolje."

Garaža samo na Fornačah ali še kje, saj je bilo kar sedem ali osem predlogov?

S tem, ko dobimo veliko garažo na Fornačah ni rečeno, da ne potrebujemo garaže tudi nad Piranom, na severnem delu mesta.

Nalog je še kar veliko; cerkev v Luciji, pokopališče v Vinjolah..."

Franc Krajnc

Bolj ko se bližajo volitve, manj je neznank

Piranska LDS ima dva potencialna kandidata za župana občine Piran.

Klavdij Mally

Dr. Milena Oblak-Juh

Kar nekaj časa smo ugibali kako se bo odločila ena najmočnejših strank v piranski občini, koga bo poslala v volilno tekmo za najvišja mesta v lokalni samoupravi. Sedaj je že (skoraj) povsem znano: Prvi potencialni kandidat za župana piranske občine je Klavdij Mally, ob njemu pa je "v stalni pripravljenosti" dr. Milena Oblak-Juh. Oba sta znani osebnosti, zato ju skorajda ni treba posebej predstavljati. Klavdij Mally je diplomirani inženir gradbeništva, vodja Oddelka za okolje in prostor na Upravi enoti Piran, dr. Milena Oblak-Juh je po poklicu zdravnica. Prvič se je bolj konkretno, v praksi srečala s politiko, ko jo je v svoje vrste zvalila stranka LDS (zdravniki so pravi magnet za volivce) in je bila izvoljena pred dobrimi tremi leti in pol v Očinski svet Piran. Postala je njegova predsednica, pač toliko uspešna kot je njen svet. Za župana bo kandidiral le eden potencialni kandidat. O tem se morajo v stranki še dokončno poenotiti, sicer pa imajo za to še nekaj časa - 60 dni pred volitvami bo zagotovo vse znano. Jesen bo vroča, tudi če ne bodo na vsakega kandidata, ki jih bo očitno več, posijalo sonce.

V vaši stranki LDS ste torej že določili potencialne kandidate za župana Občine Piran, občinske svetnike in člane Svetov Krajevnih skupnosti?

"Vidite, sedaj sem tu pred vami, potencialni kandidat za župana Občine Piran. Evidentirali smo dva kandidata. Glede evidentiranja potencialnih kandidatov za svetniška mesta pa moramo še nekoliko počakati, pač glede na to, kako se bo odločil občinski svet - ali bo več volilnih enot ali samo ena. V prvem primeru moramo poskrbeti za celovito pokritost občine s svetniki LDS in s tem tudi za boljše informiranost občinskega sveta s potrebami in problemi občank in občanov piranske občine. Na področju Krajevnih skupnosti pa bomo podpirali posamezne kandidate za katere mislimo, da so primerni in so se s svojim delom že dokazali. Naša želja je, da dobimo dober stik s KS. Ne smete pa pozabiti, da so nekatere KS strankarsko zaprte."

Na volitvah za župana leta 1994 se je pomerilo kar sedem kandidatov. Med njimi ste bil tudi vi Klavdij Mally. Gladko ste premagal pet protikandidatov in se prebil v drugi krog v katerem sta se pomerila s sedanjim županom Frankom Fičurjem. Takrat vam je zmanjkalo do zmage okoli 200 glasov. Tokrat poskušate znova.

"To kar sem takrat dosegel štejem za moj velik uspeh. Ampak bil sem politično neznana osebnost, medtem ko je moj tekmelec imel že te izkušnje. Mislim, da je danes nekoliko drugače

in da bodo volivci glasovali za kandidata, ki ve kaj hoče in ima jasne, konkretne cilje."

Občinska organizacija LDS Piran ima v Občinskem svetu Piran 4 člane in relativno večino pri odločanju. Rekli bi, da je vodilna stranka v piranski občini. Mislimo pa tudi, da ste, ali bi vsaj morali biti, odgovorni za poglobljena dogajanja in sklepe v tej občini. Bilo je kar nekaj dogodkov, ki nam ne morejo biti prid.

"To je že res, da smo vodilna stranka znotraj Občinskega sveta Piran. Imamo tudi relativno velik vpliv na odločanje. Toda občinski svet sprejema zgolj tisto kar mu predloži predlagatelj. To pa je praviloma župan. Naša stranka je večino projektov, tudi garažo pri črpalki, obnovo Avditorija, gledališča Tartini..., podprla. Zastavila je svoj ugled, da je rešila te projekte. Vprašanje pa je, če je predlagatelj predložil vse kar je potrebno. Na to pa LDS ni imela vpliva"

Koalicija. Kdo jo sestavlja? Deluje ali ne deluje?

"Piranska koalicija je sestavljena iz vseh sredinskih strank in list: LDS, ZSP, SKD, Lista za turizem, Zeleni Pirana, DeSUS. Dva pola sta ostala zunaj te koalicije. Njihov problem je, če nimajo dovolj politične modrosti. Mi smo odprta stranka - tudi za sodelovanje v naprej. To vsekakor pričakujemo. Ne izključujemo tudi nobenega sodelovanja, tudi z ZLSD ne"

Občina Piran ima v slovenski javnosti nekoliko negativni imidž, vsaj tako se ocenjuje.

"Povsem se ne bi strinjal. Lahko pa dam prisposodo. Če neko podjetje slabo dela ni kriv delavski svet ampak direktor. To je problem vodstva in upravljanja. Mislim, da Dr. Oblakova uspešno vodi občinski svet, ki ne nazadnje odloča o pomembnih stvareh. Vse kar je bilo predloženo smotrno, se je skozi diskusijo jasno izoblikovalo in Občinski svet je to potem tudi sprejel. Mislim, da je dobro delal. Ampak, ne pozabite na nekaj. Prva veja oblasti je vlada. V primeru občine je to župan."

Nedavna anketa, ki jo je opravila med piranskimi občani in občankami, bodočimi volivci, Informa Portorož je pokazala, da z delom župana ni zadovoljnih 61% anketiranih, z delom Občinskega sveta 57%. Le 20 odstotkov vprašanih bi glasovalo za sedanje člane občinskega sveta. Kako to komentirate?

"To kaže na stanje, da je prišel čas za obrnitev toka."

Župan Franko Fičur je pred

nedavnim na občinskem svetu, dejal da bo treba bolj racionalno ravnati. Rekel je tudi, da bi bilo smotrno, če bi se pokazala potreba tudi prodati kakšen javni zavod. Verjetno je imel v mislih Avditorij, ki mu načeljuje članica LDS.

"Če bil bil jaz župan bi najprej povprašal oziroma poskušal doseči dogovor z ostalimi hotelirji; glede naložbe, nove vsebine, iskanja novih delovnih mest. Občina mora skrbeti, da se ohranjajo delovna mesta in ustvarjajo pogoji za odprtje novih. Glede na letošnjo slabo turistično sezono se bomo morali kar precej potruditi."

Prometni režim v Piranu je že nekakšna stalnica vsakdanjih pogojev, včasih kar brezplodnih razprav in pavšalnih javnih kritik. Kaj bi napravil vi, da bi bilo bolje?

"Zelo natančno bi se držal Odloka, ki velja za ureditev prometa. Tisti, ki mu gre pravica jo mora dobiti, tisti, ki je nima je pač ne more dobiti. Odlok vendarle ni tako slab. So pa seveda rahle pomanjkljivosti in premalo domiselni ukrepi. Ne bi smeli vnaprej omejevati parkiranja (Tomšičeva in Župančičeva ulica), preden ne ponudimo ustreznega nadomestila ljudem, ki tam stanujejo in imajo avtomobile."

Župan bi se moral ukvarjati s problemi občanov in biti dostopen, da lahko pride človek do njega in mu pove težave. Mislim, da imam na področju komuniciranja z občani veliko izkušenj. K meni prihaja tedensko tudi do 100 ljudi. Ne morem igrati tehtnice. Odločiti se moram po lastni presoji kaj je za človeka dobro, vendar se moram držati predpisov. Ne pozabite. Tudi odlok je "zakon."

Kakšne naloge čakajo bodočega župana?

"Omogočiti dostop občanov občine Piran v piransko prestolnico, ki je že skoraj prazna."

V Luciji razbremeniti promet in urediti varne dostope otrok do šole. Zgraditi tovarno cesto do obrtne cone v Luciji, kajti nemogoče je, da veliki tovornjaki vozijo po Liminjanški skozi naselje."

Upoštevati peticijo krajanov iz Lucije za gradnjo cerkve. Piran jih ima kar 11, Lucija s 7000 prebivalci pa nobene. Spodobiti se, da tako velik kraj dobi svojo cerkev in dušno življenje, svojo dušo, bi rekli. Nad vse pomembna se mi zdi izgradnja doma upokojencev. Rekonstrukcija OŠ v Sečovljah, šole z italijanskim jezikom v Piranu. Dvigniti moramo tudi standard naših ljudi, poskrbeti za večjo čistoto našega okolja in omogočiti razvoj zaledja."

Franc Krajnc

Klavdij Mally

Se zavedamo, da življenje pomeni tudi starost?

Piranska občina s 17.000 prebivalci in 3.738 upokojenci še nima doma starostnikov. Trenutno imamo v splošnih in posebnih socialnih domovih 130 varovancev, na mizi pa še kup nerešenih prošelj. Kar nekaj možnih lokacij.

S problematiko socialnega in zdravstvenega varstva upokojencev se v Sloveniji ukvarja veliko ljudi in institucij. Od društev in zvez upokojencev, cele vrste državnih organov, centrov za socialno delo, do občinskih socialnih in zdravstvenih služb.

Vlada je končno sprejela program socialnega varstva upokojencev do leta 2005, kar je vsekakor pozitivno in hvale vredno, vendar program ni usklajen s programi zdravstvene in stanovanjske politike. Državni zbor naj bi še letos sprejel nacionalne programe tudi za druga področja, vendar jih je potrebno tudi uskladiti. Zato je toliko bolj nujno, da se predrami tudi občina ter omogoči slehernemu posamezniku najintimnejši prostor in življensko okolje znotraj velikega telesa države.

Občina v kateri je človek delal in ustvarjal, ne zgolj zase, temveč tudi za skupno dobro, mora delovati tako, da je sposobna zagotavljati varno življenje od rojstva do smrti. To pa pomeni, da je potrebno poleg skrbi za aktivni čas življenja skrbeti tudi za tistega človeka v lokalni skupnosti, ko preide fazo ustvarjanja in živi na račun svojega minulega dela.

Socialna problematika posameznika (upokojenca pa toliko bolj) na pragu tretjega tisočletja mora zanimati državo kot je Slovenija, ki se trudi, da bi prestopila prag Evropske skupnosti. Evropa pomeni namreč tudi določene standarde in zahteve, ki se tičejo socialnega varstva. Pomeni določen minimum, ki omogoča kakovostno preživetje časa in jeseni življenja. Na eni strani mora torej država spremeniti odnos do starejše generacije v tem, da zagotovi uresničevanje zakonov in boljše kakovost storitev ter solidarnost, še posebej na področju zdravstva. Na drugi strani pa mora svojo vlogo odigrati tudi občina.

Socialne stiske se večajo. Starejši občani doživljajo grenke usode in tu nimam v mislih zgolj osamljenosti, bolezen, strah. Problemi so tudi na področju stanovanjskega varstva in mnogokrat jo povzroči revščina v

najbolj primarnem pomenu besede. Starejši ljudje odstopajo svoja bivališča mladim, pri tem pa sami ostajajo na cesti.

Raziskave v Sloveniji so pokazale, da 12 odstotkov ljudi, starih več kot 65 let, ne more več skrbeti zase in da 25 odstotkov starejših oseb potrebuje pomoč v gospodinjstvu ali pri osebni negi. V starostni skupini od 70 do 80 let pa potrebuje pomoč približno 30 odstotkov ljudi, v starostni skupini nad 80 let pa potrebuje pomoč že kar 60 odstotkov oseb.

Enake razmere vladajo tudi v naši občini. Prihaja vse več prošelj za sprejem v domove, daljša se čakalna doba, ob vsem tem pa najbolj bode v oči dejstvo, da piranska občina s 17.000 prebivalci in 3.738 upokojenci še nima doma starostnikov. Trenutno imamo v splošnih in posebnih socialnih domovih 130 varovancev, na mizi pa še kup nerešenih prošelj.

Bilo bi humano, predvsem pa odgovorno, da bi o tovrstni gradnji razmislili, se vključili v izvajanje vladnega programa in se hkrati prijavili na razpis za pridobitev denarnih sredstev za gradnjo doma starostnikov v naši občini. Čas je, da poiščemo lokacijo, ki bo v prijaznem okolju, v družbi s soncem in mirom ponudila zatočišče tistim, ki so iz kakršnihkoli razlogov morali zapustiti svoj dom. Imajo pravico do kakovostnega življenja naprej in to čim bižje svojim domačim in prijateljem oziroma svojemu poznanemu okolju.

Občina Piran ima v lasti kar nekaj lokacij, ki bi bile primerne za gradnjo. Segajo od Belega križa, obrobja Lucije do Strunjana in Seče. Odločiti se je treba in si postaviti cilj, potem bo za zemljo in komunalno opremo pritekel tudi denar iz proračunskih sredstev. Dom starostnikov je potreba, ki govori o ozavešeni družbi in nenazadnje odhajamo proti vse višjim življenjskim jubilejem prav vsi in nikoli se ne ve, kdaj bo tovrstni socialni azil potreboval slehernik med nami.

KAMEN ZA OBLAGANJE

POHORSKI LOMLJENEC (ŠKRILJAVEC), NARAVEN, RAZLIČNIH BARV IN DEBELIN ZA VSE VRSTE OBLAGANJA IN UREJEVANJA OKOLICE.

NUDIMO TUDI POLAGANJE KAMNA IN PREVOZ.

**POKLIČITE NAS
TEL & FAX: 063/ 754 - 003 ALI
GSM 041/ 621-178**

**DRAGO PRISTOVNIK
ŠKALCE 1/C
3210 SLOVENSKE KONJICE**

Tam kjer se srečujejo predsedniki se tudi župani

Zupani ustanovili Združenje predsedniških mest

Tale posnetek je še lanski s srečanja županov v Piranu.

FOTO: INFORMA

Na dvodnevni konferenci županov v mestu Keszthely ob Blatnem jezeru na Madžarskem so župani mest, v katerih so se doslej srečali predsedniki srednjeevropskih držav, 16. junija 1998 podpisali Izjavo o nameri s katero so potrdili svojo predhodno pobudo ter tako tudi formalno ustanovili Združenje predsedniških mest.

Naslednja konferenca županov bo v poljskem mestu Lancut.

Župani mest so na svoji drugi konferenci januarja letos v Levoči na Slovaškem, dali pobudo za ustanovitev združenja predsedniških mest. Na srečanju delegacij marca v Lytomišlu (Češka) je Piran predstavil osnutek izjave o nameri, ki so jo delegacije podprle in predlagale v podpis (svojim) županom mest v katerih so se že doslej srečali predsedniki srednjeevropskih držav: Lytomišl (Češka), Lancut (Poljska), Keszthely (Madžarske), Piran (Slovenije) in Levoča (Slovaška). Kot je zano je bilo srečanje predsednikov srednjeevropskih držav 5. in 6. junija 1997 v Piranu. Takrat so se v Piranu srečali tudi župani.

Župani se sedaj redno srečujejo. Na konferenci, ki je bila 15. in 16. junija v mestu Keszthely ob Blatnem jezeru, so bile delegacije vseh petih mest. Delegacijo iz mesta Piran so sestavljali župan Občine Piran Franko Fičur, načelnik Urada župana Atilio Radojkovič, načelnik Urada za komunalni nadzor Zoran Rodič, Nada Zajc, zadolžena za stike z javnostjo ter Zvone Uhelj, ki je zastopal Turistično združenje Portorož.

Prvi dan konference županov je potekal na temo Turizem v starih mestih. Zbrane župane in delegacije so nago-

vorili predstavniki hotelske verige Danubius Hotels, predstavnica sekcije za turizem v regionalni gospodarski zbornici, predstavnik združenja lastnikov penzionov in avtokampov, predstavnik novoustanovljenega združenja sobodajalcev ter eden največjih poznavalcev poznavalcev vin na Madžarskem.

Delgacije so obravnavale tudi osnutke za skupni propagandni material. Izbran je bil skupni logotip ter design za mapo, v katero bo vsako mesto vložilo svoj prospekt. Konferenca je dosegla vrhunec drugi dan popoldan, ko so slovesno podpisali Izjavo o nameri, s katero so župani v bistvu potrdili predhodno pobudo ter tako tudi formalno ustanovili Združenje predsedniških mest.

Cilj je vsekakor tudi promocija mest v katerih se srečujejo predsedniki srednjeevropskih držav. Mesta so si že izmenjala naslove pomembnih vzgojnih, kulturnih, športnih in drugih organizacij. V Levoči je te dni potekal teniški turnir predsedniških mest, v septembru pa bo v Lytomišlu organiziran festival predsedniških mest z nastopi raznih kulturnih skupin. Hkrati bo tam obsežna fotograf-ska razstava o dosežanjih predsedniških srečanjih ter o mestih gostiteljih.

Naslednja konferenca županov bo v poljskem mestu Lancut.

Nada Zajc

Rekli so

Mag. Janez Jug, predsednik Slovenskega foruma na nedavni novinarski konferenci v Izoli

"V Slovenskem forumu smo resno zaskrbljeni ob prebiranju intervjuja s slovenskim zunanjim ministrom dr. Frlecom, objavljenem v hrvaškem tedniku Globus. Izjave našega zunanjega ministra ne izražajo slovenskega nacionalnega interesa in močno slabijo slovenski, že tako slab izhodiščni pogajalski položaj s Hrvači. V Slovenskem forumu zahtevamo od ministra Frleca, da slovenski javnosti, še posebej tisti v slovenski Istri, pojasni vsebino tajnih pogovorov s Hrvači pri določanju državne meje na priobalnem in morskem sektorju v slovenski Istri."

Predstavljamo vam

Dr. Vili Ščuka, zdravnik in psihoterapevt iz Nove Gorice

Ukvarja se s problemi zasvojenosti in dela v ambulantni za bolezni odvisnosti, ki je dejansko goriški center, in seveda primorski, za zdravljenje odvisnosti od nedovoljenih drog.

KOLIKO ČASA SE ŽE UKVARJATE Z ODVISNIKI?

"Z odvisniki se v tej ambulanti formalno ukvarjam že tretje leto, sicer pa delujem kot zdravnik pedopsihiater že petnajst let, s preventivo odvisnosti pa se ukvarjam že trideset let."

KATERE STAROSTNE SKUPINE PACIENTOV IMATE?

PRIHAJAJO TI PACIENTI K VAM SAMI ALI V SPREMSTVU STARŠEV?

"Če so mlajši prihajajo s straši, najraje bi radi prihajali sami in tudi pridejo. Zaradi varovanja podatkov sem dolžan biti njihov zaupnik, če so polnoletni. Če so mlajši od 18 let, sem obvezno dolžan sporočiti njihovim staršem, kaj se z njimi dogaja."

KAKO STARŠI REAGIRAJO, KO JIH OBVESTITE?

"Včasih zelo začudeno, včasih z jezo, češ, to se mojemu otroku ne more dogoditi in včasih s hudo tragiko v srcu. Neki mami se je kmalu zmešalo, ko sem ji povedal, da je njen sin odvisnik od heroína. Žal so to lahko hude travme za straše."

STE IMEL PRI TEM KAKŠNE NEVŠEČNOSTI?

"S starši nimam ponavadi nevšečnosti, ker me poznajo. Veliko let sem že tu in z nikomir doslej nisem imel kakšnih velikih konfliktov. Tako da se starše da prepričati o dejanskem stanju in da so sposobni sprejeti resnico ter ukrepati."

ALI STARŠI POTEM SODELUJEJO Z VAMI?

"Sodelujejo takrat, ko mladi želijo sodelovati. Tam, kjer mladi ne želijo, da bi bili starši vključeni v zdravljenje odvisnosti, tam seveda ne vztrajajo."

ALI SO TUDI OTROCI VKLJUČENI V PRIDELAVO MARIHUANE npr. na podeželju? ALI SE ONI TUDI DROGIRAJO?

"Tudi otroci. Tisti, ki goji travo, jo goji predvsem zase in višek proda. Pretežno je to srednješolska mladina, nekaj je tudi mlajših npr. sedmi, osmi razred, ki imajo že tudi svoje skrite nasade na gozdnih jasadah recimo, kamor hodijo tudi zalivat – konoplja rabi tudi veliko vode. Včasih jo goji tudi doma v lončnicah, lončkih, ko mame niti ne vedo, kaj je to, ali na vrtovih, ko starši ne poznajo te rastline in jih šele policisti potem opozorijo."

KAJ MISLITE, ČE BI TE PLANTAŽE BILE DOVOLJENE,

ČE BI DROGA BILA LEGALIZIRANA, KAM BI TO VODILO?

"Marihuana je še vedno prepovedana droga, ima koristne in škodljive učinke. Govorijo in so že velikokrat govorili o tem, da jo bodo legalizirali zaradi drugih koristnih učinkov, ki jih ima v živilstvu, živinoreji ali tekstilni industriji. Konoplja je namreč eno izmed tekstilnih vlaken. Tudi v medicini ima marihuana svoje mesto. Zaenkrat ugotavljajo, da ima več škodljivih kakor koristnih učinkov, zato je na seznamu prepovedanih drog. No, v Ameriki so že dolgo hoteli legalizirati marihuano, ampak so potem ugotavljali, da je verjetno tudi zaradi marihuane bil slabši vpis na univerze oz. bile slabše učne sposobnosti njihovih srednješolcev. Ne vedo sicer natančno, ali je marihuana kriva za nižje učne sposobnosti, ali sta vedenje mladostnikov in klima v družbi bila kriva, da so posegali po marihuani. Tu so si strokovnjaki še vedno zelo navzkriž. Imamo študije, ki govorijo v prid marihuani in študije, ki govorijo proti njej. Na primer v Holandiji teče že drugo desetletje projekta v Amsterdamu, ko legalno prodajajo marihuano v takoimenovanih "Coffee shop-ih" – in to z namenom, da bi ločili trg marihuane s trgovino heroína in kokaina. To jim je dobro uspelo in imajo dobre rezultate, ker je pri marihuani manjša nevarnost okužbe z AIDS-om in s hepatitisom kot pri drugih drogah, ki jih uživajo drugi uporabniki intervenozno. V Holandiji je zato veliko manj kriminala, manj okužb z virusom hepatitisa in maj AIDS-a, odkar je legalizirano uživanje marihuane."

ALI SE DOGOVARJATE, DA BI SE TU ODPRL TRG IN BI SE MARIHUANA PRODAJALA KOT CIGARETE?

"Mi smo imeli že prohibicijo raznovrstnih drog in ugotovili, da kljub temu nismo nič manj zaustavili alkoholizma, recimo še pred II. sv. vojno v Italiji ali v Sloveniji ali kje drugje ali na Škotskem ali še sedaj na Švedskem in na Finskem, kjer je še prohibicija alkohola. Ljudje ravnotako posegajo po njemu in je število rizičnih ljudi, ki posegajo po alkoholu enako. Mislim, da ni nevarnost droga sama, ampak je nevarnost mafija, ki močno načenja demokratičnost neke družbe, saj se vtikuje ne samo v politiko, ampak

tudi že v management, v kulturo in tudi druge strukture. Dejansko mafija zaradi svojih interesov, predvsem finančnih, nadzira to družbo. Tu se bodo morale demokratične družbe ali odredi demokratični in uvesti represijo ali pa ob demokraciji legalizirati droge, ne mislim samo marihuano, ampak tudi vse ostale, in jih kontrolirati medicinsko, farmakološko, farmaceutsko v javnih ustanovah."

IN KDAJ MISLITE, DA SE BO KAJ PREMAKNILO V SLOVENIJI NA TEM PODROČJU?

"V Sloveniji še ni zrel čas za to. Mislim, da so druge evropske družbe in ameriška bolj na udaru kot Slovenija. Zaenkrat bi predlagal, da ostane prepoved marihuane še naprej, ker še vedno ugotavljamo, da je marihuana pri nas še vedno inicialna droga. To je tista droga, preko katere se začenja uporaba tudi drugih, zlasti močnejših drog, zlasti heroína, ekstazija, kokaina in drugih. Alkohol je tukaj seveda nekoliko ob strani in deluje na drug način."

KAKO BI RANGIRALI ZASVOJENOST?

"Kraljica drog v Sloveniji je alkohol in je še vedno takoimenovana folklorna droga, ki vzbuja zelo velik strah in nevarnost, veliko tveganja je tu. Najnevarnejša droga v Sloveniji je še vedno tobak, saj je zaradi tobaka več kot 2000 smrtnih primerov letno. 2200 ljudi umre zaradi posledic "nikotinizma" in kar 800 ljudi zaradi posledic alkoholizma. To so grozljive številke. Recimo približno 30 Slovencev umre zaradi težkih in drugih drog na leto, od marihuane ni umrl še nihče."

KAJ MISLITE, ZAKAJ JE TAKO MAJHNO ZANIMANJE STARŠEV NA PREDAVANJIH? NOČEJO SLIŠATI O TEM?

"Zato, ker je informacij preveč in družba, ki je potrošniška družba, troši tudi raznovrstne informacije, od reklam naprej in so ljudje zasičeni z vsemi mogočimi pridigami in je tako pridiganje na raznih predavanjih in okroglih mizah bob ob steno. Morda se obnesejo oblike delavnic, ki so v manjšem krogu udeležencev in se ti tudi aktivirajo, sodelujejo s strokovnjaki, šolniki, zdravniki, psihologi v šolah ali mladinskih skupinah, veroučnih skupinah itd. Ta aktivna oblika je veliko boljše kot frontalna pre-

ko predavanj ali morda preko drugih medijev, čeprav nikakor ne zanikam pomembnosti medijev, zlasti časopisov, saj se veliko bere, pa tudi radia. Morda je v časopisu in na radiu manj nesnage kot na televiziji."

ALI IMATE KONTROLO NAD TEM, KO VODI TAKŠNA PREDAVANJA?

"Mislim, da mora biti tisti, ki predava, dovolj dober strokovnjak in mora dobro poznati, kaj je lahko nevarna in kaj koristna informacija. Recimo, danes sva govorila o legalizaciji in nelegalizaciji drog na Slovenskem. Nekdo bi lahko škandaliziral ob mojih izjavah, ko sem rekel, da bo slej ko prej prišlo do tega, da se bodo morale demokratične družbe odločiti za legalizacijo drog. Vendar gre svet v tej smeri. Predsednik italijanske republike Scalfaro je bil pred nekaj meseci v italijanskem parlamentu primoran reči, da bo ta parlament moral enkrat droge legalizirati, sicer ne bomo mogli nobene policije več sprejeti, oziroma ne bodo hoteli v službo. Torej taka izjava je zelo nevarna. Mislim, da vsak, ki se loti kateregakoli predavanja mora biti dobro osvežen in dobro poznati sceno, problematiko družbe. Lahko so to zdravniki, psihologi, duhovniki, kateketi, mladinci in drugi."

KAKO LAHKO LAIK OCENI, KDO JE DOBER IN KDO NI DOBER PREDAVATELJ?

"Laik bo to težko ocenil, ker je lahko zaveden. Nekdo z leporečjem pritegne nekega laika. No, mislim, da je naša strokovna javnost tu že veliko storila in imajo strokovnjaki, ki delujejo v lokalnih akcijskih skupinah že instrumente za kontrolo. Mi imamo supervizijske konference, torej supervizorje, strokovnjake, ki kontrolirajo našo dejavnost in imamo tudi v sami skupini teh strokovnjakov edukacijske centre, kjer se nenehno izobražujemo na področju preventive."

Vztrajati moramo, delovati in biti optimisti in ne samo kritizirati mladino in tiste, ki so zabredli v drogo. Poglejmo naprej sebi v svojo lastno skledo. Ugotovili bomo, da imamo tako mladino, kakršno si zaslužimo, saj jabolko ne pade daleč od drevesa."

Snežica Krajnc

Dr. Ilka Kariž, internist, predstojnik interne oddelka v Splošni bolnišnici Izola govori o utopitvah Ne precenjajmo svojih sposobnosti

UTOPITEV - SUBMERSIO

O utopitvi govorimo, ko voda zalije zgornja dihalna, preneha dihanje in pride do zastoja srca. Proces utopitve ni hipen; najprej pride do zapore glasilk in utopljenec vodo le požira. Po približno petih minutah nastopi nezavest, krč glasilk popusti in voda zalije dihalna.

O "suhi utopitvi" govorimo takrat, ko ne pride do refleksnega odprta glasilk in človek se zaduši, ne da bi voda zalila pljuča. Največ utopitev je v poletnih mesecih. Žrtve so najpogostejše otroci, ki ne znajo plavati ali slabo plavajo, kronični predvsem srčni bolniki in bolniki z božjastnimi krči. Žal je večina utopitev smrtna, zato ker jim ne znamo pravočasno pomagati. V fazi, ko bolnik grabi okoli sebe, mu lahko vržemo vrv, vejo, desko, žogo, ..., da se je oprime. Nevarno je reševati utopljence, ko se krčevito grabi okoli sebe, saj lahko reševalca potegne s seboj pod vodo. Včasih je bolje, da reševalec počaka, da utapljaajoči izgubi zavest, nato pa ga prime tako, da ima utapljaajoči nos in usta nad vodo in ga vleče k bregu. Ko ga potegnemo iz vode, je potrebno nemudoma pričeti z umetnim dihanjem in, če je potrebno, tudi z masažo srca. Masiramo do prvega znaka življenja oziroma do nedvomnega znaka smrti. Izlivanje vode iz pljuč jemlje le dragoceni čas. Voda namreč zalije pljučne mehurčke, iz katerih je ne moremo izliti.

Po prispetju reševalne ekipe strokovnjak utopljenca intubira - v sapnik vstavi cevko, skozi katero najprej posrka del vode iz pljuč, nato pa ob dovajanju kisika vrši umetno dihanje. Tudi utopljenec, ki so prišli hitro k zavesti in pričeli spontano dihati, je potrebno prepeljati v bolnišnico, ker so možne kasnejše komplikacije, kot je pljučni edem in infekcija pljuč. Reševanje utopljencev je v veliki meri odvisno tudi od strokovne ekipe, kdaj pride na mesto in glede na zasedenost naših cest polnih v obeh smereh izgubijo reševalci veliko dragocenega časa. Ob sobotah in nedeljah se praktično ne morete premakniti s cest ne glede na siren. V veliki meri poudarjam prav zasedenost cest.

Potrebno je:

- medijsko seznanjanje ljudi z nevarnostjo utopitve in prvimi ukrepi
- namestitve izvežbanih laičnih reševalcev v bazene in urejena kopališča
- čimprejšnja strokovna pomoč in prevoz v bolnišnico

ALI NAM LAHKO OPIŠETE ZADNJO UTOPITEV DNE 4. JULIJA V PIRANU?

Zadnji utopljenec, ki je bil pripeljan iz Pirana ležal pod oboki v morju, dali so mu prvo pomoč. Ob sprejemu je bil pritisk v redu, utrip v redu, takoj je dobil kisik, slabo je dihal, slabo je reagiral, dihalna pota je imel prosta. In še dodatno k anamnezi: bolnikova identiteta je zbrana po potnem listu v potovalni torbici, ki je

bila na obali. Naknadno se je javil njegov brat, ki je dal ostale podatke.

To je bil starejši moški letnika 1948, ki je bil k nam pripeljan ob 17. uri in 19 minut v slabem stanju in smo ga prvi dan dali takoj na intenzivni oddelk. Dva dni je bil v intenzivni negi, nato smo ga na oddelku opazovali par dni, ker je vdahnil precej vode in je bil zdravljen z antibiotiki, ker je imel tudi že majhno začetno pljučnico. Po petih dneh je bil odpuščen domov.

KAKŠNI SO BILI VZROKI UTOPITVE?

Na glavni viziti smo ga vprašali, kaj se je zgodilo, vendar je odgovoril, da se ne spominja, da je bilo sicer zelo vroče in se je šel kopati, od tu dalje pa se ne spominja več.

ALI JE LETOS VEČ UTOPITEV KOT PREJŠNJA LETA? KAJ MISLITE, DA SO GLAVNI RAZLOGI? ALI JE TO POVEZANO S POSKUSI SAMOMORA?

V mesecu juliju smo na internem oddelku Bolnice Izola uspešno pomagali trem utopljenecem, eden je bil pripeljan prepozno. Rekla bi, da je število utopitev enako vsa leta. Z utopitvami se ukvarjamo čez celo leto ravno zaradi bazenov, ki so precej polni tudi v zimskih mesecih, sigurno pa je več tega v poletnih mesecih. Po literaturi je veliko samomorov te oblike. Na primer skozi piranske obzidja v morje je primer, ko ne veš ali je nastopila smrt zaradi utopitve ali poškodbe. Onih, ki umrejo pri utapljanju, ne pripeljejo k nam, zato nimamo zbranih vseh teh podatkov. K nam pripeljejo tiste z določenimi znaki življenja in jih potem rešujemo naprej.

V KATERI STAROSTNI SKUPINI SO UTOPITVE NAJBOLJ POGOSTE?

Utopitve so pri otrocih in vse do starejših ljudi. Do njih prihaja zaradi nepazljivosti, zaradi neznanja plavanja oziroma so to kronični bolniki, ki precenjajo svoje sposobnosti in se pravzaprav zaradi tega utapljajo. Sicer so kronični bolniki kar dosti obveščeni. Srčni bolniki velikokrat že sami vprašajo, če se gredo lahko kopati. Takim, ki se lahko kopajo, svetujemo, da se zadržujejo bliže obali, pazijo na prehod iz toplega v mrzlo, ker mraz naškoduje. Posebaj morajo biti obveščeni bolniki z božjastnimi krči. Nenadni zapleti lahko pridejo pri tistih, ki imajo visok pritisk.

NASVET, NAJ KAJ MORAMO BITI NAJBOLJ POZORNI?

Prva stvar je nadzor nad otroci, ki so slabi plavalci in se v igri dovolj ne pazijo. Pri mladih ljudeh, ki se utopijo, gre velikokrat za samomor, včasih gre za nesrečo. Na morju imamo na primer veliko plovil od surflov do čolnov, ki lahko zadenejo plavalca in ga najprej poškodujejo. Odsvetuje se plavanje, ko se človek močno naje, če je vinjen ali močno razgret, na primer po več urni vožnji z avtomobilom.

ALI GRE MORDA ZA NEKO OBLIKO KAPI?

Pravzaprav še ni čisto razjasnjeno. To so reakcije v organizmu na mraz, hlad, vročino. Gre za hipno slabost, ki nastane zaradi temperaturne spremembe in pride do takšnega razpleta.

Snežica Krajnc

Kdo verjame Drobničevi resnici?

Člani Združenja borcev in udeležencev NOV v Mariboru so pred nedavnim na svojem sestanku v štajerski prestolnici največ časa posvetili nedavnim izjavam generalnega javnega tožilca Antona Drobničja o dnevu upora kot komunistični zaroti in dnevu velike prevare ter slovenskega razdora in njegovi opazki o partizanih, ki so bili za drugo stran, torej za kolaboracioniste s Hitlerjem, navadni kriminalci. Borci so sklenili, da takšne izjave, objavljene so bile v izdajah Primorskih novic, ne morejo ostati nekaznovane. Zoper njega so vložili kazensko ovadbo.

Če bo pristojno tožilstvo v zapisnem (zlasti v tem, kaj je v resnici izjavil in kaj je od tega res in kaj ni) našlo dovolj argumentov - in zadevo predalo sodišču - bo generalni javni tožilec lahko, ali celo moral podrobneje pojasniti svoje javno izrečene besede - tudi to kaj je v resnici povedal novinarju in česar ni. Če drugega ne, bo zanimivo po petdesetih letih "odkriti resnico" kdaj je bila ustanovljena OF, ali je imela poleg osnovne naloge še kakšno drugo vlogo, kaj naj bi takega počeli partizani, da so pri Drobničju dobili vzdevek navadnih kriminalcev, kaj je razdvojilo in kaj obremenjuje slovenski narod že celo poveljno obdobje? Ko bomo razčistili s temeljno zgodovinsko resnico, ki je lahko samo ena - in si natočili čistega, bomo v Sloveniji veliko lažje, enotno in brez preglašovanja, sprejeli Deklaracijo o protipravnem delovanju komunističnega totalitarne režima in o razmejitvi med komunističnim režimom in demokratično Slovenijo. Približali se bomo narodni spravi, ki je za zdaj še nekje daleč v oblakih.

Zlati boben '98

Tekmovanje v Portorožu, zaključna slovesnost v Ljubljani

Organizacijski odbor Festivala in Slovensko oglaševalsko združenje sta v četrtek 2. julija v Okrogli dvorani stolpnice Dela v Ljubljani na novinarski konferenci predstavila prve odmeve na Festival nove Evrope in Cannesa ter novosti, zanimivosti in priprave na letošnji 5. mednarodni oglaševalski festival nove Evrope Zlati boben.

Festival bo kot največji in najpomembnejši v svoji stroki v prostoru Srednje in Vzhodne Evrope potekal od 5. do 9. oktobra v Portorožu, zaključna slovesnost pa bo zadnji dan v Cankarjevem domu v Ljubljani.

Ali to že pomeni, da se festival postopoma seli v glavno mesto Republike Slovenije, ali pa je selitev zaključnega ceremoniala posledica neustreznih prostorov v Portorožu? Jure Apih, predsednik festivala Zlati boben, je že večkrat opozarjal na problematiko premajnega prostora v portoroškem Avditoriju, kjer se festival v glavnem odvija. Lanska otvoritev festivala je bila pod šotorom, zaključna slovesnost pa so bile tudi v hangarju Marine Portorož. Župan Občine Piran Franko Fičur pa tudi ni mogel tako hitro zagotoviti dovolj sredstev za pokritje letnega dela Avditorija, kjer bi se lahko brez problemov odvijal festival. Sedaj, ko so sredstva že nekje na vidiku pa se ceremonial, čeprav le zaključni, seli v Ljubljano!

Simpozij obzidnih mest

Občina Piran je letos organizator in gostitelj 8. mednarodnega simpozija obzidnih mest. Strokovno in delovno srečanje Prijateljskega kroga obzidnih mest iz vse Evrope na katerem pričakujejo okoli 100 gostov bo v Piranu od 21. do 24. septembra. Moto letošnjega simpozija je izmenjava izkušenj v turizmu. Pokrovitelj srečanja je predsednik Republike Slovenije Milan Kučan.

Podrobnosti o srečanju so predstavili na tiskovni konferenci v ponedeljek, 22. junija v dvorani občinske palače v Piranu. Prijateljski krog obzidnih mest je bil ustanovljen leta 1989 v mestu Tenby v Walesu kot predprilava na evropsko leto turizma 1990. Ustanovitelj Prijateljskega kroga obzidnih mest je Peter Osborne, ugleden poslovnež iz Walesa, ki je osnovno idejo - povezovanje evropskih obzidnih mest v neke vrste forum mest s podobnimi problemi, prednostmi, danostmi in težavami, razširil že med 131 članic. Iz Slovenije je članica Občina Piran, na jesenskem srečanju v Piranu pa naj bi članici postali tudi Škofja Loka in Ptuj.

Delo prijateljskega kroga obzidnih mest podpira tudi Evropska unija, ki zagotavlja predvsem finančna sredstva za informiranje in komuniciranje, posebne študije in strokovno pomoč. WTFC (Walled Towns Friendship Circle) - Prijateljski krog obzidnih mest poudarja predvsem odgovornost, da dediščino ohranimo za prihodnje generacije. V pripravi je velik projekt ob prelomu tisočletja - celoten spisek obzidnih in utrjenih mest na svetu. Register vseh obzidnih in utrjenih mest bo dostopen na internetu, v posebni brošuri in na CD-romu v več svetovnih jezikih. Člani WTFC se srečajo vsako leto na simpoziju v enem od mest - članic in kot rečeno, bo letošnje srečanje - 8. mednarodni simpozij prijateljskega kroga obzidnih mest od 21. do 24. septembra v Piranu. Piranski župan Franko Fičur je tudi podpredsednik tega kroga. Pokroviteljstvo nad srečanjem je prevzel predsednik Republike Slovenije Milan Kučan.

Na tiskovni konferenci so povedali, da so dosedanje izkušnje pokazale, da je poleg strokovnega dela in izmenjave izkušenj to tudi mednarodno odmeven medijski in promocijski dogodek.

Ocenjujemo, da bodo za organizacijo tega srečanja porabili okoli 14 milijonov tolarjev. Občina Piran je za ta namen rezervirala 2 milijona proračunskih sredstev, kar po dosedanjih ocenah ne zadostuje zato bodo preostala potrebna sredstva morali zbrati od sponzorjev. Računajo na Banko Koper, Petrol, Marino Portorož in druge sponzorje.

Za potrebe srečanja obzidnih mest v Piranu so že izdelali celostno podobo, natisnili tiskovine, dopisne liste in prospekt s prijavnico. Za prospekt in tiskovine skrbi ATIS - agencija Primorskih novic, sicer pa bo celotna organizacija od rezervacij, namestitve do izvedbe programa potekala v organizaciji Avditorija Portorož. Za koordinacijo skrbi Nada Zajc. Pričakujejo okoli 100 udeležencev.

PROGRAM 8. SIMPOZIJA OBZIDNIH MEST

Piran, 21. - 24. september 1998

Moto letošnjega simpozija je izmenjava izkušenj v turizmu. Sicer pa so predvidene tri naslovne teme: Trženje, Mladi in izobraževanje, Vlaganje v kulturno dediščino. Nekatere izkušnje bodo posredovali strokovnjaki iz Italije, Nizozemske, Češke in Velike Britanije. V ponedeljek, 21. septembra bo seja izvršnega odbora.

V torek, 22. septembra bo otvoritev simpozija. Udeležence bodo pozdravili pokrovitelj in gostitelj srečanja ter prestavnik Ministrstva za turizem in malo gospodarstvo.

Predstavniki MZVKND Piran in Italijanske narodne skupnosti bodo predstavili kulturno dediščino Pirana. Sledi predstavitev CD-roma Visoke šole za hotelirstvo in turizem. Center za promocijo turizma Slovenije in Ministrstvo za kulturo bosta predstavila dopolnilne in spremljajoče dejavnosti v turističnem trženju kulturne dediščine starih mest. Na simpoziju bodo predstavniki iz Češke republike in Republike Italije povedali nekaj svojih izkušenj s področja turističnega trženja za stara mesta. Sledi ogled Pirana, nato koncert v Križnem hodniku in sprejem v piranski mestni hiši.

V sredo, 23. septembra bodo govorili o potrebi po izobraževanju v turizmu. Svoje izkušnje in predloge s tega področja bodo predstavili Mag. Marjan Tkalič (VŠHT Portorož), Doc. dr. Milan Vodopivec (dekan VŠSP Portorož) in prof. dr. Marija Bogataj (dekan FPP Portorož). Predstavili bodo tudi nov projekt, ki ga je prijavila VŠHT Portorož preko Občine Piran in Združenja obzidnih mest. V sredo je načrtovana tudi študijska tura v Sečovelske soline, Hrastovlje, Socerb.

V četrtek, 24. septembra bodo govorili o vlaganjih v kulturno dediščino. Uvodni nagovor bo imel predstavnik Uprave RS za kulturno dediščino. Sledi predstavitev Skupnosti starih mest: Škofja Loka in Ptuj.

V četrtak bo organiziranih tudi več delavnic na temo: Trženje, mladi in izobraževanje in vlaganje v kulturno dediščino. Sledijo generalna predstavitev zaključkov delavnic, predstavitev gostitelja 9. simpozija (Zadar), generalna letna skupščina, zaključna slovesnost in večerja prijateljska.

V petek, 25. in soboto, 26. septembra so na programu posimpozijske ture v bližnje turistične kraje in ogled Slovenske obale z ladjo ter ribji piknik.

FK

Turistična ambulanta v Zdravstvenem domu Lucija

Tel.: 066/773-322

Urniki

od 1.7. do 12.7.1998

in od 17.8. do 30.8.1998

od 8.00 - 12.00 in

od 16.00 do 20.00

Od 13.7. do 16.8. 1998

od 8.00 do 20.00 ure

ZD si pridružuje pravico do spremembe urnika

Radio Portorož

Vse bolj poslušana

lokalna radijska

postaja

(88,3 Mgh) Portorož.

• Veliko dobre glasbe

• Servisne informacije s področja

turizma in pomorstva

Izkoristite možnost oglaševanja!

Telefon: 066/778-031

Telefax: 778-034

kronika

Stavba portoroške KS potrebna temeljite obnove

Stavbo portoroške Krajevne skupnosti, ki jo je 7. julija 1998 dodobra zdelal požar so si ogledali tudi kriminalisti koprške UNZ in tehnik Ministrstva za notranje zadeve iz Ljubljane. Ugotovili so, da je prišlo do požara na električni napeljavi v pisarni Turističnega društva. O nepričakovanem dogodku, ki je hkrati po Portorožu razplamtel številne govornice in celo svetniško vprašanje mag. Josipa Ruglja o dejavnosti Turistično informativnega centra, ki ga vodi predsednica turističnega društva (česar ne povezujejo s požarom) bo razpravljal tudi Občinski svet Piran.

Po uradnih podatkih iz OKC naj bi Andreja Humar Fatorič zapustila pisarno turističnega društva v II. nadstropju stavbe KS Obala 16 ob 11.20 uri. Ob

da je do požara prišlo zaradi dotrajane električne napeljave oziroma kratkega stika.

Po uradnih podatkih je bil Obalni center za obveščanje (112) prvič obveščen o požaru, oziroma, da se iz stavbe KS kadi ob 12.05, gasilci koprške gasilske brigade ob 12.07, Postaja piranske policije v Portorožu ob 12.09 in OKC UNZ v Kopru (113) ob 12.10. Prvo manjše gasilsko vozilo je prihitelo na kraj dogodka že ob 12.25, vendar si gasilci s tem niso mogli veliko pomagati. Poklicali so okrepitev. Zadnje, po naši evidenci tretje vozilo, ki je imelo na sebi gasilsko lestev in s katerim so lahko dokončno pogasili ogenj, je prihitelo v Portorož ob 12.45. Pri vsem tem bi lahko dejali, da je prišlo do nekaj kratkih stikov, ne le električne-

Ljudem so se zdele minute čakanja na gasilce dolge kot ure, zato so nas kar naprej opozarjali naj napišemo kakšno sramota je to, da nismo pripravljeni na

Tajnica Krajevne skupnosti Portorož Livija Sikur Zorman nam je, ko je s pločnika z drugimi številnimi prisotnimi nemo opazovala nesrečni dogodek, povedala, da je v času izbruha požara zares ni bilo v pisarni.

Najemniki se bodo morali nekako znajti. KS je dobila začasne prostore v Splošni Plovbi, TIC pa v prostorih nekdanje avtobusne postaje v Portorožu. Restavracija Feniks obratuje normalno naprej, čeprav si nekateri očitno prizadevajo, da bi jo "zaradi varnosti" zaprli.

Ugank pa je še kar nekaj. Čudno se namreč zdi kako to, da OKC ni bil obveščen že prej, če naj bi do požara (dim skozi okno) prišlo, kot pravijo očitvidci že ob 11.40?

Požar v stavbi KS Portorož je po podatkih iz Kopa gasilo 12 gasilcev. Medtem, ko so eni gasili s ceste, sta se dva gasilca prebila v gorečo stavbo in začela gasiti tudi od znotraj. Vendar vodni curki s tal niso dosegli strehe skozi katero so že začeli švigati plameni. Da bi dokončno ukrotili požar so morali usmeriti vodni curek visoko z gasilske lestve. S plažne strani so gasilcem priskočili na pomoč, boječ se za svoje premoženje, člani Smučarskega kluba Portorož in usmerjali vodni curek na okno svoje pisarne. Gasiti je pomagal tudi delavec Okolja Piran, vodja plaže Drago Žvegljč. Gasiti so prenehali nekaj pred 15.00 uro.

Policisti Policijske postaje Piran so bili obveščeni o požaru ob 12.09 in so še pravočasno zavarovali ogroženo območje. Nekaj vozil je bilo treba odstraniti z nevarnega območja s pajkom. Policisti so v tem predelu so takoj

Portorožan. To pa je skorajda vse.

Čas za razčiščevanje odprtih postavk

Vse kaže, da portoroška Krajevna skupnost na področju najemodajalstva

niški pogodbi. Poslovni prostori Feniksa niso poškodovani in restavracija posluje normalno naprej. Sicer pa za morebiten izpad dohodka od zavarovalnice ne bi dobili nič. Kvečjemu bi lahko tožili lastnika stavbe - občino.

nima preveč sreče. Nakaj časa jim menda ni plačevala najemnine tiskarna na Belem križu, še največ preglastic pa imajo z večjim najemnikom v sami stavbi, ki naj bi jim bil dolžan že kar 10 milijonov SIT?

Med KS Portorož in najemnikom - lastnikom restavracije Feniks namreč že nekaj let traja svojevrsten spor glede plačevanja najemnine. Zadeva čaka na sodni epilog. Sodišče bo ugotovilo, ali je bila med Feniksom in KS Portorož sklenjena šlampasta pogodba, ali pa je v ozadju še kaj drugega. Gre namreč za precejšnje zneske s katerimi bi si KS Portorož lahko precej pomagala in še obnovila kakšen prostorček ali del instalacije. Tudi tega seveda ne kaže povezovali z nesrečnim požarom. Najemnik trdi, da je moral na samem začetku veliko svojega denarja vložiti v temeljito obnovo spodnjih prostorov in utrditi trhle temelje stavbe KS, ki so dobesedno stali v vodi. Nadomestilo si sedaj, ker zadev niso razčistili tako kot je treba, verjetno poračunava kar sam, kar seveda ni prav. Tudi to še menda ni razčiščeno, koliko zunanjega prostora mu pravzaprav pripada, čeprav bi morali biti natančno opredeljeno v najem-

Kdaj bo o sanaciji stavbe razpravljaj Občinski svet?

Iz vabila za 35. sejo Občinskega sveta Piran, ki je sklicana za 16. julij, poslano pa je bilo svetnikom 9. julija, ni razvidno, da bi bila na dnevnem redu točka "Požar v KS Portorož." Verjetno pa je, da bodo svetniki o tem nesrečnem dogodku, ki bo pobral iz občinskega proračuna dodatna nepredvidena sredstva, razpravljali. Tudi se še ne ve, ali bodo stavbo sanirali ali enostavno porušili.

V celoti je namreč uničenih kar nekaj poslovnih prostorov, voda pa je pritekla tudi do prostorov v pritličju. Zgoreli so prostori kinološkega in hortikulturnega društva, smučarskega kluba Portorož, Adriatic safari, pisarna Turističnega društva, manjše skladišče z arhivom, podstrešje, udrila se je tudi streha. Uničeni sta tudi pisarna in sejna dvorana Krajevne skupnosti. V takšni stavbi kot je sedaj praktično ni mogoče več delati, porabila pa lahko dosežejo tudi vsoto do 100 milijonov SIT.

FOTO: FK-INFORMA

Ljudje so nemo opazovali kako gori občinsko premoženje

11.40, morda kakšno minuto pozneje, so jo najemniki obvestili, da je zmanjkalo toka. Z delavcem Markom Zormanom sta aktivirala ročni gasilni aparat, vendar sta ugotovila, da požaru ne bosta kos zato sta prostore še pravočasno zapustila. Požar se je nato postopoma razširil tudi na ostale prostore v tem nadstropju in podstrešju. Najprej je bilo od zunaj videti kako dim uhaja skozi okno, nekaj minut kasneje so skozi okno že začeli bruhati ognjeni zublji, ki pa jih kar dolge minute nihče ni mogel pogasiti. Andreja Humar Fatorič, predsednica Turističnega društva nam je pred gorečo stavbo s tresočim glasom povedala, da je imela v njeni pisarni prižgan računalnik. To pa seveda samo po sebi ne bi smel biti vzrok požara. Sedaj je tudi uradno potrjeno,

hitre intervencije in kaj bi se lahko

zgodilo, če bi ogenj zagorel v kakšnem višjem nadstropju hotela ali v strnjem naselju starega Pirana. Ognjenim zubljem je kar precej pomagal tudi južni veter. Namreč pomembna je tudi ta "podrobnost", da so gasilci morali iskati hidrant (prvi najbližji je bil zaprt), da so šele na licu mesta ugotovili, da s curki, usmerjenimi s tal ne bodo dosegli strehe skozi katero so že začeli švigati plameni, ker je ogenj dobil zrak. Šele nato so poslali po večje vozilo, ki je opremljeno tudi z gasilsko lestvo. To je pripeljalo pred gorečo stavbo točno ob 12.45. Torej dobro uro po začetku požara (bodimo pošteni), 40 minut po prejemu obvestila.

Andreja Humar Fatorič, predsednica Turističnega društva nam je dejala, da je skupaj z ostalimi še pravočasno zbežala z gornjega nadstropja in o požaru obvestila Obalni center za obveščanje (112). Očitno šele ob 12.05. V njeni pisarni naj bi zgorela tudi dokumentacija o poslovanju TD Portorož, ki očitno zanima tudi nekatere druge. Le kje so bili v času nastanka požara uslužbenci Krajevne skupnosti Portorož? Domnevamo tudi, da je na relaciji medsebojnega obveščanja uslužbencev prišlo kar do nekaj kratkih stikov. Tako so bile izgubljene dragocene minute.

Novica o požaru sredi Portoroža se je hitro razširila, vendar zanjo kljub vsemu niso vedeli na letališču v Sečovljah, kjer imajo gasilsko službo. Direktor Letališča Anton Kovšca nam je vedel povedati, da jih nihče ni poklical na pomoč.

zaprli štiripasovnico za ves promet in sicer od križišča pri Kaštelu do križišča pri trgovini M-Degro. Delno so promet sprostili takoj po 15. uri. Upošteveno stavbo so pozneje začeli čistiti delavci Javnega podjetja OKOLJE Piran. Na kraju dogodka se je v hipu zbralo precej domačinov in turistov. Nekaterim se je zdelo, da gašenje požara, vsaj na začetku, ni bilo najbolj učinkovito. "Nezaslišano! Kako je mogoče, da še vedno ni gasilcev, so se spraševali. To kar zapišite!"

Škoda še ni ocenjena. Po prvih neuradnih ocenah bodo stroški temeljite prenove znašali najmanj 100 milijonov tolarjev. Stavba je last KS, je zavarovana proti požaru, za skoraj tri krat manj denarja kot je škoda. S stavbo upravlja Krajevna skupnost Portorož. Težko je napovedati kolikšno odškodnino lahko pričakujejo od zavarovalnice, bo dovolj visoka za sa-nacijo stavbe, pa tudi kako si bodo nadomestili škodo najemniki poslovnih prostorov, če niso bili zavarovani.

Livija Sikur Zorman nam je na pločniku pred gorečo stavbo povedala, da so dotrajano električno napeljavo, ki naj bi bila glavni krivec za požar, deloma že uspeli zamenjati, vendar delo v celoti ni bilo dokončano. Morda prav tam ne, kjer je prišlo do kratkega stika. Stavba je zelo stara in bi jo že davno morali temeljito obnoviti, vendar občina za poseg, vreden okoli 300 milijonov ni imela denarja, KS pa še manj. KS je oseba javnega prava in posluje v svojem imenu za svoj račun. Osebu daje plačo občina. Nekaj zaslužijo z tudi oddajanjem poslovnih prostorov, nekaj malega z izdajanjem glasila

Policija je še pravočasno zaščitila požarno območje

Še eno razčiščevanje S čim vse se je ukvarjal TIC Portorož?

Ko ima vrag mlade, jih ima ponavadi več. Neodvisno od nesrečnega požara v stavbi KS Portorož je na naslov Občinskega sveta Piran, naslovljeno na predsednico občinskega sveta, prispelo svetniško vprašanje magistrata Josipa Ruglja.

"Glede na nekatere pritožbe sobodajalcev in agencij želim dobiti odgovor strokovnih služb občine Piran glede dejavnosti Turističnega informativnega centra. Trdi se namreč, da se TIC (vodi ga Andreja Humar Fatorič - TD Portorož, op. p.) na veliko ukvarja s profitno dejavnostjo, prodajo turističnih aranžmajev in raznih turističnih brošur ter posredovanjem turističnih sob in penzionov, čeprav ga je občina ustanovila zgolj zaradi zbiranja in posredovanja brezplačnih turističnih informacij in turistično propagandnega materiala? PROSIM ZA ODGOVOR ALI OZ. KAKO OBČINA VRŠI NADZOR NAD DEJAVNOSTJO TIC-a (vključno z zaposlovanjem delavcev študentov, ki so baje brez vsake socialne zaščite), kakšne so pravne in dejanske relacije med G.I.Z. -om in TIC-om, Turističnim društvom in Turističnim birojem, ki mu baje TIC in TD fizično onemogočata normalno delovanje njegove dejavnosti?", je zapisal svetnik mag. Rugelj.

Pred kratkim smo o podobnem vprašali tudi Ivana Siliča, direktorja Turističnega združenja, ki je TIC predal v upravljalne Turističnemu društvu Portorož oziroma Andreji Humar Fatorič, ki ga pooseblja ter da bo odločil kako naprej in komu zaupati vodenje tega pomembnega turistično informativnega centra v Portorožu.

Jestvina se ne boji konkurence

Nov mega trgovski center v Kopru, ki so ga odprli za potrošnike v sredo, 15. julija je marsikateremu trgovcu v Kopru in okolici zagnal strah v kosti.

Prodajne akcije so predstavili na tiskovni konferenci 1. julija v Kopru. FOTO:FK-INFORMA

V hiši izbranega okusa - Jestvini d.d. Koper pa se ne dajo kar tako. Pripravili so nekaj prodajnih aktivnosti s katerimi želijo opozoriti na svojo ponudbo. Za razliko od Mercatorjevega Hipermarketa, ki je ponudil (vsaj na začetku) ogromno izbiri in nizke cene, Jestvini ponujajo potrošnikom "sončne cene." Prve štiri dni vsakega meseca bodo na svoje lahko prišli tudi upokojenci. Takrat bodo v Jestvinih 40 poslovnih enotah lahko kupovali s 5% popustom. Tu je še njihova akcija "Darilo", ko kupci, ki kupujejo v njihovih trgovinah ob

torkih ali sredah za več kot 2000 tolarjev, prejmejo praktično darilo. Skupna akcija očitno poteka tudi pod za trgovino nenavadnim sloganom: "Tujega nočemo, svojega ne damo!" Te zgodovinske besede so pomenile svojevrstno politično borbo nekdanje naše skupne domovine za uveljavljanje v svetu. Izrekel jih je Tito in so (bile) vklesane na otoku Visu. Slogan si lahko razlagate tudi kot: Tujega, nekvaletnega nočemo, svojega, kvalitete, pa ne bomo prezrli, razlagajo v Jestvini.

Nasilje nad javno besedo

V bližini portoroških solinskih skladišč piranski izgredek grobo napadel Žarka Žbogarja

V ponedeljek, 22. junija okoli 7.30 ure je v bližini portoroških solinskih skladišč policiji znani piranski izgredek grobo napadel Žarka Žbogarja iz Pirana. Lažje ga je poškodoval in razdejal njegovo osebno kolo. Med vpitjem in pririvanjem mu je grozil, da se mu bo zgodilo kaj še mnogo hujšega, če se bo pojavljal v časnikih s tako vsebino kot doslej. V slovenskem časopisu, zlasti v pismih bralcev, pogosto srečujemo Žarka Žbogarja. To je eden tistih, ki jih bolijo številne krivice sedanjih kvazidemokratskih dni. V sestavi se še posebej zavzema za vrednote, s katerimi je NOB povezal veliko večino slovenskega naroda v boju proti fašizmu, nacizmu in socialnim krivicam. Njegovo ostro novinarsko pero ne more brez odločnega nasprotovanja vsem, ki blatijo osvobodilni boj, narodno izdajstvo pa opravičujejo s ponaredki polpretekle zgodovine klerofašističnega in socialno demagoškega izvora. Zaradi takih sestavkov je Žarko Žbogar trn v peti sodobnim povzpeticom domobranskega ali kapitalistično izkoriščevalnega porekla. Anonimni telefonski klici, zmerjanje, nepodpisane ali odkrite grožnje, pošiljke s smrdljivo vsebino in še kaj, dokazujejo, da njegove besede zadevajo v živo tiste, ki se z brezobzirno ihtavostjo zaletavajo v vse, kar hoče bolj pravično in bolj socialno družbo. Njihovi postopki so odraz pomilovanja vredne politične kulture, nič manj pa kulture podpihvalcev umazane politične nestrpnosti. Obsojamo fizični napad na Žarka Žbogarja. Nekdanjega partizana in vedno pokončnega človeka bomo podprli z vsemi sredstvi. Javno pa opozarjamo na to in podobna dejanja s ciljem ustrahovanja, ki vsebujejo elemente političnega terorja, saj gre za zaskrbljujoč napad na svobodo javnega izražanja kot nezamenljivega elementa resnične demokratičnosti.

Riccardo Giacuzzo
Predsednik Združenja borcev in udeležencev
NOB občine Piran

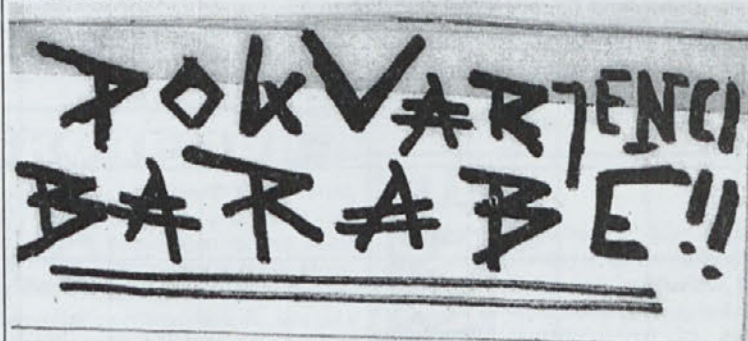
Jubilejni tabor SLS

Deseti jubilejni tabor Slovenske ljudske stranke bo v nedeljo, 6. septembra v Marini Portorož. Na srečanju pričakujejo ugledne goste iz domovine in tujine, ministre SLS in poslance.

SLS želi s tem srečanjem, ki je prvo tako obsežno zborovanje članov in simpatizev stranke v Slovenski Istri, dati poseben poudarek predstavitvi stranke na tem območju, tudi dejstvu, da je občina Piran obmejna občina. V obliki pogovorov bo tekla beseda tudi o obmejnih vprašanjih (meja v Slovenski Istri s Hrvaško), podprli bodo zamisel o možnostih pridobitve statusa Mestne občine Piran. Piranska SLS pripravlja tudi nekoliko obširnejši program s katerim bodo nastopili tudi pred volivce. Gre za infrastrukturo, razvoj podeželja, skrb za starejše občane in podobno. Program nameravajo podrobneje predstaviti v septembrski številki Primorskega utripa. Srečanje je nedvomno tudi priložnost za aktiviranje pripravljenosti za letošnje lokalne volitve. Stranka

bo namreč letos verjetno že imela tudi svojega kandidata za župana v Piranski občini, računajo pa tudi na nekaj svetniških mest v občinskem svetu. Ob 9. uri bo sveta maša v Strunjanu. Kulturni program v prostorih portoroške Marine se bo začel ob 10. uri. Slavnostni govornik bo predsednik SLS Marjan Podobnik, na srečanju pa bosta govorila tudi predsednik glavnega odbora stranke dr. Franc Zagožen in dr. Janez Podobnik, predsednik programskega sveta SLS. Nastopili bodo Primorski fantje, Čuki, Šavrinke, mažoretke in godba na pihala. Organizator vabi vse člane in simpatizerje ter prijatelje, da se množično udeležijo jubilejnega srečanja. Za dobro voljo in pogostitev je poskrbljeno.

Žaljiv napis na vratih dvorane v kateri zaseda občinski svet Piran

"Pokvarjenci barabe!!"

Pamflet z žaljivim napisom "Pokvarjenci barabe!!" je bil obešen na vhodnih vratih velike sejne dvorane v piranski občinski mestni palači. Na seji nam ga je nekoliko ogorčena izročila občinska svetnica Zlatka Fidler Čurin. "To presega vse meje", je dejala. Le kdo si je drznil napisati in nalepiti na vrata piranske dvorane modrosti te spotaljive besede? Morda kakšen nezadovoljen Pirančan? Ime storilca bo ostala skrivnost, dejanje pa kaže pa na svojevrsten odnos do izvoljenih predstavnikov ljudstva, ki pač iz takšnih ali drugačnih razlogov vsi ne morejo biti priljubljeni, ker pač ne morejo ugoditi vsem mogočim in nemogočim zahtevam občanov. Morda pa preveč obljublajo? Občinski svetniki zaradi tega "prijaznega opozorila" na vratih menda ne bodo opravili inventure svojega skoraj štiriletnega dela, ampak se nekateri že kar vneto pripravljajo na ponovitev svojega mandata.

Občina poslala urgenco sodišču

Občinski svet Piran je na svoji 35. seji 16. julija obravnaval tudi vprašanje še vedno neplačanega komunalnega prispevka v znesku 173,68 milijona tolarjev z zamudnimi obrestmi, ki bi ga dolžnik Metropoli hoteli Portorož moral plačati upniku Občini Piran na podlagi sklepa Okrajnega sodišča Piran z dne 12.2. 1996. 22. oktobra 1997 je bil izdan sodni sklep o dovolitvi izvršbe nad hipoteko na plažnem objektu. Dožnik se je pritožil in zadeva stoji, občina pa nujno potrebuje denar, zato so sodišču poslali urgenco.

NOVOSTI V CITY PARKU

- * APS - izdelava fotografij po naprednem fotografskem sistemu
- * Izdelava index printov (fotografije iz celotnega filma na samo eni fotografiji) tudi iz 35 mm negativov
- * Digitalna fotografija skeniranje in shranjevanje fotografij iz negativov, diapozitivov, fotografij na CD-disk oziroma na računalniške diskete

TPC LUCIJA ☎ 066/773-296
KOPER TRŽNICA ☎ 066/278-600
278-601
Telefax: 066/276-788

Od svoje dirigentke so se poslovile s pesmijo

V kulturnem domu v Sv. Petru je bil 3. julija 1998 zvečer kulturni nastop ob 10-letnici delovanja in predstavitve kasete in CD Ženskega pevskega zbora Lucija, žal brez njihove dirigentke Helene Jureš, ki je tragično preminila 26. junija.

Na sliki: Pevke Ženskega pevskega zbora Lucija na nastopu v Sv. Petru. Ob strani na odru je bila postavljena velika fotografija pokojne voditeljice in dirigentke zbora, Helene Jureš. FOTO: Franc Krajnc

O liku Helene Jurešev je govoril Benjamin Makovec, članica pevskega zbora Biserka Zabukovec pa je prečitala pismo prijateljici in zborovodkinji, ki je kljub rahlemu zdravju neutrudljivo veliko prispevala k dvigu kakovosti petja Ženskega pevskega zbora Lucija. Zaključne prireditve se je udeležil tudi župan Občine Piran Franko Fičur. Predstavniki iz Sv. Petra je ženskemu pevskega zboru izročil šopek cvetja Primorskega utripa. Na pobudo Helene Jureš je bil 9. oktobra 1988 ustanovljen ženski pevski zbor KUD Karol Pahor. Leta 1992 se je zboru pridružil nekaj moških iz njenega razpadlega moškega zbora in tako je pod vodstvom Jurešev nastal Mešani pevski zbor KUD karol Pahor. V naslednjem letu je mešani pevski zbor začel intenzivno študirati Fillijevske cerkvene skladbe za koncerte skupaj z mešanim zborom Obala in Komornim moškim zborom Izola. Zaradi tega je bilo treba zamrzniti ženski zbor. Konec leta 1993 je zaradi takšnega stanja prišlo do razcepitve mešanega zbora, ki se je osamosvojil, prekinil vse odnose s KUD-om in se poimenoval Portoroški zbor. Del pevk se je vrnil k Heleni Jureš v prvotno formacijo in zaprosil KUD za ponovno pokroviteljstvo. Jureševa je zbor dlje časa vodila brezplačno, vse dokler ni bil naslednje leto spet sprejet v KUD. V tem

času je bil zbor brez uradnega imena in naslova, vendar je deloval, kot da se ni nič spremenilo. Sodeloval je na reviji Primorska poje, imel vsakoletni zaključni koncert v Križnem hodniku v Piranu (zadnji, ki ga je dirigirala Helena Jureš je bil 19. 6. 1998) in nastopil povsod, kjer so ga potrebovali in kamor so ga povabili. Prostor za vaje, enkrat tedensko, mu je nudila Krajevna skupnost Lucija, zato si je zbor nadel ime Ženski pevski zbor Lucija. Ženskemu pevskega zboru je priskočil na pomoč z nudenjem prostora tudi Zdravstveni dom Lucija. Kakovost petja ženskega pevskega zbora Lucija se je tako dvignila, da je sklenil ob 10-letnici delovanja posneti svojo kaseto in CD. Posneta je bila v Studiu York v Dekanih. Na njej so umetniške, ljudske in božične pesmi, pač takšne, ki jih zbor najraje poje. V zboru je 15 pevk. Naslov kasete in njihova prva pesem na kaseti je Sonce ljubo. Na prireditvi, za katero je usoda hotela, da je bila obdana z žalostjo, so nastopili tudi Komorni moški pevski zbor iz Izole in Mešani pevski zbor iz Sv. Petra. Članici pevskega zbora, ki sta nas obiskali v redakciji sta zatrdili, da bo zbor deloval naprej in ne bo razpadel. Kot novo pevovodjo vidijo Nadjo Bažec. Zbor bi moral nastopiti tudi na Srečanju obzidnih mest na Ptuj (1.8.), vendar za zdaj še ne vedo kako in kaj.

Sežana

Sindikalna pisarna spet odprta

Obalna sindikalna organizacija Konfederacija sindikatov 90 obvešča, da je sindikalna pisarna v Sežani na Srebrničevi 1 (v stavbi Krajevne skupnosti) ponovno odprta. Uradne ure so vsako prvo in tretjo sredo v mesecu, v času od 14. do 16. ure. V času uradnih ur bosta na sedežu prisotna pravnik Službe pravne pomoči Obalne sindikalne organizacije in izmenično sekretarji dejavnosti.

Sekretar
Euro Brožič

HOROSKOP ZA JULIJ IN AVGUST

OVEN:

Ljubezen: Venera v Raku bo povdarjala vašo nežnost, romantičnost v odnosu do vašega partnerja, ob tem pa boste od partnerja pričakovali, da vam odkrito izkazuje čustva. Nevezanim Ovnom se nova veza obeta v samem začetku meseca ali od 14. do 25.7.

Delo: Vaša uspešnost in prepričljivost izvirata iz vaše globoke vere v dobro tega, kar počnete. Zaradi smisla za sintezo in globalnega razmišljanja boste kos še tako zahtevnim nalogam. Spremljalo vas bo dobro finančno stanje.

Zdravje: Fizično dobro, spremljala vas bo le občasna slaba koncentracija.

BIK:

Ljubezen: Priljubljenost pri sodelavcih in odnosih z zunanjim svetom bo ugodno vplivala na vašo čustveno stabilnost, s tem pa tudi na vaše ljubezensko življenje. Nevezani Biki bodo nagnjeni k lahkotnejšim zvezam in flirtom.

Delo: Včasih bi lahko slabše sprejeli vaše intelektualne meje in zmognosti, prav tako ne boste sodelavcem dovoljevali, da bi razpravljali o vaših prepričanjih. Z redoljubnostjo in marljivostjo boste lahko veliko dosegli. Previdno z nakupi v času od 19. do 21.7.

Zdravje: Dobro, pazite le, da se ne bi preveč izpostavljali sončnim žarkom.

DVOJČKA:

Ljubezen: Vaša občutljivost in močna domišljija bi lahko nerealno vplivali na odnos s partnerjem, zato mu v tem obdobju ne postavljate zahtev. Nevezani dvojčki bodo sami iskali popolnost v ravnotežju, zato bo njihovo čustveno področje še nekoliko nestabilno.

Delo: Vaš razum bo tokrat podrejen materialnim načrtom in dobrinam. Z občutkom za transakcijo in trgovino boste poslovno in finančno zelo uspešni. Vaša aktivnost bo predvsem mentalna, radi se boste izražali pisмено ali govorno.

Zdravje: Odlično, z občasno utrujenostjo.

RAK:

Ljubezen: Vpliv partnerja na vaše življenje bo včasih le premočan, poskusite uveljaviti tudi vaše želje glede letovanja. Da bi se lahko partnerju lahko postavili po robu, morate prvo spoznati vaše šibke točke, šele nato partnerjeve. Odkrivali boste globino vaše osebnosti.

Delo: Zanimivi intelektualni odnosi s starejšimi osebami vam prinašajo nov poslovni uspeh, povezan z javnostjo in komercialno. Ker vaše razmišljanje včasih temelji na napačnih idejah, se ne prenačite z novimi poslovnimi ali finančnimi odločitvami.

Zdravje: Zelo dobro.

LEV:

Ljubezen: Vašo čustveno domišljijo bi lahko včasih zaviral občutek za moralo, čeprav boste v nekaterih trenutkih zaslepljeni od ljubezni. Vezani levi bodo gojili bolj intelektualni kot pa čustveni odnos do partnerja, samski se bodo težko odločili med dvema osebama.

Delo: Zaradi nezaupljivosti do sebe in lastne domišljije, se boste držali splošno uveljavljenih načel, čeprav bi z vašo izvirnostjo lahko marsikaj dosegli. Napredek lahko pričakujete na vseh področjih, povezanih z sistematičnimi, razvrščanjem ali računanjem. Spremljalo vas bo dobro finančno stanje.

Zdravje: Odlično.

DEVICA:

Ljubezen: S čustveno prilagodljivostjo in vitalnostjo boste zelo privlačni za nasprotni spol, če k temu dodate še vašo brezhrebno urejenost in telesno privlačnost, je pred vami čudovito obdobje. Samske device bodo v toplih, poletnih mesecih lahko realizirale čustvene želje.

Delo: Jupiter, ki tvori opozicijo v tehtnici vas opozarja, da morate bizi izjemno pošteni tako v finančnih zadevah, kot v odnosu s sodelavci. Če greste na dopust v tujino, poskrbite za to, da vzamete s seboj dovolj denarja in čekovnih blanketov. Poslovna uspešnost bo tokrat temeljila na vaši sposobnosti samoobvladovanja.

Zdravje: Izogibajte se cvrtih, močnatih jedi.

TEHTNICA:

Ljubezen: Radi boste razkazovali telesne in duhovne kvalitete, ob tem pa ne bo osebe, ki je ne bi očarali. Zaradi raztresenosti in nerazumevanja, naj se vezane tehtnice izogibajo nepotrebnim konfliktom, samske pa naj bodo v čustvenih željah včasih nekoliko skromnejše.

Delo: Z vašim odprtim umom in sposobnostjo razumevanja nasprotij boste v službi uspešni, ne glede na to, kakšno delo opravljate. Z občutkom za ekonomičnost in praktičnostjo boste skozi vse obdobje ohranjali vaše zelo dobro finančno stanje.

Zdravje: Zelo dobro, poskrbite le za kvalitetno zaščito kože ob sončanju.

ŠKORPIJON:

Ljubezen: Kljub temu, da dajete pozornost tudi zunanjemu videzu, boste pri partnerju iskali globino duha. Bolj boste zadovoljni s prijazno besedo, kot pa z dragocenim darilom čeprav boste z veseljem sprejeli oboje. Samski škorpioni naj bodo v čustvenih željah vztrajni.

Delo: Ker je globoka radovednost vaša pogonska sila, ste lahko izjemno uspešni na področju tehnologije, računalništva in v vseh sorodnih področjih. Čeprav boste v neki zadevi spoznali lastno napako, jo boste težko priznali, vaš kritični duh pa uporabili kot orožje. Previdno z finančnimi izdatki.

Zdravje: Dobro, če si boste privoščili dovolj počitka.

STRELEC:

Ljubezen: Ugodni planetarni vplivi vam skozi celo obdobje obljublajo stabilnost vaše veze z partnerjem, razumevanje, pa veliko prijetnih, družabnih in ljubezenskih uric. Samskim strelcem se obeta nova veza konec julija, če bodo dovolj pogumni, da naredijo prvi korak.

Delo: Nepredvidljivost vašega sodelavca vas bo včasih jezila, morali boste popravljati tudi njegove napake. S sposobnostjo za sintezo in izvirnostjo si boste ustvarili temelje za napredovanje v jeseni. Nekoliko natančnejši bodite pri stiku z tujci, še posebej, če so povezani z finančnimi naložbami.

Zdravje: Zelo dobro.

KOZOROG:

Ljubezen: Vaša občutljivost bo tokrat estetske narave in bo pogojena z sposobnostjo doživljanja lastnih in partnerjevih čustvenih potreb. Privlačevali vas bodo neodvisni in aktivni partnerji, pri vaših namenih boste zelo uspešni. Vezani kozorogi naj v čustveno življenje vnesejo nekoliko več drobnih pozornosti in nežnosti.

Delo: Z dobro izdelano, prikrito akcijo boste v prvi polovici obdobja dosegli zastavljeni cilj, vendar pri tem ne pozabite, da boste morali v prihodnosti položaj, ki ste ga dosegli tudi ohranjati. Ker se ne pustite voditi za nos, ne boste verjeli obljubi neke osebe. Previdno z večjimi finančnimi izdatki v začetku avgusta.

Zdravje: Dobro, privoščite si dovolj tekočine.

VODNAR:

Ljubezen: Stimulacijo boste iskali pri partnerju, ki vam jo zaradi lastne preobremenjenosti ne bo mogel ponuditi. Zato negujte potrebnost življenja in se obrnite na prijatelja ali pa stimulacijo poskusite dobiti na drugačen način. Samski vodnarji bodo izredno privlačni za nasprotni spol, zato jim začetek avgusta prinaša izpolnitev njihovih čustvenih želja.

Delo: Če boste stalno zavračali tekmovalnost v službi, boste kmalu trn v peti vašemu sodelavcu. Morali se boste nekoliko bolj prilagoditi situaciji, lahko pa se odločite tudi za službeno spremembo ali za samostojno delo. Kljub dobremu finančnemu stanju poskušajte ohranjati skromnost v juliju.

Zdravje: Odlično.

RIBI:

Ljubezen: Ker boste partnerja doživljali istočasno tudi kot varuha, bo vajin odnos precej nežen, sentimentalni in zelo čustven. Samske ribice bodo sicer zelo očarljive, vendar na čutvenem področju nekoliko površne. Če želijo resnejšo zvezo se bodo morale nekoliko bolj potruditi.

Delo: Kljub veliki aktivnosti, si boste težko postavili cilje in pravilno usmerjali vašo energijo, zato ne bo nič hudega, če boste v tem obdobju opravili samo nujne obveznosti. Če boste sledili lastnemu navdihu, lahko pričakujete izreden uspeh v vseh kreativnih, umetniških in estradnih poklicih.

Zdravje: Dobro, vendar si privoščite dovolj spanja in nekoliko več počitka.

LAURA 090 44 81
NAPOVEDUJE

Šifra "ŽABA"

Vaše Sonce v Levu kaže, da ste sposobni podrediti tudi eni sami želji, ki ji boste posvetili vse vaše cilje in se zanjo lahko borite izjemno veliko časa. Po naravi ste odprti, običajno iskreni, zelo kreativni in za vas imata razvedrilo in zabava pomembno vlogo v vašem življenju. Vaše ambicije so redkokdaj neuresničljive, ste realistični in pragmatični, ob tem pa spoštujete tradicionalne, družbene in moralne zakone. Samoumevno in spontano odlično vladate sami sebi, istočasno pa poskušate vladati tudi drugim, česar se ne zavedate. Svoje življenje si poskušate krojiti sami, ne verjamete v usodnost, zato boste lahko v življenju dosegli resnično izjemne uspehe, ki pa bodo, glede na položaj vašega Sonca, povezani tudi z vašimi starši. Verjetno so vam starši nudili odlično oporo skozi otroštvo, so kulturni, izobraženi in vam bodo v prihodnosti pomagali pri vaših poklicnih in intelektualnih željah.

Včasih ste sicer nekoliko nagnjeni k prestižnosti, pretiravanju in teatralnosti, vendar vam vaša prijaznost, rahlučutnost in radodarnost pomagata k vsesplošni priljubljenosti, ljudje vas imajo radi. Zaradi Lune v Kozorogu so vaša čustva ponotranjena, navzven ste lahko včasih hladni in nedostopni. Na čustvenem področju si včasih postavljate prepovedi moralnega ali filozofskega izvora, zato občasno pozabljate na drobne pozornosti, nežnosti, ki dajo vsakemu odnosu poseben čar.

Vaš Merkur v Raku v 3. hiši kaže na to, da ste sposobni z domišljijo polepsati realnost, zato boste včasih za dosego vaših ciljev uporabljali tudi drobne laži. Preden boste doleteno idejo realizirali, bo ideja v vas veliko časa dozorevala. Imate tudi dober spomin, perdvsem za vtise in občutke. Študij vam leži, tudi kasneje v življenju se boste še izpopolnjevali. Ste intelektualno radovedna osebnost in imate smisel za pisno in govorno komunikacijo. Za vas je zelo pomemben kontakt z bližnjimi, ker na ta način duhovno dozorevate in prihajate do spoznanj.

Šifra "Zelene oči"

Tvoj Sonce v Ovn, z ascendentom v tehtnici kaže, da si zelo šarmantna, močna osebnost z številnimi sposobnostmi, ki jih boš skozi življenje odlično uporabljala. Poleg prirojenega takta za diplomacijo, imaš odlične sposobnosti za komunikacijo, si logična, razumska, podpira pa te tudi intuicija zato boš v službi zagotovo uspešna in ni neobenega dvoma, da boš napredovala. Ne vem kakšen poklic si si izbrala, vendar z Merkurjem v Ovn, ti bolj ustrezajo dinamična

dela, ki podrazumevajo tako duhovno kot telesno aktivnost. Teško boš prenesla kontinuirane mentalne napore, zaradi izredne originalnosti bi se lahko kasneje v življenju odločila za samostojno delo, oz. delo, ki bo povezano tudi s tvojim partnerjem. Službeni oz. poslovni preobrat lahko pričakuješ.

Še pred tvojim tridesetim letom, bo pa zagotovo povezan tudi z zaključkom tvojega študija.

Če si želiš, da bi ostala s trenutnim partnerjem, potem lahko rečem, da bo vajina zveza zelo uspešna, saj imata veliko podobnih karakternih lastnosti, želja in nagnjenj. Vseeno pa moram omeniti, da bi se lahko v tvojem življenju pojavila še ena oseba, nekako v roku dveh let, rojena v zračnem ali vodnem znamenju. Takrat bi se lahko odločala med sedanjim in novim partnerjem, čeprav se sama bolj nagibaš k trajnejšim vezam, in bo tvoja odločitev verjetno povezana z sedanjim partnerjem. Oba imata Venero v Dvojčkah, kar kaže da vaju z partnerjem vežeta tudi intelektualne naklonjenosti, da si dovoljujeta veliko osebne svobode, vendar le ta ne vključuje seksualne svobode. Z ascendentom v Biku je tvoj partner bolj nagnjen k ljubosumnosti in posesivnosti, vendar istočasno tudi k zvestobi in čutu za družino. Verjetno imata tudi oba rada naravo in živali, tako da se bosta v prihodnosti kmalu znašla v lastni hiši, z nekaj hišnimi ljubljenci in naraščanjem.

Skozi življenje te bodo spremljale le manjše zdravstvene težave, kot so zobobol, kakšno vnetje ledvic, ... Možno je, da bo tvoja telesa teža med letom nihala za cca 2 ali 3 kilograme, sicer pa se boš vedno bolj nagibala k idealni telesni teži. Tudi pri partnerju večjih zdravstvenih težav ne bo, včasih pa naj bo nekoliko previden pri vožnji in športnih aktivnostih. Ker imata oba Mars v znamenju Rib, bi bilo dobro da se zadržita pri jemanju umetnih stimulansov kot so kava, alkohol, mamila, ... Želim ti še veliko poslovnih uspehov, sreče, predvsem pa da dosežeš tisto, kar si najbolj želiš.

Lep pozdrav!

Laura

RADIO OPČINE

Že 15 let z vami!

Smo prva in edina slovenska zasebna radijska postaja v Italiji. Objavljamo zanimive oddaje, ki jih povezuje najlepša izbrana glasba za vse okuse.

Radio Opčine lahko poslušate 24 ur dnevno na UKW frekvencah 90,6 in 100,5 MHz. Tel. (091) 21-26-58 Telefaks (091) 21-32-95

066/740-080, 740-081

Fax: 066/740-085

0-102.8MHz-24h

6/54 primorski utrip

KUPON

ROJSTNI PODATKI

Vprašanja za Lauro pošljite v kuverti z oznako "ZA LAURO" najkasneje do 5. v mesecu na naslov: Primorski utrip, Liminjska 91, 6320 Portorož

Šport & kultura

Izola Eurofestu je nekoliko ponagajal dež

V Izolski občini se lahko pohvalijo z dvema velikima julijskima prireditvama na športnem področju. Evropskega prvenstva v jadranju v razredu Soling se je udeležilo okoli 200 jadrancev. Pravo športno in prijeteljsko doživetje v turistični Izoli pa je predstavljalo srečanje 2.200 mladih rokometarjev in rokometaric. Pomerilo se je 126 rokometnih ekip iz 13 držav, med drugim tudi iz Tajske, Albanije, Belgije, Češke, Avstrije, Hrvaške... Mlade udeležence športnih iger je v torek zvečer (7.7.) na ploščadi pred gostinsko šolo na otvornitveni slovesnosti, ki jo je zmotil dež, pozdravila izolska županja Breda Pečan. Irena Kandare, ki je povezovala otvoritveno slovesnost je prebrala pozdravno pismo predsednika republike Milana Kučana. Direktor 6. Eurofesta je bil Tone Barič.

Primorski tekači odlični v gorskem teku

Na tretji tekmi za pokal Slovenije v gorskih tekih na Krvavec so se izkazali primorski tekači iz Športnega društva Piran, Kobarida in Nove Gorice.

Na otroškem teku, navzgor, ki je štel za državno prvenstvo Slovenije je med mlajšimi dečki prepričljivo zmagal Miloš Bajič ŠD Piran, ki tudi vodi v skupnem seštevku treh tekem za Slovenski pokal. Tudi Veronika Koren (ŠD Piran) je prepričljivo zmagala v absolutni konkurenci deklic in vodi v slovenskem pokalu. Na 4 km dolgi progi je Svetlana Bajič osvojila 2. mesto med mladinkami, hkrati pa je bila tretja v absolutni konkurenci žensk in si poleg nastopa na evropskem prvenstvu v gorskem teku v Sestieru (Italija) priborila nastop na svetovnem prvenstvu v Afriki, na otoku RF-Union (francoska kolonija) v septembru. Kobaridčan Stojan Melinc si je s tretjim mestom isto tako zagotovil nastop na svetovnem prvenstvu. Marija Trobec je bila četrta v absolutni konkurenci žensk in prva med veterankami. Mitja Kosovel (Nova Gorica) je zmagal med starejšimi dečki.

Mladi zmagovalci

Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Piran je 22. maja organiziral 2. občinsko tekmovanje Kaj več o prometu - za kolesarje. Tekmovanja se je udeležilo 22 učencev OŠ, ki so bili predhodno najboljši v svoji šoli. Opraviti so morali teoretični preizkus z reševanjem testnih pol in pokazati spretnost z vožnjo na poligonu. Zmagovalci so prejeli diplome, prvih pet uvrščenih pa še praktične nagrade (darilo Casinoja), najboljši trije pa tudi medalje in kolesarske čelade. Zmagovalci so prejeli diplome, prvih pet uvrščenih pa še praktične nagrade (darilo Casinoja), najboljši trije pa tudi medalje in kolesarske čelade. Zmagovalci so prejeli diplome, prvih pet uvrščenih pa še praktične nagrade (darilo Casinoja), najboljši trije pa tudi medalje in kolesarske čelade. Zmagovalci so prejeli diplome, prvih pet uvrščenih pa še praktične nagrade (darilo Casinoja), najboljši trije pa tudi medalje in kolesarske čelade. Zmagovalci so prejeli diplome, prvih pet uvrščenih pa še praktične nagrade (darilo Casinoja), najboljši trije pa tudi medalje in kolesarske čelade.

Podpredsednik-tajnik sveta Bogdan Pajek

V Schwarzwaldu naša dekleta četrta

Na 3. mednarodnih igrah mladih v Schwarzwald (Nemčija) so tekmovali mladi športniki iz desetih držav. V gorskem teku, ki je štel kot neuradno prvenstvo Evrope za mlade tekače do 17 let, so bili uspešni tudi naši športniki iz Slovenije. V gorskem teku je med najmlajšimi deklicami letnik 1986-85, zmagala Tea Podrecca Kobarida. Potem je bila tu še cela vrsta zmag, posamično in v štafeti. V glavni disciplini (gorski tek na 2440 m) je med dečki letnik 83-84, zmagal Mitja Kosovel in Nove Gorice. V štafetnem teku so naša dekleta osvojila četrto mesto. Tekle so Tea Podrecca, Jasmina Pitamiki in Svetlana Bajič.

FINALISTI DP v hokeju IN LINE

Finalisti so: Polar Bears Ljubljana 46, Rocas Asa Naklo 45, Rosetour Piranha Piran 37, Foto Claudia Jesenice 29, Semkol Motorola Team 27, ŠD Kranjska Gora 25, Dinamiti Horjul 25 in Obad 23.

Horjul Dinamiti (nad 15 let) in Kengo Kings (do 15 let) sta zmagovalca turnirja v hokeju In line na obali.

Prof. Igor Gavriš: "Ni važno kaj igraš, važno je kako igraš. Tečaj za glasbene talente v Piranu"

Letošnji IV. mojstrski tečaj za mlade glasbene talente, ki letos združuje udeležence in predavatelje iz devetih držav: Slovenije, Rusije, ZDA, Hrvaške, Avstrije, Italije, Koreje, Slovaške in Izraela, poteka v Piranu od 8. do 21. julija. Vodita ga ruska glasbena pedagog, prof. Igor Gavriš, violončelo - Moskva in profesorica Evgenija Tchugajeva, violina - Dunaj, sodeluje tudi asistentka Violeta Huart, violina-Dallas. Zaključni koler je predviden za 20. julij ob 21.00 uri v Piranu. Udeležence tečaja bo srejal tudi piranski župan Franko Fičur.

Nekaj več informacij o IV. mojstrskem tečaju za mlade glasbene talente, ki ga organizira Glasbeni atelje Tartini iz Ljubljane (prof. Vildana in Vlado Repše) so podali na tiskovni konferenci 8. julija v Tartinijevi hiši v Piranu.

Osnovna dejavnost Glasbenega ateljeja Tartini, prve zasebne glasbene šole v Sloveniji in edine s koncesijo Ministrstva za šolstvo (ustanovljena je bila leta 1990) je organizacija za izvajanje glasbenega izobraževanja ter koncertne dejavnosti. V programe sodijo tudi mednarodni tečaj za mlade glasbene talente kot je ta v Piranu.

Letošnji četrti mednarodni mojstrski tečaj za mlade glasbene talente so preselili iz Rogaske Slatine v želji, da tu tudi ostane in postane tradicionalni glasbeni dogodek. Mojstrskega tečaja se letos v Piranu udeležuje 24 mladih glasbenikov.

V času tečaja (15. julija ob 21. uri) udeleženci organizirajo brezplačni koncert v dvorani hotela Tartini v Piranu.

Dubravka Tomšič-Srebotnjak

Na sliki: Dubravka Tomšič-Srebotnjak pri klavirju

Ena izmed najboljših svetovnih umetnic in redna profesorica na Akademiji za glasbo v Ljubljani, pianistka Dubravka Tomšič-Srebotnjak je v organizaciji Avditorija Portorož v okviru XX. Piranskih glasbenih večerov v petek, 10. julija ob 21.00 uri zvečer spet razveselila ljubitelje glasbene umetnosti. Nastopila je v Križnem hodniku samostana Sv. Frančiška v Piranu z recitalom: Ludwig Van Beethoven - Sonata v G-duru, op. 31.št.1, Claude Debussy - Images - II. knjiga, Johannes Brahms - Fantazije, op. 116, Variacije na Paganinijevo temo, op. 35/II.

Dubravka Tomšič-Srebotnjakova je imela prvi recital že pri petih letih in od tedaj se je uvrstila med najboljše svetovne umetnike. Leta 1952 se je kot 12-letna deklica preselila v New York, kjer je nadaljevala študije na Julliard School. Med študijem je bila izbrana za največji glasbeni talent v ZDA za leto 1955. Njena glasbena pot jo je vodila takorekoč po vseh deželah sveta. Leta 1989 je prejela zlato plaketo Univerze v Ljubljani za posebne dosežke na področju pedagoškega in umetniško-ustvarjalnega dela. Je redna gostja prestižnih festivalov: Newport, Atlanta, Baltimor, Chicago, Boston, San Francisco...

Oktober 1995 je praznovala 50-letnico umetniškega delovanja v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani z recitalom. Slovenska filharmonija jo je ob tej priložnosti uvrstila med svoje častne člane. Je redna profesorica na Akademiji za glasbo v Ljubljani in članica žirij na mnogih mednarodnih glasbenih tekmovanjih. Posnela je več kot 50 plošč s koncertnim in solističnim repertoarjem. Pred nedavnim je nastopila v Kopru, tokrat pa je s svojim vrhunskim umetniškim izvajanjem na klavirju razveselila Pirančane.

5. Primorski poletni festival

Preimiera začasno odprla Tartinijevo gledališče

Primorskemu poletnemu festivalu oziroma njihovim vzrajnim organizatorjem gre največja zasluga za to, da smo lahko po dolgih letih spet uživali v starem lepem Tartinijevem gledališču, pa čeprav malce na trdih sedežih

Pierre de Marivaux: IGRA O LJUBEZNI IN NAKLJUČJU.

Premiera je bila v soboto, 27. junija ob 21. uri in kdor je podcenjeval Pirančane, da si predstave ne bodo prišli ogledat se je pošteno uštel. Vstopnic je zmanjkalo že popoldne. Najambicioznejši projekt Primorskega poletnega festivala - Igra o ljubezni in naključju, je na koncu doživel velik aplavz navdušenih gledalcev, ki so pozdravljali igralce še tudi, ko se je njihov čoln počasi oddaljeval od majhnega pomola. Delo so uprizorili v gledališču, ki je bilo in (in še vedno je) zaprto že celih dvet

let. Enostavna, morda malo manj razumljiva igra o ljubezenskih spletkah staršev in protagonistov visokega in malega stanu, tekanje po velikem gledališču, v bistvu obrnjenem narobe, liki in prizori, vse je bilo skladno lepo, tudi zabavno. Mislimo, da je režiserju Januszu Kici, upoštevaljoč okoliščine v katerih so igro uprizorili, povsem uspelo. Delo Pierra Marivauxa, po Moliere najznamenitejšega francoskega komediografa, ki je bilo prvič uprizorjeno 23. januarja 1730, pripoveduje o porajanju ljubezni med mladima iz plemiškega rodu, Silvijo in Dorantom, ki sta ju očeta namenila poročiti. Silvija hoče pred privolitvijo v poroko skrivno spoznati ženina, zato se preobleče v služabnico Lizeto, ta pa bo se predstavila kot gospodarica. Isto zamisel je izvedel tudi ženin Dorant, ki se predstavi v preobleki služabnika Harlekina. Od začetka do konca se vrstijo duhoviti nesporazumi. Zgodba se srečno razplete in ljubezen vzklije med pripadniki istega stanu in vse se srečno konča z načrtovano poroko. Nastopili so Peter Ternovšek (dobrodušni Silvijin oče Orgon), Rok Vilhar (romantično zaljubljen Dorant). Iz Tržaškega gledališča pa Barbara Cerar (temperamentna odločna Silvija), Vesna Parnarčič (naivna prostodušna Silvijina služabnica Lizeta), ki je par s Harlekinom - Danijelom Malalanom. Janko Petrovec pa je igral lahko ton porgljivega Silvijinega brata Maria. Prestava je navdušila piransko občinstvo. Po premieri je župan Franko Fičur v Kavarni Galerija Tartini priredil sprejem.

Na sliki: Igralci takoj po kančani predstavi se poslavljajo od navdušene publike v Tartinijevem gledališču.

FOTO:FK-INFORMA.

NAROČAM

primorski u^{tr}ip
NAROČILNICA

Ime in priimek _____

Točen naslov _____

Poštna številka _____

Letno naročnino (12 števk Primorskega utripa) v višini 1.200 SIT bom poravnal s položnico (fizične osebe) oziroma osem dni po prejemu računa (pravne osebe).

Datum _____ Podpis _____

Izpolnjeno naročilnico pošljite na:

INFORMA Portorož, Liminjanska 91, Lucija, 6320 Portorož

veselo poletje

Koper

Županja podelila priznanja najuspešnejšim osnovnošolcem

Županja Mestne občine Koper Irena Fister je v petek, 19. junija v Pokrajinskem muzeju v Kopru sprejela nauspešnejše učence osnovnih šol z območja Mestne občine Koper. Učencem, ki so bili vseh osem let šolanja odlični je podelila pisna priznanja občine. Zahvalila se je devdesetim odličnjakom za uspeh in pridno učenje, učiteljem za dobro opravljeno delo. Poudarila je dober zgled, ki ga odličnjaki dajejo svojim sošolcem. Mlade osnovnošolce iz 12 osnovnih šol na Koprskem, ki so končali osmi razred čaka sedaj odločitev kako naprej v drugem delu svojega življenja, ki je še vedno mladostno, a povezano s skrbjo za poklic. Slovesno prireditev so popestrili mladi nastopajoči s kulturnim programom.

Na sliki: Županja Mestne občine Koper Irena Fister podeljuje priznanja najuspešnejšim osnovnošolcem.
FOTO: FK-INFORMA

Flipice sprejel Župan

Navijaška in plesna skupina FLIP zmagovalka Evropskega prvenstva

V ponedeljek, 6. julija pozno zvečer so se v Piran vrnile članice uspešne navijaške in plesne skupine FLIP, ki so 4. julija 1998 na evropskem prvenstvu navijaških in plesnih skupin na Švedskem v močni konkurenci dosegle 1. mesto v tekmovanju navijaških skupin in 2. mesto v tekmovanju plesnih skupin. Tekmovanja na Švedskem v mestu Malmo se je udeležila skupina 36 deklic starih od 8 do 14 let pod strokovnim vodstvom Stasje Mehora, Mojke Mehora-Lavrič in Mitje Mehora. Aprila letos pa so dekleta tudi na državnem tekmovanju navijaških in plesnih skupin v Ljubljani dosegle 1. in 2. mesto. Mladim uspešnim dekletom je ob vrnitvi v občinski palači priredil prisrečen sprejem piranski župan Franko Fičur. Otroke so v občinskih dvorani pričakali tudi starši in se skupaj z njimi veselili in jih obdarili s plišastimi medvedki, otroškim šampanjcem in tortico.

FOTO: FK-INFORMA

Franco Giassi

Predsednik turističnega društva Strunjan
Velika šagra skupaj s solinarskim praznikom bo v Strunjanu 14., 15. in 16. avgusta

Šagro organizira TD Strunjan v sodelovanju s turističnim naseljem Salinera.

Turistično društvo Strunjan, ki je bilo ustanovljeno julija 1997 in sodi torej med mlajša turistična društva v Sloveniji. Streho mu nudi Krajevna skupnost Strunjan. Doslej so uspeli pridobiti že 15 članov in pričeli so s snovanjem programa dela. Župan je že nazval vsakemu turističnemu društvu (v piranski občini so štiri: TD Portorož, Fiesa, Piran, Strunjan) po 500 tisoč tolarjev. Ni veliko, a za začetek vendarle nekaj.

S Francom Giassijem smo se pogovarjali prav na dan, ko so na plaži Krkinega Zdravilišča ponosno obesili na drog modro zastavo.

"Veliko nam pomaga Krkino Zdravilišče Strunjan. Z njim dobro sodelujemo.

Podporo smo dobili tudi od AMD - Avtokampa Strunjan, Hotelov Salinera," nam je povedal Franco Giassi, predsednik Turističnega društva Strunjan. Osnovni cilj TD Strunjan je razvoj turizma, organizacija prireditev in skrb za lepo urejenost kraja. Imeli so tudi že čistilno akcijo. Pri administrativnem delu TD Strunjan pomaga tudi tajnica Pola Roter, ki je tudi tajnica Krajevne skupnosti Strunjan. Solinarski praznik kot ga poznate iz preteklih let bomo to leto izpustili, nam je povedal. Leta nazaj so ga organizirali, žal pa nimajo dovolj ljudi za izvedbo tako specifične prireditve. Sicer ne vedo še natančno, ali samo ta praznik, da ali ne - in v katerem aranžmaju. "Zagotovo pa bomo 14., 15. in 16. avgusta v kompleksu Hotelov Salinera v Strunjanu organizirali šagro skupaj s solinarskim praznikom."

Občinski svet Piran je z enim od zadnjih sklepov takorekoč ukinil školjkarstvo v Strunjanskem zalivu. Tega ni več v družbenem planu občine. Kaj pravi o tem Franco Giassi?

"Vsekakor se Strinjam, da so to umaknili iz Strunjana, predvsem zaradi vprašanja nečistoče. Z naše strani, iz Krajevne skupnosti, so školjkarji dobivali opozorila, da morajo okolico redno čistiti. Ne rečem, da so malomarni vsi, nekateri so zelo pridni. Nekateri pa so tam imeli sode po nekaj let, čistili so školjke in vse ostanke metali kar v morje. Sicer pa školjkarstvo ni oviralo kopalcev in čolnarjev."

Na sliki: Franco Giassi, predsednik TD Strunjan

Projekt Sydney 2000
Veliko zabave za mlade

Dijaška organizacija Slovenije - Pokrajinski odbor Primorske je v okviru projekta "Sydney 2000", ki ga gmotno in vsestransko podpira Banka Koper je v nedeljo zvečer, 5. julija 1998 v diskoteki Playtime v Kopru pripravila zaključni žur vseh srednjih šol Obale. Izkupiček so namenili za dobrodelne namene, dijakom in dijakinjam Društva slepih in slabovidnih Koper za nadaljnji študij in za gradnjo novih bivalnih enot.

Sydney 2000 je projekt, ki je zasnovan tako, da bi si mladi lahko sami gradili kakovost življenja, torej ne gre za klasično sponzoriranje, so povedali v Banki Koper.

Med 3. in 5. julijem se je v okviru Športnega vikenda v Simonovem zalivu in Piranu pomerilo nekaj ekip. Zmagovalnim so podelili priznanja.

Natalija Planinc

Vodja Študijskih krožkov

Študijski krožki se iztekajo

Učenje v družbi je lahko prijetno. To ugotavljamo člani Študijskih krožkov, ki smo se vključili v to obliko neformalnega izobraževanja odraslih. Andragoški center iz Ljubljane, v sodelovanju in ob finančni podpori Ministrstva za šolstvo in šport, že več let spodbuja učenje odraslih.

V krožke se lahko vključijo vsi tisti, ki so se pripravljene učiti in svoje znanje prenašati na druge. Zelo pomembno je učenje eden od drugega. Program izobraževanja oblikujejo udeleženci sami v skledu z interesi in cilji večine. Cilji so zastavljeni izobraževalno (kaj se bomo novega naučili) in akcijsko (opozoriti javnost o naših aktivnostih).

V letošnjem letu sta potekala v Vrtec Mornarček Piran dva študijska krožka. Krožek KAKO BITI BOLJŠI STARŠI poteka že drugo leto za vse tiste, ki se zavedajo, da je potrebno razmišljati o vzgoji otrok že v najzgodnejšem obdobju - kot preventiva. Saj tudi strokovnjaki ugotavljajo, da se vzroki za kasnejše probleme ali zasvojenosti najpogosteje skrivajo že v zgodnjem otroštvu in ne v času mladostništva, ko problemi postanejo pereči. Zavedamo se, da se temelji otrokovega življenja postavljajo prav v predšolskem obdobju. Tako smo se skupaj učili: ustrezne komunikacije, uspešnega reševanja konfliktov, vzgoje k odgovornosti, postavljanje meja, kaj pomeni otroku pravljica... O temah so nam pomagali razmišljati tudi priznani strokovnjaki, ki so prispevali s svojo strokovnostjo (mag. France Prosnik, prof. Zmaga Glogovec).

Kadar imamo v gosteh strokovnjake, povabimo na srečanje tudi vse ostale starše, ki jih ta tema zanima. Starši so imeli možnost izposoje strokovne literature iz bogate zbirke vrtea.

Krožek SOŽITJE Z NARAVNO IN KULTURNO DEDIŠČINO pa vključuje skupino ljudi - ljubiteljev naravne in kulturne dediščine. Skupina je starostno, nacionalno in po strukturi izjemno raznolika. Posamezni člani so neizmeren izvor znanja in ustvarjalnosti. Z veliko mero radodarnosti posredujejo svoja znanja, vedenja in izkušnje drugim. Ker je večina članov izjemno aktivna na raznolikih družbenih področjih predstavlja druženje v tem krožku lastno obogatitev in spodbudo za nadaljnje delovanje. Tako smo spoznavali in aktivno doživljali Istro v vsej svoji lepoti in spoznali njeno bogato naravno in kulturno dediščino.

S tem, ko oblikujemo svoj osebni odnos, lahko le tega prenašamo tudi na druge.

GRADBENIŠTVO, VISOKA IN NIZKA GRADNJA
6000 Koper, Ljubljanska c. 5
Tel./telefaks: 066/ 38 - 001
GSM: 041/ 687- 058

Gradbeno podjetje prevzame (v večjem in manjšem obsegu) gradbena dela - gradbeni inženiring - projektiranje.

- * adaptacije, gradbene
- * gradbena in zaključna dela
- * gradnja na ključ
- * gradnja industrijskih objektov
- * sanacija objektov
- * spomeniki, kulturno-zgodovinski, sanacija in obnova
- * zidarstvo, tesarstvo, ometi, tlaki, fasade, keramika, kamnite škarpe
- * področje nizkih gradenj

NAROČILA SPREJEMAMO NON STOP
Tel. 066/ 38-001
GSM: 041/ 687-058
od 7.00 do 20.00 ure

Obala 114, Lucija
Tel.: 066/ 770-328
Telefaks: 066/ 770-329

PODJETJE ZA GRADBENE STORITVE, INŽENIRING IN TRGOVINO

SVETOVANJE IN POSREDOVANJE

Obala 132 - Lucija
6320 Portorož
Tel. & fax: 066/778-460, 770-623
GSM: 041/631-438
A.c. tel.: 066/771-295
HTTP://WWW.VIR.SI/GOSP/FIDATA

PRODAJATE ALI KUPUJETE VOZILO?

Prihranite si čas.
Pri nas prodajamo in posredujemo pri prodaji vozil. Vse boste lahko opravili na enem mestu, od podpisa do prenosa lastništva vozila.

Neodvisni nestranski časnik za območje Slovenske obale in zamejstva

Ustanovitelj in izdajatelj:

Tržno komuniciranje in informiranje
Portorož, Liminjska 91, Tel./Fax: 066/770-185
Pisarna: Lucija, sedež KS, Obala 105-107

Matična št. 1094343 DURS, Davčni urad Koper, Izpostava Lucija, Adrijana Krajnc Vasovič s.p.
Ž.R. št.: 51400-620-63-051202111-668494 BK, PE Piran, Ag. Lucija

Glavni in odgovorni urednik: Franc Krajnc

Naslov uredništva in oglašnega oddelka:
Liminjska 91, Lucija, 6320 Portorož,
Tel./Fax: 066/770-185

Oglasno trženje: Intermarket d.o.o. Portorož
Tel. & fax: 066/770-185, GSM 041/697-725

Tehnično urejanje: Informa Portorož

Tisk: Tiskarna VEK Koper

List izhaja mesečno, cena za izvod je 100 SIT
Po mnenju Urada za informiranje št. 4/3-12-889/93-23/288 je časopis Primorski utrip proizvod informativnega značaja iz 13. točke tarife št. 3 prometnega davka, po kateri se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5%.

Koliko aktivnih?

Po podatkih Statističnega urada RS je bilo pri nas v Sloveniji v prvih štirih mesecih letošnjega leta povprečno 870.023 aktivnih prebivalcev. Delovno aktivnega prebivalstva je bilo v tem času 741.849, od tega zaposlenih 648.967. Daleč največ ljudi je zaposlenih v podjetjih in družbenih organizacijah: skupaj 589.284. Samozaposlenih oseb je bilo v tem času povprečno 92.892, samostojnih podjetnikov posameznikov je bilo 46.179, kmetov 40.830. Konec aprila je bilo v Sloveniji 125.851 brezposelnih oseb. Stopnja registrirane brezposelnosti je bila aprila 14%. Med delovno aktivnim prebivalstvom je več moških kot žensk.

V tem času so največje povprečne neto plače prejeli v finančnem posredništvu in sicer 131.338,00 SIT. Sledijo podjetja ali ustanove javnih, skupnih in osebnih storitev: 125.715,00, javna uprava, obramba in socialno zavarovanje: 122.422,00 SIT, rudarstvo: 113.482,00 SIT. Na zadnjem mestu je gostinstvo s povprečno neto plačo na delavca 80.304,00 SIT.

(nadaljevanje s prve strani)

Morski park v laguni Bernardin

Prvi obetavni premiki v Hotelih Bernardin, ki so zaradi hude hipoteke iz naslova raznih zadolžitve dosegli tudi že čez 70 milijonov DEM (dolga leta je kompleks živilaril svoje sivo ničkaj obetavno življenje), so se začeli kazati, ko je HB prevzel Sklad za razvoj, ki se je potem preimenoval v Slovensko razvojno družbo in postavil novo vodstvo uprave s Čedomilom Vojničem na čelu.

Drugi, morda najpomembnejši premik v poslovanju pa pomenijo sklepi 2. redne skupščine delničarjev Hotelov Bernardin, ki je bila 16. 7. 1998. Sklepe skupščine sta na tiskovni konferenci novinarjem pojasnila Marija Strniša, vodja projekta HB pri Slovenski razvojni družbi in Čedomil Vojnič, predsednik uprave Hotelov Bernardin.

Bernardina (še) ne bodo privatizirali (prodali) ampak ga bodo dokapitalizirali s strani SRD s stvarnim vložkom v višini 4,4 milijarde tolarjev. Uskladili so knjižno vrednost nepremičnin s tržno, s stvarnim vložkom 4,4 milijarde tolarjev pa bodo znižali preostali delež terjatev do Bernardina s 7,5 na 3,3 milijarde tolarjev. Z dokapitalizacijo bo Slovenska razvojna družba povečala svoj delež s sedanjih 92 na 98 %.

Njihov namen je dograjevati vrhunsko kongresno središče in letovišče, zato nameravajo reprogramirati ostale terjatve z izdajo obveznic serije A in B. Če k temu dodajo še amortizacijska sredstva bi v prihodnjih petih letih imeli skupaj 2 milijardi tolarjev za investicije.

Najznačilnejši je projekt Laguna v okviru katerega bo na območju sedanjega bazena na plaži nastal pravi mali morski park površine 1000 m². Zgledili ga bodo predvidoma že do prihodnje velike noči, 4. aprila 1999. Naložba v morski park bo veljala okoli 800 milijonov SIT, ostale naložbe (prenova hotela Bernardin, Vile tik ob morju, plovil za pristajanje plovil, ureditev čistilne naprave) pa bodo stale še dodatnih 1,25 milijarde tolarjev. Obveznice serije A bodo razpisali v višini 1,25 milijarde tolarjev. Zadnja obveznica zapade leta 2008. Hoteli Bernardin so v poslovnem letu 1997 iz neto poslovanja zabeležili 232 milijonov tolarjev izgube.

Cenik oglasov v Primorskem utripu

1 cm višine in 5 cm širine v stolpcu 690,00 SIT
1/8 strani 12.500,00 SIT
1/4 strani 25.000,00 SIT
1/2 strani 50.000,00 SIT
1/1 stran 97.600,00 SIT
Prva stran + 100%, zadnja stran + 50%
Ena časopisna stran sprejme 4 tipkane strani formata A4
Uradni glasnik- objave 1 cm višine in 8 cm širine v stolpcu 360,00 SIT

Naročniki z redno plačano naročnino imajo v letu 1998 tri brezplačne male oglase (do 20 besed).

Za tri in več zaporednih objav nudimo 20% popust.
Za celoletne objave z vnaprejšnjim plačilom 30 % popust.

Objave za potrebe volitev

Veljavnost od septembra dalje
Gornje cene veljajo tudi za objavljanje pozivov, volilnih kampanj pod enakimi pogoji, kandidatur in volilnih rezultatov, ki jih objavljajo občinske ali republiške volilne komisije.

Časopisni marketing
Tel. & telefaks: 066/ 770-185

DERMOESTETIKA
Kozmetika L. Carsten d.o.o.
Obala 2, Portorož
Tel.: 066/ 475 60 12

Čas sončenja je čas staranja kože, zato se pripravite na sonce in obiščite naš studio za kozmetiko

- ** Svetovno priznana profesionalna kozmetika Thalgo in Ayer
- ** Cold maska pomiri kožo po sončenju
- ** Depilacija in epilacija
- ** Ročna limfna drenaža
- ** Permanentni make up obrvi, ustnic in vek (oči)
- ** Tatod

POZOR!

** Dijaki in študentje z izkaznico imate
POPUST PRI NEGI OBRAZA

LEPOTNI BON

20% POPUST pri enkratnem obisku salona

Nova bančna kartica združuje vse lastnosti standardne in po novem tudi plačilne kartice Activa Maestro

NOVA BANČNA KARTICA

Poslovanje z bančno akrtico bo posebej še bolj raznoliko in vsestransko uporabno. Banka Koper je pripravila novost in s tem v eni sami bančni kartici združila lastnosti različnih kartic. Zamenjavo bančne kartice bomo izvajali od začetka julija pa do konca septembra letos.

Novo bančno kartico boste lahko uporabljali za:

- * **PLAČILO BLAGA IN STORITEV** na prodajnih mestih sistema ACTIVA;
- * **POSLOVANJE NA BANČNIH AVTOMATIH;**
- * **DVIG GOTOVINE V BANKI;**
- * **KMALU TUDI DVIG GOTOVINE V VSAKI IZMED 530 ENOT POŠTE SLOVENIJE;**
- * **DVIG GOTOVINE NA PRODAJNIH MESTIH**, z oznako "GOTOVINA"; Ob plačilu vaših nakupov boste v trgovini lahko dvignili tudi gotovino v znesku od 1.000 do 15.000 SIT;
- * **POSLOVANJE S ČEKI**: kartica bo Vaš identifikacijski dokument;
- * **PLAČILO BLAGA IN STORITEV V SVETU**. Kartica bo lahko tudi mednarodno veljavna na prodajnih mestih z oznako "MAESTRO" ter možen bo dvig gotovine na bančnih avtomatih z oznako "CIPRUS"

Za dodatne informacije v zvezi z novo bančno kartico lahko povprašate v enoti Banke Koper, ki vodi Vaš tekoči račun.